

Ročník 1973

# Sbírka zákonů

## Československá socialistická republika

ČESKÁ  
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ  
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 34

Vydána dne 2. listopadu 1973

Cena

### OBSAH

134. Zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti cen  
135. Zákon Slovenské národní rady o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen  
136. Nařízení vlády Československé socialistické republiky o státním řízení v oblasti cen  
137. Vyhláška Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu o cenách

## 134

### ZÁKON

České národní rady

ze dne 18. října 1973

**o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti cen**

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

#### § 1

Tento zákon upravuje působnost Českého cenového úřadu a ostatních orgánů České socialistické republiky v oblasti cen.

#### § 2

(1) Český cenový úřad jako ústřední orgán státní správy České socialistické republiky vyko-

nává působnost v oblasti cen, pokud tato nepřísluší podle tohoto zákona nebo podle zvláštních předpisů<sup>1)</sup> jiným orgánům nebo organizacím.

(2) Český cenový úřad

- a) se podílí na tvorbě jednotné státní cenové politiky Československé socialistické republiky a na zabezpečování její realizace v souladu s národohospodářskými plány,
- b) předkládá vládě České socialistické republiky návrhy zásadních cenových opatření v odvětvích řízených orgány republiky, jakož i stano-

<sup>1)</sup> Zákon č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev.

Zákon č. 145/1970 Sb., o národohospodářském plánování.

Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 22/1971 Sb., kterým se stanoví seznam surovin, výrobků, výkonů a služeb, jejichž ceny určuje Federální cenový úřad, ve znění nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 58/1972 Sb.

Zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy.

Vládní nařízení č. 13/1962 Sb., o nové organizaci Československého filmu.

viska k zásadním cenovým opatřením připravovaným federálními orgány,

- c) navrhuje podle zásad stanovených vládou Československé socialistické republiky směrnice pro vypracování plánu vývoje cen České socialistické republiky, plán vývoje cen jako součást státního plánu rozvoje národního hospodářství České socialistické republiky a podílí se na zabezpečení jeho realizace,
- d) stanoví a mění ceny výrobků, služeb, výkonů, prací a nemovitostí (dále jen „výrobky“), popřípadě navrhuje ceny nebo jejich změny ke schválení vládě České socialistické republiky v případech, kde si to vláda vyhradí,
- e) zpracovává rozbor vývoje a působení cen a koordinuje v rámci České socialistické republiky rozborovou činnost v oblasti cen,
- f) koordinuje a metodicky řídí tvorbu cen a přípravu a realizaci opatření v oblasti cen u orgánů České socialistické republiky a organizací jimi řízených.

[<sup>3</sup>] Český cenový úřad zpracovává a s Federálním cenovým úřadem a s Výborem lidové kontroly České socialistické republiky koordinuje plán kontroly cen; koordinuje, metodicky řídí a provádí kontrolu cen na území České socialistické republiky, ukládá opatření k nápravě a dodatkové odvody a činí podle cenových, popřípadě jiných předpisů další opatření.

[<sup>4</sup>] Český cenový úřad může pověřit po vzájemné dohodě

- a) jiné orgány České socialistické republiky, popřípadě jimi řízené organizace stanovením cen nových výrobků,
- b) národní výbory prováděním kontroly cen výrobků organizací uvedených v § 3 odst. 2 písm. b) až d) a cen výrobků dodávaných občany.

### § 3

[<sup>1</sup>] Ústřední orgány státní správy České socialistické republiky, vrcholné orgány družstev a společenských organizací v České socialistické republice za jimi řízené organizace a krajské národní výbory a Národní výbor hlavního města Prahy za organizace řízené národními výbory

- a) předkládají Českému cenovému úřadu návrhy cenových opatření, podklady stanovené k zabezpečení cenových opatření, včetně potřebných rozborů a zdůvodnění, návrhy plánů vývoje cen a plány kontroly cen, jakož i zprávy o jejich plnění,
- b) provádějí rozpis plánu vývoje cen a zabezpečují jeho realizaci,

- c) zabezpečují provádění kontroly cen, ukládají opatření k nápravě, dodatkové odvody a činí další opatření podle cenových, popřípadě jiných předpisů.

[<sup>2</sup>] Krajské národní výbory a Národní výbor hlavního města Prahy stanoví ceny nových výrobků

- a) organizací řízených národními výbory,
- b) organizací řízených okresními nebo krajskými zemědělskými správami,
- c) družstevních a společenských organizací,
- d) průmyslových podniků řízených ministerstvem vnitra České socialistické republiky,
- e) dodávaných občany,

s výjimkou cen, jejichž stanovení přísluší podle zvláštních předpisů jiným orgánům, nebo jejichž stanovení si Český cenový úřad vyhradí.

[<sup>3</sup>] Krajské národní výbory a Národní výbor hlavního města Prahy mohou svěřit výkon své působnosti podle odstavce 1 písm. c) a podle odstavce 2 v potřebném rozsahu územně příslušným národním výborům nižších stupňů; na úseku tvorby cen mohou tak učinit jen se souhlasem Českého cenového úřadu.

[<sup>4</sup>] Národní výbory mohou stanovit ceny a provádět jejich kontrolu též na základě pověření Českým cenovým úřadem (§ 2 odst. 4)

### § 4

[<sup>1</sup>] Pracovníci Českého cenového úřadu pověření kontrolou cen jsou oprávněni v souvislosti s výkonem kontrolní činnosti, pokud není zvláštními předpisy<sup>2)</sup> stanoveno jinak,

- a) vstupovat do všech prostorů organizací,
- b) požadovat od pracovníků orgánů a organizací vytvoření podmínek nezbytných pro výkon kontroly cen,
- c) vyžadovat součinnost jiných kontrolních orgánů, popřípadě dalších odborných pracovníků, s výjimkou orgánů a pracovníků lidové kontroly

[<sup>2</sup>] Orgány, organizace a jejich pracovníci jsou povinni na požádání Českého cenového úřadu nebo jím pověřených pracovníků předkládat pro výkon kontroly cen potřebné podklady, podávat včas přesné a úplné ústní a písemné informace a vysvětlivky, bez průtahů odstraňovat zjištěné nedostatky a ve stanovených lhůtách podávat zprávy o plnění přijatých opatření ve smyslu závěrů kontroly cen.

<sup>3)</sup> Např. zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství.

(3) Český cenový úřad může ukládat kontrolovaným orgánům a organizacím, aby v dohodnutých lhůtách zjistily úplný rozsah porušení cenových předpisů a vyčíslily neoprávněně získané prostředky v kontrolované organizaci, popřípadě i v podřízených organizacích, podle kontrolního zjištění.

(4) Oprávnění podle předchozích odstavců přísluší i národním výborům a jejich pracovníkům pověřeným kontrolou cen, pokud je vykonávána na základě pověření Českého cenového úřadu.

#### § 5

K provádění kontroly cen si může zřizovat Český cenový úřad odloučená pracoviště v Praze a v sídlech krajských národních výborů.

#### § 6

Český cenový úřad vydává v součinnosti se zúčastněnými ústředními orgány potřebné obecně závazné právní předpisy, v nichž podrobněji upraví postup orgánů a organizací při tvorbě a kontrole cen, působnost ústředních orgánů státní správy a úkoly ostatních orgánů a organizací.

#### § 7

Zrušují se s platností pro Českou socialistickou republiku:

1. ustanovení § 18 a 19 zákona č. 53/1968 Sb., o změnách v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů,

2. ustanovení § 33 až 35 a § 46 až 49 vyhlášky Státní komise pro finance, ceny a mzdy č. 47/1967 Sb., o cenách, ve znění vyhlášky Českého cenového úřadu č. 74/1969 Sb., pokud upravují působnost orgánů České socialistické republiky a národních výborů v oblasti cen,

3. položka 44 přílohy C zákona České národní rady č. 146/1971 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost národních výborů na některých úsecích státní správy.

#### § 8

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1974.

**Erban v. r.**

**Korčák v. r.**

## 135

## Z Á K O N

## Slovenské národní rady

ze dne 2. listopadu 1973,

## o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen.

Slovenská národní rada se usnesla na tomto zákoně:

## § 1

Tento zákon upravuje působnost Slovenského cenového úřadu a ostatních orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen.

## § 2

[<sup>1</sup>] Slovenský cenový úřad jako ústřední orgán státní správy Slovenské socialistické republiky vykonává působnost v oblasti cen, pokud tato působnost nepřísluší podle tohoto zákona nebo podle zvláštních předpisů<sup>1)</sup> jiným orgánům nebo organizacím.

[<sup>2</sup>] Slovenský cenový úřad

- a) se podílí na tvorbě jednotné státní cenové politiky Československé socialistické republiky a na zabezpečování jejího uskutečňování v souladu s národohospodářskými plány;
- b) předkládá vládě Slovenské socialistické republiky návrhy zásadních cenových opatření v odvětvích řízených orgány Slovenské socialistické republiky a stanoviska k zásadním cenovým opatřením, jež připravují federální orgány;
- c) navrhuje podle zásad stanovených vládou Československé socialistické republiky směrnice pro vypracování plánu vývoje cen Slovenské socialistické republiky, plán vývoje cen jako součást státního plánu rozvoje národního hospodářství Slovenské socialistické republiky a podílí se na zabezpečení jeho realizace;
- d) stanoví a mění ceny výrobků, služeb, výkonů, prací a nemovitostí (dále jen výrobky<sup>2)</sup>), popřípadě navrhuje vládě Slovenské socialistické republiky ke schválení ceny nebo jejich změny v případech, v nichž si to vláda vyhradí;

e) metodicky řídí a koordinuje tvorbu cen, přípravu a realizaci opatření v oblasti cen v orgánech Slovenské socialistické republiky a v organizacích jimi řízených;

f) zpracovává rozbor vývoje a působení cen a koordinuje v rámci Slovenské socialistické republiky rozborovou činnost v oblasti cen;

g) vydává v součinnosti se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazné právní předpisy, v nichž podrobněji upraví postup orgánů a organizací, působnost ústředních orgánů státní správy a úkoly ostatních orgánů a organizací při tvorbě a kontrole cen.

[<sup>3</sup>] Slovenský cenový úřad zpracovává a s Federálním cenovým úřadem a s Výborem lidové kontroly Slovenské socialistické republiky koordinuje plán kontroly cen; metodicky řídí, koordinuje a provádí kontrolu cen na území Slovenské socialistické republiky, ukládá opatření k nápravě a dodatkové odvody a činí další opatření podle cenových, popřípadě jiných předpisů.

[<sup>4</sup>] Slovenský cenový úřad může po vzájemné dohodě pověřit

- a) jiné orgány Slovenské socialistické republiky a s jejich souhlasem jimi řízené organizace stanovením cen nových výrobků;
- b) národní výbory prováděním kontroly cen výrobků v družstevních organizacích a v organizacích řízených okresními, popřípadě krajskými zemědělskými správami.

## § 3

[<sup>1</sup>] Ústřední orgány státní správy Slovenské socialistické republiky, vrcholné orgány družstev a společenských organizací ve Slovenské socialistické republice za organizace jimi řízené a krajské národní výbory a Národní výbor hlavního města

<sup>1)</sup> Zákon č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 22/1971 Sb., kterým se stanoví seznam surovin, výrobků, výkonů a služeb, jejichž ceny určuje Federální cenový úřad, ve znění nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 58/1972 Sb., zákon č. 145/1970 Sb., o národohospodářském plánování, zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, vládní nařízení č. 13/1962 Sb., o nové organizaci Československého filmu.

Slovenské socialistické republiky Bratislavy za organizace řízené a spravované národními výbory všech stupňů

- a) předkládají Slovenskému cenovému úřadu návrhy cenových opatření, podklady stanovené k zabezpečení cenových opatření, včetně potřebných rozborů a zdůvodnění, návrhy plánů vývoje cen, plány kontroly cen a zprávy o jejich plnění;
- b) provádějí rozpis plánu vývoje cen a zabezpečují jeho realizaci;
- c) zabezpečují provádění kontroly cen, ukládají opatření k nápravě a dodatkové odvody a činí další opatření podle cenových, popřípadě jiných předpisů.

[2] Krajské národní výbory a Národní výbor hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy stanoví ceny nových výrobků organizacím, které přímo řídí a spravují, okresním průmyslovým podnikům, družstevním organizacím a organizacím řízeným okresními, popřípadě krajskými zemědělskými správami, kromě cen, jejichž stanovení přísluší podle zvláštních předpisů jiným orgánům nebo jejichž stanovení si vyhradí Slovenský cenový úřad. Krajské národní výbory a Národní výbor hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy mohou v potřebném rozsahu pověřit výkonem své působnosti v oblasti cen příslušné národní výbory nižších stupňů; na úseku tvorby cen mohou tak učinit jen se souhlasem Slovenského cenového úřadu.

[3] Okresní národní výbory stanoví ceny nových výrobků organizacím řízeným a spravovaným okresními, městskými a místními národními výbory, kromě okresních průmyslových podniků, dále společenským organizacím a ceny nových výrobků dodávaných občany kromě cen těch výrobků, jejichž stanovení přísluší podle zvláštních předpisů jiným orgánům nebo jejichž stanovení si vyhradí Slovenský cenový úřad. Okresní národní výbory provádějí kontrolu cen a ukládají opatření podle odstavce 1 písm. c) v organizacích a u občanů, kterým určují ceny výrobků.

#### § 4

[1] Pracovníci Slovenského cenového úřadu pověřeni kontrolou cen jsou oprávněni při výkonu kontrolní činnosti a v souvislosti s ním, pokud zvláštní předpisy<sup>2)</sup> nestanoví jinak,

- a) vstupovat do všech prostorů organizací;
- b) požadovat od pracovníků orgánů a organizací vytvoření podmínek nezbytných pro výkon kontroly cen;

- c) požadovat součinnost jiných kontrolních orgánů, popřípadě dalších odborných pracovníků kromě orgánů lidové kontroly a jejich pracovníků.

[2] Orgány organizace a jejich pracovníci jsou povinni na požádání Slovenského cenového úřadu nebo jím pověřených pracovníků včas předkládat podklady potřebné pro výkon cenové kontroly, podávat přesné a úplné ústní nebo písemné informace a vysvětlení, bez průtahů odstraňovat zjištěné nedostatky a ve stanovených lhůtách podávat zprávy o plnění přijatých opatření podle závěrů kontroly

[3] Slovenský cenový úřad může kontrolovat orgánům a organizacím ukládat, aby v dohodnutých lhůtách zjistily úplný rozsah porušení cenových předpisů a vyčíslily neoprávněně získané prostředky v kontrolované organizaci, popřípadě i v podřízených organizacích.

[4] Oprávnění podle odstavců 1 až 3 se vztahují i na národní výbory a jejich pracovníky pokud vykonávají kontrolní činnost podle tohoto zákona.

#### § 5

K provádění cenové kontroly si může zřizovat Slovenský cenový úřad odloučená pracoviště v Bratislavě a v sídlech krajských národních výborů.

#### § 6

Podrobnější výmezení úkolů, zásad činnosti a organizace Slovenského cenového úřadu upraví statut, který schvaluje vláda Slovenské socialistické republiky

#### § 7

Zrušují se s platností pro Slovenskou socialistickou republiku:

1. ustanovení § 18 a 19 zákona č. 53/1968 Sb., o změnách v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů;
2. ustanovení § 34, 35, 38, 46 až 49 vyhlášky Státní komise pro finance, ceny a mzdy č. 47/1967 Sb., o cenách, ve znění vyhlášky č. 89/1969 Sb., pokud upravují působnost orgánů Slovenské socialistické republiky;
3. položka 80 přílohy A zákona Slovenské národní rady č. 159/1971 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost národních výborů na některých úsecích státní správy

#### § 8

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1974.

Klekoč v. r.

Colotka v. r.

<sup>2)</sup> Například zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství.

## 136

## NAŘÍZENÍ VLÁDY

## Československé socialistické republiky

ze dne 17. října 1973

## o státním řízení v oblasti cen

Vláda Československé socialistické republiky nařizuje k provedení § 4 odst. 2 zákona č. 145/1970 Sb., o národohospodářském plánování, zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, § 8 písm. e) zákona č. 101/1971 Sb., o pátém pětiletém plánu, a podle § 18 odst. 2 a § 31 zákona č. 111/1971 Sb., o odvodech do státního rozpočtu a příspěvku na sociální zabezpečení:

## § 1

## Obsah a formy státního řízení v oblasti cen

(1) Státní řízení v oblasti cen zahrnuje

- a) plánování vývoje cen a provádění změn cen výrobků, služeb, výkonů, prací a nemovitostí (dále jen "výrobky"),
- b) úpravu tvorby cen nových výrobků a stanovení cen státními orgány,
- c) kontrolu cen a ukládání dodatkových odvodů za porušení cenových předpisů, za výrobky s nedostatečnou kvalitou nebo technicky zastaralé,
- d) úpravu působnosti orgánů a organizací v oblasti cen.

(2) Ceny lze zvyšovat nebo snižovat jen za podmínek stanovených vládou Československé socialistické republiky.

## § 2

## Cíle státního řízení v oblasti cen

(1) Cílem státního řízení v oblasti cen je vytváření jednotné racionální soustavy cen podporující uskutečnění záměrů hospodářské politiky státu, konkretizované státními plány rozvoje národního hospodářství (dále jen "státní plány"), při důsledném zabezpečení stanoveného vývoje cen.

(2) Racionální cenovou soustavu vytvářejí ceny, které

- a) spolehlivě plní funkci hodnotového kritéria hospodářské činnosti,
- b) aktivně napomáhají plánovitému řízení národního hospodářství a růstu životní úrovně obyvatelstva, přispívají ke zvýšení hospodárnosti

výroby a oběhu, k urychlení technického rozvoje, ke zvyšování jakosti a užitečných hodnot výrobků, k efektivní obměně sortimentu a k rozvíjení socialistické ekonomické integrace.

## § 3

## Ceny a ostatní ekonomické nástroje

K zabezpečení účinnosti státního řízení v oblasti cen musí být opatření v cenách a v ostatních ekonomických nástrojích prováděna ve vzájemném souladu. Za tím účelem opatření, která vyvolávají nutnost změny cen, musí být předem dohodnuta s příslušným cenovým úřadem, s výjimkou opatření schválených vládou Československé socialistické republiky; obdobně opatření v oblasti řízení cen, která mění podmínky, za nichž byly stanoveny ostatní ekonomické nástroje, musí dohodnout, příslušný cenový úřad s ústředním orgánem, jemuž přísluší stanovit nebo navrhnout tyto ekonomické nástroje nebo jejich změny.

## § 4

## Jednotnost cen

(1) Ceny výrobků jsou jednotné na celém území Československé socialistické republiky, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(2) Zásada jednotnosti cen platí i pro ceny, jejichž stanovení je v působnosti orgánů republik, jakož i pro ceny, jejichž stanovením jsou pověřeny organizace.

## § 5

## Plánování vývoje cen a provádění změn cen

(1) Základním nástrojem řízení vývoje cen závazným pro všechny orgány a organizace, je plán vývoje cen, který je součástí státních plánů

(2) Plán vývoje cen konkretizuje státní cenovou politiku na období střednědobého státního plánu a prováděcího státního plánu na základě dlouhodobého výhledu. Jeho úkolem je určovat vývoj úrovně cen a změny cen jednotlivých výrobků

v souladu s plánovaným vývojem základních hmotných a hodnotových proporcí a zajišťovat vzájemný soulad s ostatními nástroji řízení.

(3) Plánování vývoje cen a provádění změn cen zahrnuje

- a) dlouhodobé cenové koncepce (prognózy) a výhledy zdokonalování cenové soustavy a vývoje cenových úrovní
- b) zásady pro zaměření vývoje a změn cen v plánovaném období a kritéria pro plánované změny cen a jiná cenová opatření [dále jen "cenová opatření"]
- c) výběr cenových opatření podle stanovených zásad a kritérií
- d) směrnice pro plán vývoje cen, vymezující věcný obsah plánovaných cenových opatření
- e) plán vývoje cen, včetně způsobu promítnutí vzájemných cenových vlivů a propočtu důsledků cenových opatření ve státním plánu a ve státním rozpočtu
- f) cenová opatření k realizaci plánu vývoje cen.

(4) Změny cen se provádějí na základě plánu vývoje cen nebo podle § 1 odst. 2. Na základě zvláštních předpisů se mohou provádět změny cen za účelem cenového zvýhodnění nebo znevýhodnění výrobků, změny cen sjednávaných dohodou dodavatele s odběratelem a změny nesprávně stanovených cen.

(5) Způsob promítnutí plánovaných změn cen do ukazatelů státních plánů a státních rozpočtů se stanoví v dohodě s příslušnými orgány tak, aby tyto změny účinně působily na dodavatele i odběratele.

## § 6

### Tvorba cen

(1) Ceny se tvoří pro nové výrobky, jejichž podstatné kvalitativní a jiné dodací podmínky byly již vymezeny.

(2) Úkolem tvorby cen nových výrobků je

- a) zabezpečit, aby při vyjádření podmínek jejich výroby, oběhu a realizace byla dodržena stanovená úroveň cen,
- b) podněcovat zájem výrobce na zlepšení jejich užitných vlastností a na zvýšení hospodárnosti jejich výroby a oběhu, umožňující efektivnější uspokojování potřeb odběratelů,
- c) působit k tomu, aby vztah mezi cenami a užitnými vlastnostmi a technickoekonomickými parametry byl v zásadě národohospodářsky příznivější než u výrobků dosud vyráběných.

(3) Dodavatelé mohou s odběrateli sjednávat pouze ceny a změny cen výrobků uvedených v seznamu vyhlášeném zvláštním předpisem a za podmínek tam stanovených.

## § 7

### Registrace cen

Orgánům a organizacím, které cenové úřady pověří stanovením a změnami cen, mohou příslušné cenové úřady uložit povinnost oznamovat jim ceny výrobků před nabytím jejich platnosti tak, aby příslušný cenový úřad mohl pozastavit vyhlášení ceny, pokud by nebyla v souladu s cenovými předpisy, a provést opatření k nápravě.

## § 8

### Vyhlašování cenových opatření

(1) Federální cenový úřad spolu s cenovými úřady republik vydává Cenový věstník, ve kterém se vyhláší opatření cenových úřadů. Cenová opatření určená jen pro některé orgány a organizace se v Cenovém věstníku pouze oznamují s uvedením orgánů, u nichž jsou tato opatření k nahlédnutí.

(2) Ostatní orgány a organizace vydávající cenová opatření pro opakovaně dodávané výrobky jsou povinny je nepródlženě zaslat všem příslušným orgánům, národním výborům a dodavatelům a odběratelům těchto výrobků známým v době vydání cenového opatření.

## § 9

### Označování výrobků maloobchodními cenami

Výrobky dodávané za maloobchodní ceny musí být označeny platnou maloobchodní cenou tak, aby při jejich nákupu byla zřetelně viditelná, a to na výrobku nebo na jeho obalu, pokud příslušný cenový úřad nestanoví jiný způsob označení cenou.

## § 10

### Cenová kontrola

(1) Cenovou kontrolu provádějí orgány a organizace oprávněné k tomu podle zvláštních předpisů<sup>1)</sup> (dále jen kontrolní orgány).

(2) Odběratelskou kontrolu dodržování platných cen a dodržování kvalitativních a dodacích podmínek, za nichž jsou ceny stanoveny, jsou povinny provádět všechny socialistické organizace.

(3) Organizace, u nichž bylo zjištěno porušení cenových předpisů, jsou povinny provést nebo navrhnout opatření potřebná k nápravě.

<sup>1)</sup> Zákon č. 103/1971 Sb., o lidové kontrole, zákon č. 122/1962 Sb., o státní zemědělské, potravinářské a obchodní inspekci, ve znění zákona č. 31/1968 Sb., zákon ČNR č. 116/1971 Sb., o výborech a komisích lidové kontroly, zákon SNR č. 121/1971 Sb., o lidové kontrole v Slovenské socialistické republice, § 31 odst. 2 zákona č. 145/1970 Sb., o národohospodářském plánování, zákon ČNR č. 134/1973 Sb., o působnosti orgánů CSR v oblasti cen, zákon SNR č. 135/1973 Sb., o působnosti orgánů SSR v oblasti cen, vyhláška č. 137/1973 Sb., o cenách.

## § 11

**Dodatkové odvody za porušení cenových předpisů<sup>2)</sup>**

(1) Organizace, která podle kontrolního zjištění získala „prostředky porušením cenových předpisů (dále jen neoprávněně získané prostředky“), je povinna odvést je do státního rozpočtu nebo do rozpočtu národního výboru (dále jen „příslušný rozpočet“) jako dodatkový odvod.

(2) Dodatkový odvod činí úhrn prostředků neoprávněně získaných v období tří let před 1. dnem měsíce, v němž byly zjištěny a prostředků neoprávněně získaných po tomto datu. Do tohoto úhrnu se nezapočítávají částky které byly vráceny organizacím a občanům, na jejichž úkor byly získány, a částky které jim budou vráceny ve lhůtě stanovené kontrolním orgánem; tato lhůta může být stanovena nejvýše na dva měsíce ode dne kontrolního zjištění.

(3) Při porušení cenového předpisu prodejem výrobku, pro který nebyla cena ještě stanovena, nebo prodejem výrobku, pro který nebyly v případě stanovení ceny pověřenou organizací vymezeny podstatné kvalitativní nebo jiné dodací podmínky a nelze je vymezit ani podle cenové kalkulace výrobku, činí dodatkový odvod 3 % z hodnoty výrobků dodaných v období uvedeném v odstavci 2. Získá-li organizace za tyto výrobky též prostředky porušením jiných cenových předpisů, odvede se ten dodatkový odvod, který je vyšší.

(4) Od dodatkového odvodu podle odstavců 2 a 3 odváděného organizacemi, které podle zvláštních předpisů zúčtovávají cenové rozdíly s rizikovým fondem, se odpočítávají neoprávněně získané prostředky odvedené na zvláštní účet státního rozpočtu federace v rámci stanovených odvodů cenových rozdílů. Neoprávněně získané prostředky zúčtované s rizikovým fondem se odvádějí k jeho tíži.

## § 12

**Ukládání dodatkových odvodů  
za porušení cenových předpisů**

(1) Dodatkový odvod ukládá kontrolní orgán, který neoprávněně získané prostředky u kontrolované organizace zjišťil. Jde-li však o orgán, který podle zvláštních předpisů provádí cenovou kontrolu, avšak nemá oprávnění ukládat dodatkové odvody, uloží tento odvod na základě protokolu o provedené kontrole ústřední orgán nadřízený kontrolované organizaci nebo příslušný národní výbor.

(2) Neuložil-li dodatkový odvod kontrolní orgán oprávněný podle předchozího odstavce, uloží jej,

včetně zvýšení podle odstavce 5, cenový úřad republiky příslušný podle sídla kontrolované organizace.

(3) Organizaci, která sama zjistí, že získala neoprávněně prostředky se dodatkový odvod neukládá; organizace jej odvádí do příslušného rozpočtu již na základě vlastního zjištění ve výši stanovené podle § 11.

(4) Zjistí-li neoprávněně získané prostředky kontrolované organizace její nadřazené generální (oborové) ředitelství, nadřízený družstevní nebo společenský orgán, uloží se dodatkový odvod ve výši stanovené podle § 11.

(5) Zjistí-li neoprávněně získané prostředky jiný kontrolní orgán než uvedený v odstavci 4, zvyšuje se dodatkový odvod o částku rovnající se úhrnu prostředků neoprávněně získaných za poslední rok třiletého období vymezeného v § 11 odst. 2 a prostředků neoprávněně získaných po skončení tohoto období až do uložení dodatkového odvodu. Při výpočtu zvýšení dodatkového odvodu se neodečítají částky vrácené podle § 11 odst. 2 věty druhé po kontrolním zjištění. Jestliže byly neoprávněně prostředky po zjištění kontrolním orgánem vráceny organizacím a občanům, na jejichž úkor byly získány nebo byla stanovena lhůta k jejich vrácení podle § 11 odst. 2, ukládá oprávněný orgán kontrolované organizaci jen zvýšení dodatkového odvodu.

(6) Od zvýšení dodatkového odvodu se odečítá částka, kterou je organizace z téhož důvodu povinna odvést jako majetkovou sankci do příslušného rozpočtu na základě jiných právních předpisů.

(7) Zvýšení dodatkového odvodu se nevztahuje na případy neoprávněného získání prostředků nákupem za nižší než platnou cenu.

(8) Dodatkový odvod se ukládá kontrolované organizaci. Jestliže cenové předpisy porušilo generální (oborové) ředitelství výrobních nebo obchodních organizací, ukládá se dodatkový odvod po projednání s tímto generálním ředitelstvím jemu nebo organizacím, které získaly prostředky.

(9) Povinnost vrátit neoprávněně prostředky organizacím a občanům, na jejichž úkor byly získány nebo je odvést do příslušného rozpočtu vzniká bez ohledu na to, zda kontrolovaná organizace porušením cenových předpisů získala majetkový prospěch.

(10) Provedením dodatkového odvodu do příslušného rozpočtu nejsou dotčeny nároky organizací a občanů, na jejichž úkor byly prostředky neoprávněně získány.

<sup>2)</sup> § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1971 Sb., o odvodech do státního rozpočtu a příspěvku na sociální zabezpečení.

## § 13

**Dodatkové odvody za výrobky s nedostatečnou  
jakostí nebo výrobky technicky zastaralé<sup>3)</sup>**

[<sup>1</sup>] Organizací, která vyrábí a dodává výrobek označený oprávněnými orgány za technicky zastaralý nebo zařazený do třetího stupně jakosti anebo označený jako krmivo se sníženou jakostí, může příslušný cenový úřad, národní výbor, popřípadě jiný pověřený orgán uložit místo snížení ceny nebo slevy z ceny dodatkový odvod.

[<sup>2</sup>] Dodatkový odvod za výrobek technicky zastaralý se stanoví tak, aby jeho rentabilita byla nižší než skutečná rentabilita organizace jej vyrábějící za uplynulý rok. Dodatkový odvod činí nejmeně 10 % z velkoobchodní ceny.

[<sup>3</sup>] Dodatkový odvod za výrobek zařazený do třetího stupně jakosti při prvním nebo novém hodnocení nebo na základě kontroly a za krmivo se sníženou jakostí činí 5 % z velkoobchodní ceny. Dodatkový odvod za výrobek zařazený i při opakovaném hodnocení do třetího stupně jakosti činí 20 % z velkoobchodní ceny.

[<sup>4</sup>] Dodatkové odvody podle předchozích odstavců se neukládají za dovážené výrobky a za dodávky výrobků pro vývoz, pokud na vyvážené výrobky není poskytována cenová přírážka v zahraničním obchodě.

## § 14

**Provádění dodatkových odvodů**

[<sup>1</sup>] Dodatkové odvody upravené tímto nařízením se platí do toho státního rozpočtu nebo rozpočtu národního výboru, do kterého plynou výnosy

odvodů ze zisku, popřípadě odvodu části zisku na základě finančního plánu, důchodové daně nebo zemědělské daně z důchodu,<sup>4)</sup> jimž podléhá organizace povinná k dodatkovému odvodu. V ostatních případech se tyto dodatkové odvody platí do rozpočtu příslušného národního výboru.

[<sup>2</sup>] O správě dodatkových odvodů upravených tímto nařízením platí ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 111/1971 Sb., o odvodech do státního rozpočtu a příspěvku na sociální zabezpečení.

[<sup>3</sup>] Uložení dodatkových odvodů upravených tímto nařízením je aktem hospodářského řízení.

**Přechodná a závěrečná ustanovení**

## § 15

Ustanovení § 11 až 14 se použije i na případy porušení cenových předpisů, k nimž došlo před nabytím účinnosti tohoto nařízení, pokud za tato porušení ještě nebyly uloženy dodatkové odvody podle dosavadních předpisů.

## § 16

Zrušují se

- a) nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 168/1969 Sb., o přechodném zákazu zvyšování cen,
- b) § 2 a 3 vyhlášky č. 87/1966 Sb., o některých ekonomických opatřeních v investiční výstavbě.

## § 17

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1974.

Dr. Štrougal v. r.

<sup>3)</sup> § 18 odst. 1 písm. d) zákona č. 111/1971 Sb., o odvodech do státního rozpočtu a příspěvku na sociální zabezpečení.

<sup>4)</sup> § 2 odst. 1 a § 19 zákona č. 111/1971 Sb., § 2 zákona č. 113/1971 Sb., o důchodové dani a příspěvku na sociální zabezpečení, druhá část zákona č. 112/1966 Sb., o zemědělské dani.

## 137

## VYHLÁŠKA

Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu  
a Slovenského cenového úřadu

ze dne 2. listopadu 1973

## o cenách

Federální cenový úřad podle § 47 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, Český cenový úřad podle § 6 zákona České národní rady č. 134/1973 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti cen, a Slovenský cenový úřad podle § 2 odst. 2 písm. g) zákona Slovenské národní rady č. 135/1973 Sb., o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen, stanoví:

## § 1

## Úvodní ustanovení

(1) Tato vyhláška upravuje

- a) metodiku tvorby a kontroly cen (tarifů) výrobků, služeb, výkonů a prací<sup>1)</sup> (dále jen výrobky“) a nemovitostí dodávaných nebo poskytovaných k užívání za úhradu (dále jen dodávané“),
- b) působnost orgánů a organizací v tvorbě a kontrole cen.

(2) Vyhláška se vztahuje na ceny výrobků a nemovitostí dodávaných organizacemi a orgány se sídlem v Československé socialistické republice, občany socialistickým organizacím a na ceny výrobků dodávaných občany s povolením příslušných orgánů nebo na základě oprávnění. U vnitropodnikových výkonů platí vyhláška pro stanovení cen investic vlastní výrohy, popřípadě pro další výkony, pokud tak stanoví zvláštní předpis nebo rozhodnutí.

(3) Vyhláška se nevztahuje na ceny výrobků dodávaných organizacemi pověřenými prováděním zahraničního obchodu (dále jen organizace zahraničního obchodu) zahraničním odběratelům, na mezinárodní tarify v dopravě a spojích, na ceny výrobků dodávaných v tuzemsku za zahraniční měny, na úplaty a náhrady spojené s poskytováním

peněžních a pojišťovacích služeb, na prodej bytů z národního majetku do osobního vlastnictví občanů, na evidenční ceny obalů, na náhrady škod, na úhrady nákladů a na náhrady poskytované při vyvlastnění nemovitostí. Vyhláška se rovněž nevztahuje na ceny ze smluv mezi občany navzájem a mezi občany a nesocialistickými organizacemi, nejde-li o dodávky od občanů podle odstavce 2. Při pochybnostech rozhoduje Federální cenový úřad.

## ČÁST PRVNÍ

## ZÁKLADNÍ POJMY

## § 2

## Obsah ceny

Cena zahrnuje nutné náklady odpovídající průměrným nebo jednotně určeným podmínkám výroby (dovozu) a oběhu a dále stanovenou část čistého důchodu (zisk, daň), popřípadě ztrátu nebo dotaci. Způsob určení nutných nákladů a čistého důchodu nebo ztráty je uveden v jednotlivých ustanoveních této vyhlášky.

## § 3

## Ceny v tuzemsku

(1) Ceny používané v tuzemsku jsou

- a) velkoobchodní ceny; za tyto ceny se zpravidla dodávají výrobky pro výrobní spotřebu, výstavbu, pro další odbyt, s výjimkou dodávek obchodnímu organizacím, a pro zabezpečení obrany a bezpečnosti státu; velkoobchodní ceny obsahují náklady výroby (dovozu), popřípadě náklady na odbytovou činnost výrobní organizace a zisk nebo ztrátu; u zemědělských výrobků zahrnují též přírážku za nákupní, zásobovací, popřípadě i odbytovou činnost,

<sup>1)</sup> Pro potřeby této vyhlášky se obsah pojmů výrobky, služby, výkony a práce“ ztotožňuje s obsahem obdobných pojmů obsažených v sociálně ekonomických klasifikacích zavedených vyhláškou č. 71/1965 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace průmyslových oborů a výrobků a jednotné klasifikace výrobků v zemědělství a v lesnictví, vyhláškou č. 89/1967 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace stavebních objektů, a vyhláškou č. 114/1972 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace výkonů.

- b) nákupní ceny; za tyto ceny pověřené organizace nakupují zemědělské výrobky prodávané jejich výrobcí, předměty získané sběrem a výrobky od občanů; jejich ekonomický obsah je obdobný jako u velkoobchodních cen,
- c) odbytové přírážky nebo odbytové srážky;<sup>2)</sup> představují cenu služby odbytových, zásobovacích, nákupních a výkupních organizací nebo organizací oprávněných k uvedeným službám; obsahují náklady oběhu a zisk nebo ztrátu; připočítávají se k velkoobchodním cenám nebo se od nich odečítají,
- d) obchodní přírážky nebo obchodní srážky;<sup>2)</sup> představují cenu služby organizací oprávněných k velkoobchodní nebo maloobchodní činnosti, cenu služby organizací veřejného stravování a přechodného ubytování, cenu služby organizací zahraničního obchodu nebo cenu obstaravatelských služeb; obsahují náklady oběhu a zisk nebo ztrátu; obchodní přírážky se k cenám připočítávají, obchodní srážky jsou složkami maloobchodních cen; obchodní přírážky nebo obchodní srážky organizací zahraničního obchodu jsou složkami kupních cen,
- e) kupní ceny; za tyto ceny dodávají tuzemští dodavatelé výrobky pro vývoz organizacím zahraničního obchodu a organizace zahraničního obchodu výrobky z dovozu tuzemským odběratelům; zahrnují cenu franko čs. hranice, popřípadě upravenou o další položky podle platných předpisů, a obchodní přírážku nebo obchodní srážku organizace zahraničního obchodu,
- f) odbytové ceny; za tyto ceny dodávají výrobky organizace uvedené v písmenu c), s výjimkou případů, kdy dodávají za obchodní a maloobchodní ceny; odbytové ceny zahrnují velkoobchodní ceny, kupní nebo nákupní ceny a odbytovou přírážku příslušné organizace, popřípadě cenové rozdíly nebo dotace,
- g) obchodní ceny; za tyto ceny se dodávají výrobky z tuzemské výroby nebo dovozu určené k dalšímu prodeji za maloobchodní ceny organizacím, kterým je přiznán nárok na obchodní srážku; zahrnují velkoobchodní (nákupní) ceny a daň z obrátu nebo kupní ceny, cenové přírážky nebo srážky v zahraničním obchodě a rozdíly vnitřního trhu,
- h) maloobchodní ceny; za tyto ceny se prodávají výrobky občanům nebo i organizacím, pokud nakupují v maloobchodě nebo kdy takový způsob nákupu je stanoven jinými předpisy; zahrnují obchodní cenu a obchodní srážku, popřípadě dodatkovou daň z obrátu a cenový rozdíl, ve stanovených případech obchodní přírážku, popřípadě odbytovou přírážku.

<sup>[2]</sup> Odchytky od podstatných kvalitativních nebo podstatných dodacích podmínek výrobku lze vyjádřit formou přírážky k ceně nebo srážky z ceny; přírážky nebo srážky za odchytky od podstatných kvalitativních nebo dodacích podmínek představují cenu odpovídající těmto odchylkám.

<sup>[3]</sup> V případech, kdy je výše velkoobchodní ceny a maloobchodní ceny stejná, posuzuje se cena jako maloobchodní při dodávkách občanům a jako velkoobchodní při dodávkách organizacím, pokud jsou podle předpisů o dan. z obrátu oprávněny nakupovat bez daně.

## § 4

### Zahraníční ceny

<sup>[1]</sup> Zahraníčními cenami se pro potřeby této vyhlášky v oblasti zahraničně obchodních vztahů rozumějí

- a) ceny v obchodní paritě, jimiž jsou ceny sjednané mezi organizacemi zahraničního obchodu a zahraničními vývozci nebo dovozci za dohodnutých kvalitativních, dodacích a platbních podmínek,
- b) ceny franko čs. hranice, jimiž jsou ceny v obchodní paritě, snížené při vývozu a zvýšené při dovozu o výši přímých obchodních nákladů v zahraničí.

<sup>[2]</sup> Zahraníční ceny se vyjadřují jednak v zahraničních měnách, jednak v přepočtu na Kčs podle přepočtových poměrů stanovených Státní bankou československou.

## § 5

### Zvláštní druhy cen

<sup>[1]</sup> Zvláštními druhy cen se rozumějí ceny podle § 3, které mají způsobem dále uvedeným v odstavci 2 a 3 věcně nebo časově omezenou platnost.

<sup>[2]</sup> Zvláštními druhy cen, které lze fakturovat, jsou

- a) prozatímní ceny stanovené cenovým orgánem, nebo s jeho souhlasem organizací pověřenou působností ve stanovení cen, nejdéle na dobu 3 měsíců v případech, kdy výjimečně nelze stanovit cenu do zahájení dodávek; po stanovení ceny se rozdíl mezi prozatímní a definitivní cenou vypořádá od počátku dodávek; prozatímní kupní ceny sjednají organizace dohodou; prozatímní ceny nelze použít u výrobků, pro něž se stanoví maloobchodní ceny,
- b) podnikové ceny, které v případě pověření příslušným cenovým úřadem stanoví nebo mění generální nebo oborová ředitelství [dále jen

<sup>2)</sup> Pojmy odbytová přírážka nebo odbytová srážka u velkoobchodních cen a obchodní přírážka nebo obchodní srážka u maloobchodních a kupních cen nahrazují v předpisech dosud užívaný společný pojem obchodní (odbytové) rozpětí.

„generální ředitelství“) výhradně pro dodávky mezi podřízenými organizacemi nebo mezi generálním ředitelstvím a podřízenými organizacemi za podmínky, že úroveň podnikových cen podle propočtů na dané období nesmí přesáhnout úroveň cen platných pro odběratele mimo výrobně hospodářskou jednotku. Jejich základem jsou obvykle individuální podmínky výroby a oběhu jednotlivých podřízených organizací. Vyrovnání rozdílů mezi podnikovými a velkoobchodními cenami provádí generální ředitelství.

[<sup>3</sup>] Zvláštními druhy cen, které nelze fakturovat, jsou

- a) předběžné ceny tvořené dodavateli se značným časovým předstihem před vlastní výrobou, kdy ještě nejsou dostatečně vyjasněny podstatné podmínky výroby a jeho výroby, potřebné pro stanovení ceny; používají se zejména pro předběžné ocenění dodávek v rozpočtech staveb, pokud to předpisy o dokumentaci staveb umožňují, pro předběžné ocenění prací a služeb a výzkumných a vývojových prací; pro tvorbu těchto cen platí v závislosti na stupni technického vyjasnění výrobku přiměřené ustanovení o způsobech tvorby cen; nelze-li jich použít, tvoří se předběžná cena odborným odhadem,
- b) evidenční velkoobchodní ceny; uplatňují se u výrobků, které se jen vyvážejí; tvoří se obdobnými způsoby jako velkoobchodní ceny výrobků dodávaných do tuzemska; evidenční velkoobchodní ceny tvoří generální ředitelství; v případě, že tyto výrobky budou dodávány i do tuzemska, je nutno stanovit jejich velkoobchodní cenu,
- c) cenové limity; jimi se rozumí předběžné vymezení horní hranice ceny nových výrobků, řešených zejména v rámci úkolů rozvoje vědy a techniky.

## § 6

### Doplňkové složky cen

#### a doplňkové položky k cenám přičitatelné (od cen odečitatelné)

[<sup>1</sup>] Ve stanovených případech jsou součástí ceny kromě nákladů a zisku (ztráty) doplňkové složky cen. Dále se ve stanovených případech k cenám přičítají nebo se od nich odečítají doplňkové položky. Doplňkové složky a doplňkové položky jsou obvykle pevně stanoveny [sazbami nebo jiným způsobem] a jsou zpravidla odváděny do státního rozpočtu nebo poukazovány ze státního rozpočtu podle zásad stanovených federálním ministerstvem financí nebo jinými příslušnými orgány v dohodě s Federálním cenovým úřadem.

[<sup>2</sup>] Doplňkovými složkami cen jsou

- a) daň z obratu, popřípadě rozdíly vnitřního trhu u dovážených výrobků podle předpisů federálního ministerstva financí,
- b) cenový rozdíl, kterým se rozumí zpravidla rozdíl mezi obchodní cenou a maloobchodní cenou po odečtení obchodní srážky, nebo rozdíl mezi odlišnými cenami jednotlivých dodavatelů a jednotnou odbytovou cenou,
- c) cenové přírázky a srážky v zahraničním obchodě podle předpisů federálního ministerstva financí.

[<sup>3</sup>] Doplňkovými položkami k cenám jsou

- a) dotace k cenám přičítané nebo odvody od nich odečítané,
- b) příplatky k nákupním cenám zemědělských výrobků.

[<sup>4</sup>] Použití některých doplňkových složek nebo doplňkových položek může být stanoveno s ohledem na potřeby stimulace výroby nebo spotřeby jednostranně buď jen pro výrobce, nebo pro odběratele a může být stanoveno na předem vymezenou dobu nebo množství dodávek.

## ČÁST DRUHÁ

### KVALITATIVNÍ A DODACÍ PODMÍNKY VÝROBKU

#### § 7

#### Způsob vymezení výrobku

[<sup>1</sup>] Cena výrobku vymezeného stejnými kvalitativními a dodacími podmínkami je na celém území Československé socialistické republiky jednotná, pokud tato vyhláška nestanoví nebo výslovně nepřipouští nejednotnost cen.

[<sup>2</sup>] Kvalitativními podmínkami pro potřeby této vyhlášky se rozumí vymezení druhu nového výrobku, měrné jednotky, jeho charakteristických vlastností, znaků, rozměrů, funkcí, estetických a jiných užitných vlastností, jakosti a druhů použitých materiálů a výkonů, provedení, povrchové úpravy, kompletnosti, dohotovenosti, rozsahu vybavení a náhradních součástí, metod jeho zkoušení, označování a jiných podobných podmínek.

[<sup>3</sup>] Kvalitativní podmínky se prokazují zejména státními a oborovými normami, technickými podmínkami, a pokud nejsou, podnikovými normami kvality, přesným technickým popisem, výkresem, vzorkem, modelem nebo rozpisem složení použitých materiálů a výkonů, tj. takovou technickou dokumentací, která je pro daný výrobek nebo skupinu výrobků obvyklá.

[<sup>4</sup>] Dodacími podmínkami pro potřeby této vyhlášky se rozumí vymezení množství dodávek, dodací lhůty, způsobu expedice, balení a dopravních podmínek, dokumentace a obchodně technických služeb souvisejících s dodávkou, záruční doba a jiných podobných podmínek.

[<sup>5</sup>] Dodací podmínky jsou určeny

- a) právními předpisy, zejména základními podmínkami dodávek,
- b) všeobecnými ustanoveními ceníků nebo jiných cenových rozhodnutí, která mohou doplnit nebo podrobněji upravit dodací podmínky pro účely stanovení cen,
- c) hospodářskými smlouvami nebo dodávkovými příkazy pro jednotlivé dodávky.

### § 8

#### Podstatné kvalitativní a dodací podmínky výrobku

[<sup>1</sup>] Vymezení kvalitativních a dodacích podmínek výrobku musí obsahovat všechny podstatné podmínky tak, aby byly prokazatelné a umožňovaly jednoznačné posouzení jeho odlišnosti od jiných porovnatelných výrobků (dále jen „podstatné kvalitativní a dodací podmínky“).

[<sup>2</sup>] Za podstatné kvalitativní a dodací podmínky se považují

- a) závazné podmínky uvedené v právních předpisech, zejména v základních podmínkách dodávek a ve státních a oborových normách,
- b) podmínky zahrnuté v technických podmínkách, podnikových normách kvality, v technickém popisu, výkresu a rozpisu složení použitých materiálů a výkonů, popřípadě dané vzorkem nebo modelem, dále doporučené podmínky v předpisech podle písmena a) a podmínky dodávek podle § 7 odst. 5 písm. b) a c), pokud nejsou na návrh odběratele označeny za nepodstatné,
- c) další podmínky nezahrnované do podkladů podle písmena a) a b), pokud si odběratel při tvorbě ceny vyžádá a s dodavatelem dohodne jejich doplnění do příslušné dokumentace a označení za podstatné,
- d) další podmínky, pokud je stanoví příslušné cenové úřady.

[<sup>3</sup>] Vymezení podstatných podmínek platí souběžně pro všechny druhy cen příslušného výrobku; případné odchylky od podstatných podmínek se musí v relativně stejné výši promítat ve všech druzích cen. Toto ustanovení se nevztahuje na kupní ceny a na případy, kdy jsou dodací podmínky rozdílné pro jednotlivé druhy cen nebo pro jednotlivé odběratelské stupně (např. velkoobchod a maloobchod).

[<sup>4</sup>] Za změnu podstatných kvalitativních podmínek, za nichž byly stanoveny ceny, se nepovažuje rozdílné ocenění totožných surovin a materiálů, které vzniká v důsledku rozdílů cen a nákladů při jejich pořízení, zejména rozdílů mezi cenami tuzemských a zahraničních dodavatelů a rozdílů vznikajících při nahrazení nákupu výrobků jejich

vlastní výrobou a naopak. Totéž platí pro změny stupnic mzdových tarifů a změny v ocenění ostatních nákladů.

## ČÁST TŘETÍ

### TVORBA CEN

#### HLAVA I

#### ÚVODNÍ USTANOVENÍ O TVORBĚ CEN

### § 9

[<sup>1</sup>] Ceny se tvoří pro výrobky vymezené podstatnými kvalitativními a dodacími podmínkami, a to podle potřeby pro

- a) jednotlivé nové výrobky nebo jejich části,
- b) skupiny přesně určených výrobků v případech, kdy jde o výrobky širokého sortimentu, které mají obdobné kvalitativní a dodací podmínky a které se vyrábějí obvykle stejnou technologií při minimálních rozdílech ve výrobních nákladech, a v případech, kdy tak stanoví příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor,
- c) souhrny různých výrobků a prací tvořících zpravidla funkčně ucelenou dodávku.<sup>3)</sup>

[<sup>2</sup>] Pro výrobek, který lze podle jeho podstatných kvalitativních a dodacích podmínek, popřípadě dalších vymezených podmínek, zařadit do skupiny výrobků, pro niž cena byla již stanovena, platí tato cena.

### § 10

[<sup>1</sup>] Tvorba cen zahrnuje

- a) zpracování návrhu ceny,
- b) projednání návrhu ceny s hlavními odběrateli,
- c) stanovení a vyhlášení ceny.

[<sup>2</sup>] Cena nového výrobku se tvoří na základě podmínek jeho výroby a oběhu; ve zdůvodněných případech se cena upraví s přihlédnutím k podmínkám realizace.

[<sup>3</sup>] V případech, kdy se cena upravená podle podmínek realizace stanoví na omezenou dobu, stanoví se současně i cena odpovídající podmínkám výroby a oběhu (dále jen „základní cena“).

[<sup>4</sup>] Ceny stanovené podle ustanovení této vyhlášky se posuzují jako ceny odpovídající platné úrovni cen.

### § 11

#### Nový výrobek

[<sup>1</sup>] Novým výrobkem pro účely této vyhlášky se rozumí výrobek, který svým novým řešením a zdokonalením užitečných vlastností uspokojuje společenské potřeby, které dosud nebyly uspokojová-

<sup>3)</sup> Např. skupinové ceny stavebních prací nebo montáží, souhrnné velkoobchodní ceny stavebních objektů a provozních souhorů.

ny, popřípadě je uspokojuje jinak nebo umožňuje zhošpodárnění výroby, nebo zvyšuje efektivnost jeho používání u odběratele.

(2) Za nový výrobek se dále považuje výrobek, který

- a) má cenu stanovenou pro podmínky kusové výroby a nadále bude vyráběn opakovaně,
- b) má stanovenou přechodně platnou cenu, jejíž platnost končí, nebo má cenu sjednanou dohodou a má být stanovena cena příslušným orgánem nebo organizací,
- c) má stanovenou cenu, ale jeho výrobu zavádí jiná organizace, pro niž ve smyslu vyhlášky neplatí jednotnost cen.

(3) Novému výrobku podle odstavce 1 musí odpovídat nové vymezení podstatných kvalitativních a dodacích podmínek.

(4) Za nový se nepovažuje výrobek, který se od dosud dodávaného výrobku liší jinými než podstatnými kvalitativními a dodacími podmínkami, nebo u kterého nelze odlišnost podstatných podmínek dostatečně přesně vyjádřit, dále výrobek s vlastnostmi, které již měl mít podle podstatných podmínek, za nichž byla stanovena cena dosud vyráběného výrobku (odstranění vad dodávaných výrobků) a výrobek s nežádoucími změnami podstatných kvalitativních a dodacích podmínek.

(5) Za nežádoucí změny podstatných kvalitativních a dodacích podmínek se považují změny, které nebyly předepsaným způsobem dohodnuty s hlavními odběrateli, s výjimkou změn stanovených státní nebo oborovou normou.

## § 12

### Způsoby tvorby cen

(1) Podmínky výroby a oběhu se vyjadřují v ceně

- a) nových výrobků nebo jejich částí, které jsou porovnatelné s dosud vyráběnými výrobky (částmi), některým ze způsobů cenového porovnání,
- b) nových výrobků nebo jejich částí, které nejsou porovnatelné s dosud vyráběnými výrobky, na základě individuální kalkulace.

(2) Cenovým porovnáním se zabezpečuje, aby cena nového výrobku, popřípadě částí výrobku, byla k ceně porovnatelného výrobku (části výrobku) maximálně v takovém poměru, v jakém jsou náklady nutné na výrobu a oběh nového výrobku (části výrobku) k nákladům nutným na výrobu a oběh výrobku (části výrobku) porovnatelného.

(3) K cenovému porovnání se používá zejména těchto způsobů:

- a) kalkulační porovnání,
- b) cenové normativy,

c) parametrické způsoby,

d) stavebnicový způsob.

(4) Použití cenových normativů a parametrických způsobů musí být předem schváleno příslušným cenovým úřadem. Ve všech případech, kdy není pro tvorbu cen podle odstavce 3 schváleno použití způsobů uvedených v písmenu b) a c) a nelze použít stavebnicového způsobu, se uplatňuje kalkulační porovnání.

(5) Kombinace jednotlivých způsobů tvorby cen v jiné formě než umožňuje ustanovení § 24 a 26 lze použít jen se souhlasem příslušného cenového úřadu.

## § 13

### Porovnatelný výrobek

(1) Nový výrobek nebo jeho část se porovnává

- a) s jediným porovnatelným výrobkem nebo jeho částí, které mají již stanovenou cenu (dále jen porovnatelný výrobek),
- b) s několika porovnatelnými výrobky při použití parametrického způsobu tvorby cen.

(2) Porovnatelným je výrobek plně nebo zčásti zaměnitelný, který

- a) má stejné nebo obdobné kvalitativní vlastnosti z hlediska odběratele a stejné nebo obdobné technické řešení a je vyráběn stejnou nebo obdobnou technologií,
- b) má stejné nebo obdobné kvalitativní vlastnosti z hlediska odběratele a stejné nebo obdobné technické řešení v případě, že neexistuje výrobek uvedený v písmenu a),
- c) má stejné nebo obdobné kvalitativní vlastnosti z hlediska odběratele a je vyráběn stejnou nebo obdobnou technologií v případě, že neexistuje výrobek uvedený v písmenu a) ani b)
- d) je vyráběn stejnou technologií v případech kdy se používá jediné technologie a kdy neexistuje výrobek uvedený v písmenu a), b) a c).

(3) Splňuje-li podmínku uvedenou v odstavci 2 několik výrobků a nelze-li porovnatelný výrobek vybrat podle stupně přiblížení kvalitativních vlastností, určí se jako porovnatelný ten výrobek, jehož rentabilita v době vypracování návrhu ceny nového výrobku je nejbližší rentabilitě příslušného oboru výroby ve výrobní organizaci, a pokud je více takových výrobků, určí se jako porovnatelný ten výrobek, jehož cena byla stanovena nejpozději

(4) Porovnatelný výrobek se určuje bez ohledu na územní a organizační příslušnost výrobní organizace, s výjimkami podle odstavce 6.

(5) Při tvorbě cen podle § 23 až 26 lze porovnávat jen základní ceny porovnatelného a nového výrobku. Porovnání se neprovádí u prací průmyslové povahy, pokud příslušný cenový orgán nerozhodne jinak.

(6) Nový výrobek nelze porovnávat

- a) s dováženými výrobky, pokud výrobcem nového výrobku je organizace se sídlem v Československé socialistické republice,
- b) s výrobky, pro které je vyhláškou stanovena nebo umožněna nejednotnost cen mezi organizacemi dodávajícími nový a porovnatelný výrobek,
- c) s výrobky vyráběnými před poslední změnou úrovně cen příslušného oboru, skupiny výrobků apod., jejichž cena nebyla v rámci této změny upravena.
- d) u opakovaně vyráběných výrobků s výrobky, jejichž ceny jsou stanoveny pro podmínky kusové výroby nebo jejichž ceny jsou platné pro menší než minimální výrobní množství,
- e) s výrobky, jejichž ceny byly vytvořeny individuální kalkulací a nejsou dosud ověřeny,
- f) s výrobky vyráběnými jen pro speciální účely,
- g) s výrobky, na něž jsou stanoveny zvláštní ceny podle § 5.
- h) s výrobky, jejichž ceny byly sjednány dohodou.

(7) Dodavatelé porovnatelných výrobků jsou povinni na požádání bezplatně poskytnout dodavatelům nových výrobků podklady o porovnatelném výrobku potřebné pro vypracování návrhu ceny nového výrobku.

## HLAVA II

### VYJÁDRĚNÍ PODMÍNEK VÝROBY V CENÁCH

#### Oddíl první

#### Kalkulace pro tvorbu ceny

##### § 14

(1) Výchozím podkladem pro stanovení a změnu velkoobchodních cen je kalkulace sestavená podle předpisů federálního ministerstva financí pro kalkulace cen výkonů,<sup>4)</sup> jež se upravuje, pokud jde o výši nákladů zahrnovaných do jednotlivých kalkulačních položek, podle ustanovení této vyhlášky (dále jen cenová kalkulace“).

(2) Způsob určení výše nákladů zahrnovaných do jednotlivých položek cenové kalkulace se stanoví v § 15 až 22. Ustanovení týkající se jednotlivých nákladů jsou závazná i v případě, kdy se podle platných oborových kalkulačních vzorců některé náklady zahrnují do jiných kalkulačních položek.

(3) Cenová kalkulace se nesestavuje, jestliže se cena nového výrobku odvozuje způsoby uvedenými v § 25 a v § 26 odst. 2 písm. a), při prová-

dění změn cen ve větším rozsahu a v případech, kdy tak stanoví příslušný cenový úřad.

##### § 15

#### Přímý materiál

(1) Spotřeba přímého materiálu se kalkuluje podle platných cenových norem materiálové spotřeby, pokud je jejich použití pro tvorbu ceny nového výrobku stanoveno, v ostatních případech se kalkuluje podle platných celostátních nebo oborových technickohospodářských norem, a nejsou-li, kalkuluje se na základě podnikových spotřebních materiálových norem.

(2) Přímý materiál se oceňuje platnými velkoobchodními cenami (u výrobků, které mají stanoveny zvýhodněné ceny podle § 38, se oceňuje základními velkoobchodními cenami) nebo maloobchodními cenami v případech, kdy je organizace povinna nakupovat za tyto ceny; za podmínek uvedených v odstavci 3 se oceňuje plánovanými cenami podle platných odvětvových, oborových nebo vnitropodnikových ceníků.

(3) Způsob sestavení a používání odvětvových nebo oborových ceníků materiálů schvaluje příslušný cenový úřad. Plánované ceny podle vnitropodnikových ceníků materiálů je možno použít, pokud byly sestaveny v souladu s předpisy o účetnictví a pokud v účetnictví zjištěné rozdíly mezi těmito cenami a cenami skutečnými (popřípadě náklady podle odstavce 4) nepřesahují v uplynulém kalendářním roce 1,5 %; v opačném případě je nutno upravit vnitropodnikový ceník materiálů.

(4) K platným velkoobchodním cenám, popřípadě maloobchodním cenám, nelze připočítávat a do plánovaných cen vnitropodnikových ceníků materiálů nelze zahrnovat podíl zásobovací režie, ani jiné náklady pořízení (odbytové přirážky, náklady na přepravu, nakládání, vykládání apod.), které se kalkulují do nepřímých nákladů, s výjimkou případů schválených federálním ministerstvem financí v dohodě s Federálním cenovým úřadem.

(5) V cenové kalkulaci se nepřipouští průměrování jednotlivých položek spotřeby přímého materiálu, pokud není provedeno přímo ve vnitropodnikovém ceníku. Příslušné cenové úřady mohou stanovit výjimky z tohoto postupu.

(6) Nepřínosný materiál včetně vlastního odpadu, použitý dále jako materiál přínosný, lze ocenit nejvýše cenou přínosného materiálu odpovídajícího danému účelu použití; případné náklady na úpravu, např. regeneraci, nesmějí být v tomto případě započteny do nákladů výrobků.

<sup>4)</sup> Nařízení vlády č. 153/1971 Sb., o informační soustavě organizací, směrnice federálního ministerstva financí č. j. XV-4000 72 z 15. 3. 1972 a další na ně navazující předpisy.

## § 16

**Polotovary vlastní výroby**

(1) Spotřeba polotovarů vlastní výroby se kalkuluje podle ustanovení § 15 odst. 1.

(2) Příslušný cenový úřad může stanovit, že v cenové kalkulaci se polotovary vlastní výroby oceňují jednotně velkoobchodními cenami.

## § 17

**Přímé mzdy**

(1) Přímé mzdy se kalkulují podle platných cenových normativů, pokud je jejich použití pro tvorbu ceny nového výrobku stanoveno; v ostatních případech se kalkulují na základě platných norem a normativů spotřeby práce,<sup>5)</sup> tarifních kvalifikačních katalogů a stupnic mzdových tarifů.

(2) Prémie a odměny, pokud jsou podle platného kalkulačního vzorce zahrnovány do přímých mezd, se kalkulují ve stanovené výši, pokud není stanovena, kalkulují se podle porovnatelného výrobku a při použití individuální kalkulace podle skutečnosti minulého kalendářního roku.

## § 18

**Ostatní přímé náklady**

(1) Ostatní přímé náklady se kalkulují podle platných cenových normativů, pokud je jejich použití pro tvorbu ceny nového výrobku stanoveno; v ostatních případech se jednotlivé položky nákladů, pokud jsou podle příslušných kalkulačních vzorců zahrnovány do ostatních přímých nákladů, kalkulují takto:

- a) podle celostátních normativů, platných cen a sazeb (zejména příspěvky na sociální zabezpečení, spotřeba technologického paliva a energie, odpisy základních prostředků, cestovní výdaje),
- b) podle procentních sazeb a základny pro jejich výpočet stanovených příslušným cenovým úřadem (zejména náklady na technický rozvoj, na přípravu a záběh nových výrobků a nových výrobních technologií, na odpisy speciálních přípravků, na technologicky zdůvodnitelné ztráty ze zmetků, na záruční opravy), nejsou-li pro příslušné položky nákladů stanoveny celostátní normativy, ceny nebo sazby podle písmena a),
- c) dělením celkové prokazatelné výše těchto nákladů na odpovídající množství výroby v případech, kdy nelze postupovat podle písmena a) a není stanoven postup podle písmena b).

(2) Náklady související s licencemi, vynálezy, průmyslovými vzory, ochrannými známkami, zlepšovacími návrhy a další položky nákladů, u nichž

předpisy o účetnictví umožňují provedení odpisu do 4 let, se rozvrhují na množství výroby předpokládané na dobu 4 let, s výjimkou případů, kdy výroba příslušného výrobku má skončit dříve, nebo kdy byla výjimečně stanovena delší doba pro rozvrhování těchto nákladů. Odepsání takto rozvržených nákladů v uvedených lhůtách nezakládá povinnost snížit cenu, jestliže se výrobek dále vyrábí. Při kalkulování nákladů na vynálezy a licence nelze do ceny zahrnovat náklady na technický rozvoj pro stejný účel.

## § 19

**Nepřímé náklady**

Nepřímé náklady se kalkulují

- a) podle procentních sazeb a základny pro jejich výpočet stanovených příslušným cenovým úřadem, popřípadě národním výborem; příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor, stanoví současně platnost sazeb pro skupiny (obory) výrobků nebo pro organizace a pro jednotlivé způsoby tvorby cen (kalkulační porovnání, cenové normativy, individuální kalkulace),
- b) ve stejné procentní výši podle kalkulace porovnatelného výrobku, nejsou-li stanoveny sazby podle písmena a).

## § 20

**Zisk**

(1) Zisk se kalkuluje

- a) podle procentní sazby stanovené příslušným cenovým úřadem, popřípadě národním výborem, pro skupiny (obory) výrobků nebo pro organizace a pro jednotlivé způsoby tvorby cen,
- b) ve stejné procentní výši podle porovnatelného výrobku (zisk, popřípadě ztráta), nejsou-li sazby zisku stanoveny podle písmena a).

(2) Základnou pro kalkulování zisku jsou zpracovací náklady, jimiž se rozumí přímé mzdy, ostatní přímé náklady, nepřímé náklady a popřípadě přímé odbytové náklady, pokud příslušný cenový orgán nestanoví jinou základnu.

## § 21

**Úprava některých položek kalkulace**

(1) Normativy, normy a sazby použité pro určení výše nákladů v cenové kalkulaci u sériově a hromadně vyráběných výrobků musí odpovídat podmínkám plně osvojené výroby, s výjimkou případů, kdy platnost ceny je předem časově omezena na počáteční dobu výroby nebo na určené množství výrobků (přechodně platná cena).

<sup>5)</sup> Směrnice federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 24/1970 Ú. v. ČSR, resp. č. 19/1970 Ú. v. SSR, kterými se stanoví zásady racionalizace práce.

[2] Sazby stanovené cenovými úřady popřípadě národními výbory, pro kalkulaci výše nepřímých nákladů, zisku, popřípadě ostatních přímých nákladů, nelze použít, pokud by jejich uplatněním došlo ke změně úrovně cen (např. v důsledku zvýšení stanovené základny pro rozvrhování ostatních přímých nákladů, nepřímých nákladů, zisku nebo jiných technických, ekonomických a metodických vlivů). Příslušné organizace jsou povinny předložit neprodleně příslušnému cenovému orgánu návrh na úpravu těchto sazeb.

[3] Pokud tak příslušné cenové úřady stanoví, je nutno výši odpisů upravit na určenou míru využití základních prostředků.

[4] Do cenové kalkulace nelze zahrnovat

- a) náklady a výdaje nekalkulovatelné podle předpisů o účetnictví, rozpočtovnictví a kalkulaci,
- b) duplicitně stejné náklady

[5] Přímé materiálové a mzdové náklady musí být v cenové kalkulaci podrobně doloženy buď přímým rozpisem nebo odvoláním na cenové normativy nebo na technickohospodářské normy. Nevyplyvají-li výše přímých materiálových a mzdových nákladů ze schválených normativů, je nutné jejich výši zdůvodnit v cenovém návrhu souhrnnými ukazateli vhodnými pro jednotlivá odvětví (obory) výroby

## § 22

### Výrobní množství

[1] V případech, kdy nový výrobek bude do dávat více výrobců, sestavuje se cenová kalkulace

- a) na základě váženého průměru nákladů a zisku výrobců v příslušném odvětví s vyloučením okrajových výrobců s extrémními náklady a těch, pro které neplatí jednotnost cen, nebo
- b) se souhlasem příslušného cenového úřadu, popřípadě národního výboru, na základě reprezentativně zvolených podmínek, zejména technologie a organizace výroby

[2] Náklady na výrobek se v cenové kalkulaci vypočítávají buď na celkové plánované (předpokládané) množství výroby nejméně však na průměrné množství roční výroby (po plném osvojení výroby), nebo na zdůvodněný rozsah série výroby, popřípadě výrobní dávky s výjimkou nákladů, které se započítávají sazbou, nebo pro které je stanoven jiný způsob propočtu.

[3] Výše ceny z hlediska výrobního množství musí být odchýlná pro podmínky

- a) kusové výroby jí se rozumí samostatná výroba jednoho výrobku včetně případů, kdy výroba jednoho kusu se postupně opakuje (rozhodující je rozpočetní přípravných časů výroby na jeden výrobek),

b) sériové a hromadné výroby přitom nemá rozhodující, zda se výroba uskutečňuje jednorázově, nepřetržitě, v jedné nebo více výrobních dávkách.

[4] Jestliže dochází k výraznému zvýšení výrobního množství u nového výrobku proti výrobku porovnatelnému, zejména realizací integračních procesů v rámci Rady vzájemné hospodářské pomoci, prováděním specializace výroby a rozvojem nosných programů, vyjádří se v cenové kalkulaci snížení vlastních nákladů odpovídající zvýšení výrobního množství. Do ceny nového výrobku může být započten podíl prokazatelných úspor podle § 23 odst. 6 a 8.

## Oddíl druhý

### Způsoby tvorby cen vyjadřující podmínky výroby

#### § 23

#### Kalkulační porovnání

[1] Kalkulačním porovnáním se rozumí vytvoření ceny nového výrobku na základě porovnání kalkulace nového a porovnatelného výrobku.

[2] Při tvorbě ceny kalkulačním porovnáním se postupuje takto:

- a) určí se porovnatelný výrobek a jeho kalkulace podle odstavce 3,
- b) zabezpečí se shodnost ocenění kalkulací nového a porovnatelného výrobku podle odstavce 4,
- c) stanoví se výše přímých nákladů nového výrobku podle § 15 až 18 a podle odstavce 5, 6 a 7 tohoto paragrafu,
- d) propočte a doplní se výše nepřímých nákladů v kalkulaci nového výrobku podle § 19,
- e) propočte a doplní se výše zisku v kalkulaci nového výrobku podle odstavce 8,
- f) zjistí se výše ceny nového výrobku odpovídající podmínkám výroby a oběhu součtem jednotlivých položek kalkulace.

[3] U porovnatelného výrobku se používá kalkulace operativní a v případech, kdy se operativní kalkulace v souladu s předpisy nebo rozhodnutím příslušného ústředního orgánu nesestavují, používá se kalkulace plánová; není-li ani operativní ani plánová kalkulace, použije se kalkulace výsledná. V případech, kdy se cenová kalkulace nového výrobku sestavuje podle § 22 odst. 1, použije se u porovnatelného výrobku kalkulace cenová.

[4] Shodnost ocenění jednotlivých položek kalkulace nového a kalkulace porovnatelného výrobku se zabezpečuje

- a) především použitím časově blízkých kalkulací, tj. operativní nebo plánové kalkulace za ob-

dobí nejbližší vypracování návrhu ceny nového výrobku a výsledné kalkulace porovnatelného výrobku za poslední kalendářní rok,

b) úpravou ocenění kalkulace porovnatelného výrobku podle podmínek ocenění nového výrobku, není-li splněna podmínka podle písmena a),

c) přepočtem kalkulace porovnatelného výrobku, převzatého z jiné výrobní organizace, na podmínky technologie a organizace výroby dodavatele nového výrobku v případech, kdy kalkulace porovnatelného výrobku je přebírána z jiné výrobní organizace; přepočet kalkulace není nutno provádět, jestliže správnost celkových nákladů nového výrobku lze prokazatelně zdůvodnit porovnáním k celkovým nákladům porovnatelného výrobku, nebo lze-li shodnost ocenění prokázat jiným způsobem. Souhrnný výsledek těchto úprav provedených v ocenění jednotlivých položek kalkulace porovnatelného výrobku a úprav podle písmena b) se promítne jako zvýšení nebo snížení položky zisku porovnatelného výrobku.

[5] Rozdíly mezi náklady na přímý materiál a přímé mzdy u nového výrobku a porovnatelného výrobku musí být úměrné nutnému zvýšení nebo snížení spotřeby materiálu a mezd, tj. musí odpovídat rozdílům v podstatných kvalitativních a dodacích podmínkách nového a porovnatelného výrobku. Tyto rozdíly se ověřují porovnáním ukazatelů charakterizujících výši nákladů v příslušné položce, zjištěním, zda náklady na stejné části obou výrobků jsou kalkulovány ve shodné výši, nebo se prokazují shodností použitých technicko-hospodářských spotřebních norem; pro ověřování je možno použít funkční a výkonové parametry výrobků jen v případech, kdy je možno prokázat vztah nákladů v dané kalkulační položce k jednomu parametru a jejich použití schválí příslušný cenový úřad.

[6] Pokud z výsledku ověření vyplývá

a) zvýšení přímých nákladů proti porovnatelnému výrobku, které není plně zdůvodněné a průkazné, musí se tyto náklady snížit na zdůvodněnou výši,

b) průkazná úspora nákladů na přímý materiál nebo úspora nákladů na přímé mzdy z důvodů zcela nového řešení výrobku nebo výrazného zvýšení výrobního množství proti porovnatelnému výrobku, která není kompenzována zvýšením v jiné položce přímých nebo nepřímých nákladů, se započítává podílem stanoveným v odstavci 8 do zisku nového výrobku, s výjimkou případů, kdy kalkulace porovnatelného výrobku je upravena podle odstavce 4 písm. b) a c), nebo kdy příslušný cenový orgán stanoví odchylný postup.

[7] Ostatní přímé náklady, pokud nejsou započítávány do cenové kalkulace podle § 18 odst. 1 písm. a) a b), se upravují na výši podle porovnatelného výrobku.

[8] Zisk v ceně nového výrobku propočtený podle § 20 a popřípadě upravený podle odstavce 4 může příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor, dále zvýšit v případech podle odstavce 6 písm. b) o 50 % úspory přímého materiálu a přímých mezd, nejvýše však o 10 % propočtové ceny nového výrobku, tj. ceny bez započtení podílu z úspory do zisku.

## § 24

### Cenové normativy

[1] Cenové normativy jsou soubory naturálních a hodnotových norem spotřeby materiálů, výkonů, ostatních přímých nákladů, sazeb nepřímých nákladů členěných podle podmínek příslušné technologie výroby, a zisku. Cenovými normativy se v souladu se stanoveným pracovním postupem nového výrobku oceňují jednotlivé položky cenové kalkulace a zjišťuje se cena odpovídající podmínkám výroby nového výrobku.

[2] Cenové normativy se uplatňují pro tvorbu cen ve skupině výrobků se stále se opakujícím technologickým postupem výroby, jestliže v rámci skupiny dochází jen k obměnám dílčích operací, základního materiálu apod.

[3] Na vypracování a stanovení cenových normativů se vztahují ustanovení § 14 až 22 uplatněná na podmínky výchozího období stanoveného příslušným cenovým úřadem.

[4] Při použití cenových normativů se cena tvoří takto:

a) kalkulační položky, na které jsou stanoveny cenové normativy, se ocení podle platných sazeb,

b) pokud pro některé položky nejsou normativy stanoveny, započítávají se do ceny podle způsobů tvorby cen uvedených v § 23 nebo 27.

[5] Vyžaduje-li nový výrobek doplnění soustavy platných cenových normativů, lze spojit návrh na stanovení cen nového výrobku s návrhem na stanovení doplňujících normativů při dodržení podmínek podle odstavce 3.

## § 25

### Parametrické způsoby

[1] Parametrickými způsoby se rozumí odvození ceny nového výrobku na základě prokazatelné závislosti výše ceny nebo výrobních nákladů na velikosti technických parametrů užití, zjištěné u více porovnatelných výrobků. K těmto způsobům tvorby cen patří zejména

- a) cenové řady,
- b) cenové ukazatele,
- c) bodovací způsob.

(2) Cenovou řadou se odvozuje cena nového výrobku na základě závislosti výše ceny na velikosti základního parametru. Tato závislost se vyjadřuje matematicky nebo graficky pro řadu druhově a typově shodných výrobků a výrobků vyráběných stejnou nebo obdobnou technologií.

(3) Cenové řady lze použít za předpokladu, že

- a) jde o výrobky funkčně shodné a stejného provedení, u kterých výši ceny je možno určit ze závislosti na jednom parametru (např. výkon, rozměr apod.),
- b) u jednoho druhu nebo typu je tolik výrobků lišících se velikostí určeného parametru, kolik je třeba pro vytvoření cenové řady nejméně však čtyři včetně nového výrobku.

(4) Při vytváření cenové řady se postupuje takto:

- a) zvolí se výrobky určující cenovou řadu (reprezentanti), a pokud nemají ceny již stanoveny vytvoří se některým z ostatních způsobů tvorby cen,
- b) určí se parametr rozhodný pro sestavení cenové řady
- c) určí se způsob vyjádření závislosti cen reprezentantů k určenému parametru a s přihlédnutím k případným výrazným rozdílům ve výrobním množství jednotlivých výrobků v cenové řadě se stanoví typ matematické funkce nebo způsob grafického vyjádření, vyjadřující průběh cenové řady (křivka, přímka) a meze její platnosti; pokud výrazné rozdíly ve výrobním množství jednotlivých výrobků nelze vyjádřit pomocí cenové řady je nutné stanovit cenu nového výrobku jiným způsobem tvorby cen,
- d) určí se způsob extrapolace cenové řady.

(5) Cena nového výrobku se zjistí dosazením velikosti určeného parametru do příslušné matematické funkce nebo přímo na křivce grafu při grafickém vyjádření.

(6) Cenovými ukazateli se odvozuje cena nového výrobku (jeho částí) na základě závislosti výše ceny na několika technických parametrech užití nového výrobku. Tato závislost se určuje na základě rozboru vztahu ceny nebo výrobních nákladů a parametrů u takového počtu porovnatelných výrobků, jakého je pro danou skupinu výrobků třeba. Cenové ukazatele lze použít.

- a) jestliže jde o výrobky u kterých je možné výši ceny stanovit v závislosti na několika technických parametrech kvalitativně shodných pro nové i porovnatelné výrobky nebo

b) jestliže je možno určit závislost výše ceny nebo výrobních nákladů na jednotlivých parametrech, tj., lze-li určit v jaké výši se jednotlivé parametry podílejí na ceně (výrobních nákladech) porovnatelných výrobků.

(7) Bodovacím způsobem se rozumí ohodnocení jednotlivých vlastností nového výrobku pomocí stanoveného systému bodování a jeho ocenění k vyjádření vztahu vlastností nového výrobku a vlastností výrobků porovnatelných.

(8) Cenové ukazatele a bodovací způsob nelze zavádět až při tvorbě ceny nového výrobku, ale vypracovávají se a schvalují na základě cenových studií.

## § 26

### Stavebnicový způsob

(1) Stavebnicovým způsobem se cena nového výrobku tvoří na podkladě součtu (rozdílu) cen nebo ocenění jeho jednotlivých částí (komponentů, prvků).

(2) Stavebnicový způsob tvorby cen se uplatňuje v případech, kdy

- a) cena nového výrobku se tvoří součtem cen jeho jednotlivých částí, včetně cen montáže, pokud tvoří nedílnou součást nového výrobku; tento způsob se používá u výrobků, které se skládají z různě kombinovaných částí, používaných ve více porovnatelných výrobcích,
- b) cena nového výrobku se tvoří z ceny porovnatelného výrobku, ke které se připočítávají nebo od níž se odpočítávají platné ceny, například náklady na výrobu přibývajících nebo ubývajících částí (komponentů, prvků) zvýšených (snížených) o příslušný podíl zisku (ztráty) tímto způsobem se postupuje v případech, kdy jde o úpravy základního výrobku, zejména o změny v rozsahu vybavení, příslušenství, zlepšení některých technických parametrů apod., pokud ve svém celkovém objemu nepřesahují 30 % podílu z ceny nového výrobku.

(3) Při tvorbě ceny stavebnicovým způsobem platí, že

- a) k ocenění jednotlivých částí výrobku se používá platných cen; ceny částí, které nemají stanovenou cenu, se tvoří některým z ostatních způsobů tvorby cen,
- b) ocenění na základě nákladů na výrobu a příslušným podílem zisku (ztráty) podle odstavce 2 písm. b) lze použít jen u prvků, které nemohou být nebo nebudou samostatně dodávány; výše zisku (ztráty) u těchto prvků se určí podle porovnatelného (základního) výrobku.

## § 27

**Individuální kalkulace**

[<sup>1</sup>] Tvorbou ceny podle individuální kalkulace se rozumí vytvoření ceny nového výrobku (jeho části) na základě cenové kalkulace sestavené podle ustanovení § 14 až 22 s použitím sazeb platných pro individuální kalkulaci.

[<sup>2</sup>] Ceny tvořené podle individuální kalkulace podléhají ověření. Postup a způsob ověřování a vypořádání zjištěných rozdílů stanoví příslušné cenové úřady.

[<sup>3</sup>] Povinnost ověřovat ceny tvořené individuální kalkulací se nevztahuje na

- a) přechodně platné ceny a na ceny stanovené po přechodně platných cenách,
- b) náhradní díly
- c) opravy, pokud není stanoveno jinak,
- d) práce průmyslové povahy
- e) nestandardní výrobky<sup>6)</sup> s cenou nižší než 10 tis. Kčs a výrobky dodávané obyvatelstvu na zakázku v ceně nižší než 3 tis. Kčs,
- f) výzkumné a vývojové práce s cenou nižší než 1 mil. Kčs,
- g) nestandardní obaly,
- h) přírážky a srážky za odchylky od kvalitativních a dodacích podmínek výrobků.
- i) výrobky, jejichž ceny stanoví národní výbory, pokud příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor, nestanoví jinak.

**HLAVA III****VYJÁDRĚNÍ PODMÍNEK REALIZACE V CENÁCH****Oddíl první****Způsoby vyjádření podmínek realizace**

## § 28

**Oprava ceny podle podmínek realizace**

[<sup>1</sup>] Cena nového výrobku zjištěná některým ze způsobů podle § 23 až 27 může být upravena s ohledem na podmínky realizace tak, aby správně působila na rozvoj výroby u dodavatele a na plynulou spotřebu u odběratele.

[<sup>2</sup>] Podmínky realizace se při tvorbě ceny nového výrobku uplatňují především

- a) k docílení potřebné relace ceny nového výrobku k cenám výrobků zaměnitelných,

b) v zájmu zvýhodnění výroby a ovlivnění spotřeby některých výrobků,

c) v případech, kdy cenu nelze zjistit některým ze způsobů podle § 23 až 27 s podmínkou schválení příslušným cenovým úřadem, popřípadě národním výborem.

[<sup>3</sup>] Při změně podmínek realizace může být stanovená cena snížena, a to i pod výši odpovídající způsobu tvorby podle § 23 až 27; zejména může být snížena s cílem znevýhodnit výrobu nebo vytvořit podmínky pro lepší prodejnost výrobku.

[<sup>4</sup>] Rozdílné ceny téhož výrobku pro dodavatele a odběratele (zpravidla pomocí zdanění nebo dotace) popřípadě pro různé dodavatele nebo odběratele, lze stanovit v případech, kdy

- a) nelze jednotnou cenou působit společensky žádoucím směrem současně na dodavatele i odběratele,
- b) je zájem na jednostranném působení podmínek realizace buď na dodavatele nebo na odběratele.

[<sup>5</sup>] Podmínky realizace se vyjadřují v ceně způsobem uvedeným v § 29 až 40. Odchylnou cenu na základě podmínek realizace od ceny vytvořené podle § 23 až 27 může stanovit jen příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor, s výjimkami podle § 38 a 40.

## § 29

**Cenové relace**

[<sup>1</sup>] Vytvoření potřebných cenových relací nového výrobku k cenám výrobků již vyráběných je nutné zejména

- a) k dosažení souladu působení cen se záměry státního plánu rozvoje národního hospodářství, zvláště s plánovaným vývojem hmotných proporcí základních surovin, materiálů a výrobků, potřebou jejich vzájemné zaměnitelnosti a časově nebo plně náhrady dovozu tuzemskou výrobou,
- b) k podpoře společenských záměrů pro ovlivnění spotřeby zvýšení ochrany a bezpečnosti práce, zajištění politickovýchovných, zdravotních, kulturních a jiných obdobných potřeb,
- c) kdy při jediném technologickém procesu současně nebo postupně vzniká několik různých výrobků, nebo kdy nový výrobek vzniká jako nutný vedlejší produkt technologického postupu výroby jiného výrobku, nebo kdy při uplatnění rozdílné technologie nebo při použití různých surovin a materiálů vzniká stejný výrobek,

<sup>6)</sup> Nestandardními výrobky se rozumějí výrobky vyráběné podle individuálních požadavků odběratele, zpravidla v jediném výrobním podniku, u nichž se nepředpokládá, že v budoucnosti budou ve stejném provedení a rozsahu vyráběny; není rozhodující, jsou-li vyráběny v jednom nebo větším počtu kusů.

d) k vytvoření zájmu dodavatele i odběratele na zhromadnění výroby zvláště pomocí vnitřní i mezinárodní specializace a kooperace tak, aby cena vyvolávala zainteresovanost u takového okruhu odběratelů, který zajistí odbyt specializované výroby

e) k využívání cen pro vytvoření souladu zdrojů a potřeb u spotřebních výrobků v zájmu obměny sortimentu v žádoucí struktuře, jakosti a provedení, s výjimkou výrobků představujících základní životní potřeby

[<sup>2</sup>] K zabezpečování potřebných cenových relací se mimo způsoby tvorby cen uvedené v § 23 až 26 využívá

- a) rozboru vlivu nového výrobku na spotřebu u odběratelů,
- b) srovnání se zahraničními relacemi cen obdobných výrobků.

### § 30

#### Cenové zvýhodnění a znevýhodnění

[<sup>1</sup>] Cenové zvýhodnění se uplatňuje tak, aby bylo dosaženo vzájemně výhodné ceny pro dodavatele i odběratele, umožňující dodavateli dosáhnout relativně vyšší rentability (poměr zisku ke zpracovacím nákladům) než je rentabilita porovnatelného výrobku a odběrateli snížit náklady nebo jinak efektivněji uspokojit potřeby

[<sup>2</sup>] Cenové zvýhodnění se uplatňuje

- a) u technicky pokrokových výrobků podle § 32,
- b) u výrobků zařazených při hodnocení do prvního stupně jakosti podle § 34,
- c) u výrobků dosahujících úspory proti stanovenému cenovému limitu podle § 36,
- d) u módních novinek a výrobků luxusního provedení podle § 38.

[<sup>3</sup>] Cenové zvýhodnění se uplatňuje jen při tvorbě cen nových výrobků a za podmínky že rentabilita započtená do ceny výrobků uvedených v odstavci 2 písm. a) až c) vytvořené některým ze způsobů podle § 23 až 26, nepřekračuje již relativně vyšší rentabilitu odpovídající cenovému zvýhodnění. U jednotlivého výrobku může být uplatněno cenové zvýhodnění jen z jednoho důvodu, s výjimkou uvedenou v § 38 odst. 5. V případech, kdy nový výrobek vyhovuje podmínkám pro cenové zvýhodnění z různých důvodů, uplatňuje se nejvyšší zvýhodnění.

[<sup>4</sup>] Uplatňování cenového zvýhodnění nesmí být v rozporu s opatřeními k zabránění růstu cen

dodávek pro bytovou výstavbu,<sup>7)</sup> k zabezpečování výroby a prodeje spotřebních výrobků nižších cenových poloh a s dalšími opatřeními přijatými cenovými úřady a ostatními příslušnými orgány k podpoře optimální struktury dodávek požadované odběrateli. Cenové zvýhodnění může být vázáno na dodržení dalších podmínek, zejména na zabezpečení potřebného rozsahu dodávek stávajících výrobků běžné jakosti a technické úrovně, standardního provedení a nižší cenové polohy

[<sup>5</sup>] Při cenovém zvýhodnění se stanoví základní cena současně se zvýhodněnou cenou u výrobků podle odstavce 2 písm. a) až c) nebo s cenou sjednanou dohodou u módních novinek.

[<sup>6</sup>] Cenové znevýhodnění se uplatňuje

- a) u technicky zastaralých výrobků podle § 33,
- b) u výrobků zařazených při hodnocení do třetího stupně jakosti nebo označených za krmivo se sníženou jakostí podle § 35,
- c) u výrobků, jejichž cena překračuje cenový limit podle § 36,
- d) u výrobků těžko prodejných, zařazených do doprodeje podle § 40.

[<sup>7</sup>] Cenové znevýhodnění se uplatňuje tak, aby se výrobci snížila rentabilita výrobku ve srovnání s rentabilitou výrobků porovnatelných při současném snížení ceny pro odběratele. V případech podle odstavce 6 písm. a) a b) může příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor, na návrh dodavatele nebo odběratele, popřípadě státní zkušebny, místo snížení cen nebo slevy stanovit dodatkový odvod ve stejné výši.<sup>8)</sup>

[<sup>8</sup>] Cenové zvýhodnění podle odstavce 2 písm. a), b) a c) a cenové znevýhodnění podle odstavce 6 písm. a) b) a c) se neuplatňuje u výrobků, na které jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu a u dovážených výrobků. Cenové znevýhodnění se dále neuplatňuje u dodávek výrobků pro vývoz, na které není poskytována cenová přírůžka v zahraničním obchodě.

[<sup>9</sup>] Cenové znevýhodnění lze uplatnit jak při tvorbě cen nových výrobků, tak během jejich prodeje.

[<sup>10</sup>] Cenové zvýhodnění a znevýhodnění uplatněné ve velkoobchodních cenách se promítá v relativně stejném poměru v maloobchodních cenách, pokud výjimečně příslušné ústřední orgány nestanoví jinak.

[<sup>11</sup>] Termíny přechodu z platné velkoobchodní ceny výrobku na cenu znevýhodněnou se stanoví na 1. leden a ze zvýhodněné ceny na základní velkoobchodní cenu na 1. leden nebo 1. červenec; má-

<sup>7)</sup> Směrnice federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj a Federálního cenového úřadu č. 5 z 28. května 1972, o centrální regulaci výrobků pro bytovou výstavbu a Seznam včebaných výrobků.

<sup>8)</sup> § 18 odst. 1 písm. d) zákona č. 111/1971 Sb., o odvodech do státního rozpočtu a příspěvku na sociální zabezpečení, a § 13 nařízení vlády ČSSR č. 136/1973 Sb., o státním řízení v oblasti cen.

loobchodní ceny je nutno upravit nejpozději do tří měsíců od platnosti změn velkoobchodních cen, pokud z ustanovení § 31 až 40 nebo z rozhodnutí příslušného orgánu nevyplývá jiný termín nebo jiný postup.

[<sup>12</sup>] Důsledky stanovení zvýhodněných cen, jejich přechodu na ceny základní a důsledky cenového znevýhodnění se nebilancují, ani nejsou předmětem centrálního vypořádání přecenění zásob, pokud příslušné ústřední orgány nestanoví jinak.

## Oddíl druhý

### Technicky pokrokové a technicky zastaralé výrobky

#### § 31

#### Určování technicky pokrokových a technicky zastaralých výrobků

[<sup>1</sup>] Za technicky pokrokový je pro účely cenového zvýhodnění považován výrobek, u něhož příslušný orgán svým osvědčením<sup>9)</sup> potvrdí, že technická úroveň výrobku je výrazně vyšší než úroveň dosavadních tuzemských výrobků a že se vyrovná svými užitnými vlastnostmi, jakostí a designem současným obdobným výrobkům předních zahraničních výrobců nebo je předčí a současně efektivněji uspokojuje potřeby národního hospodářství. Jde obvykle o výrobek uvedený ve státním nebo resortním plánu rozvoje vědy a techniky popřípadě vyráběný podle vynálezu (průmyslového vzoru), jemuž byla udělena právní ochrana.

[<sup>2</sup>] Doba cenového zvýhodnění se stanoví u výrobních prostředků nejdéle na tři roky u spotřebních výrobků nejdéle na dva roky od data účinnosti uvedeného v osvědčení podle odstavce 1. U stavebních objektů nebo provozních souborů označených za technicky pokrokové se doba technické pokrokovosti počítá ode dne, kdy byl stavební objekt nebo provozní soubor poprvé fakturován.

[<sup>3</sup>] Technicky zastaralým výrobkem je pro účely cenového znevýhodnění výrobek, který se dodává po uplynutí stanovené doby jeho technicko-ekonomické životnosti, popřípadě ode dne účinnosti rozhodnutí příslušného ústředního orgánu o zastaralosti výrobku. Doby technickoekonomické životnosti výrobků pro účely cenového znevýhodnění a rozsah výrobků, na něž se vztahují, stanoví zvláštní předpis.

#### § 32

#### Cenové zvýhodnění technicky pokrokových výrobků

[<sup>1</sup>] U technicky pokrokových výrobků se uplatňuje

a) zvýhodněná cena po dobu platnosti osvědčení o technické pokrokovosti, nejdéle však podle § 31 odst. 2,

b) výjimečně systém dvojích cen podle § 28 odst. 4; způsob úhrady rozdílů mezi oběma cenami a postup jejich slednocení se stanoví po dohodě příslušných orgánů plánem vývoje cen podle podmínek jednotlivých výrobků.

[<sup>2</sup>] Cena technicky pokrokového výrobku může být zvýhodněna nejvýše

a) o 40 % podílu propočteného ročního přínosu,<sup>10)</sup> vznikajícího při použití nového výrobku u odběratele, nejvýše však o 15 % základní ceny

b) o 10 % základní ceny v případě, že nelze z objektivních důvodů provést propočet přínosu vznikajícího při použití nového výrobku u odběratele.

[<sup>3</sup>] Po uplynutí doby platnosti osvědčení o technické pokrokovosti platí cena základní. Počátek její platnosti se stanoví podle § 30 odst. 11. Základní velkoobchodní cena platí také ode dne účinnosti rozhodnutí státní zkušebny jímž se technicky pokrokový výrobek zařazuje do druhého stupně jakosti.

#### § 33

#### Cenové znevýhodnění technicky zastaralých výrobků

[<sup>1</sup>] Po skončení doby technickoekonomické životnosti výrobku nebo na základě rozhodnutí orgánů uvedených v § 122 a 128 o technické zastaralosti výrobku je výrobní organizace povinna navrhnout snížení ceny tak, aby rentabilita zastaralého výrobku byla nižší než skutečná rentabilita organizace v uplynulém roce, kdy vyráběla zastaralý výrobek, nejméně však o 10 % ceny

[<sup>2</sup>] K zabezpečení účinných cenových relací mezi technicky zastaralými a ostatními výrobky může příslušný cenový úřad zvýšit cenu technicky zastaralého výrobku pro odběratele. Rozdíl mezi sníženou cenou pro dodavatele a cenou pro odběratele odvádí dodavatelská organizace stanovenou formou. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro spotřební výrobky a výrobky dodávané pro investiční výstavbu.

[<sup>3</sup>] Snížení velkoobchodní ceny nebo uplatnění dodatkového odvodu podle § 30 odst. 7 nesmí být důvodem pro omezení výroby těchto výrobků,<sup>11)</sup> pokud dodavatel neuspokojuje poptávku novým, technicky pokrokovějším výrobkem nebo pokud není uspokojena jinak (např. dovozem) v cenové poloze odpovídající dosud vyráběnému výrobku.

<sup>9)</sup> Osvědčení o technicky pokrokovém výrobku vydávají orgány uvedené v § 122.

<sup>10)</sup> Metodiku propočtu úspor určuje směrnice federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 4/72.

<sup>11)</sup> Vc smyslu § 119a hospodářského zákoníku.

## Oddíl třetí

**Výrobky zařazené do prvního  
a třetího stupně jakosti**

## § 34

**Cenové zvýhodnění výrobků zařazených do prvního  
stupně jakosti**

(1) Výrobky, jež byly při hodnocení příslušnou státní zkušebnou<sup>12)</sup> zařazené do prvního stupně jakosti, se cenově zvýhodňují.

(2) Cenové zvýhodnění platí po dobu zařazení výrobku do prvního stupně jakosti, nejdéle však tři roky od data účinnosti rozhodnutí o zařazení výrobku do prvního stupně jakosti.

(3) Cena výrobku zařazeného do prvního stupně jakosti může být zvýhodněna

- a) podle ustanovení § 32 odst. 2 písm. a), jestliže výrobek zabezpečuje ekonomický přínos i odběrateli,
- b) až o 10 % základní velkoobchodní ceny v ostatních případech.

(4) Cenově nemohou být zvýhodněny výrobky zařazené státní zkušebnou do prvního stupně jakosti.

a) jestliže cena byla stanovena před vydáním rozhodnutí o zařazení do prvního stupně jakosti a nebyla stanovena cena prozašimní,

b) jde-li o výrobky odvětví potravin a pochutin,

c) jde-li o suroviny, materiály a polotovary, jejichž jakost není vyšší než je jakost stanovená v ČSN, pokud nejde o stupňovitou nebo progresivní ČSN.

(5) Po skončení účinnosti rozhodnutí o zařazení výrobku do prvního stupně jakosti nebo po uplynutí stanovené lhůty podle odstavce 2 platí cena základní. Počátek její platnosti se stanoví podle § 30 odst. 11.

## § 35

**Cenové znevýhodnění výrobků zařazených  
do třetího stupně jakosti**

(1) Výrobky jež byly zařazené příslušnou státní zkušebnou do třetího stupně jakosti, se cenově znevýhodňují formou slev z ceny nebo formou dodatkového odvodu podle § 30 odst. 7

(2) Sleva z ceny činí

- a) 5 % z velkoobchodní ceny popřípadě základní velkoobchodní ceny byl-li výrobek zařazen do třetího stupně jakosti při prvním nebo novém hodnocení, anebo byl-li výrobek zařazen do třetího stupně jakosti na základě kontroly

- b) 20 % z velkoobchodní ceny, popřípadě základní velkoobchodní ceny, byl-li výrobek zařazen do třetího stupně jakosti při opakovaném hodnocení.

(3) Sleva z ceny musí být poskytována u velkoobchodních cen po dobu účinnosti příslušného rozhodnutí státní zkušebny U maloobchodních cen musí být poskytována nejpozději do tří měsíců od účinnosti rozhodnutí státní zkušebny

(4) Slevy z ceny podle odstavce 1 a 2 písm. a) se uplatňují také v případech, kdy byl podle zvláštních předpisů výrobek označen za krmivo se sníženou jakostí.

## Oddíl čtvrtý

**Zvýhodnění a znevýhodnění ceny  
ve vztahu k cenovému limitu**

## § 36

(1) Při stanovení ceny nového výrobku může příslušný cenový úřad na návrh dodavatele projednaný s odběratelem stanovit zvýhodněnou cenu nového výrobku v závislosti na rozdílu mezi konečným cenovým limitem a nižší velkoobchodní cenou zjištěnou některým ze způsobů podle § 23 až 27 při dodržení podstatných kvalitativních a dodacích podmínek příslušného výrobku. Cenové zvýhodnění činí 50 % dosažené úspory nejvíce však 10 % propočtové ceny tj. ceny bez cenového zvýhodnění.

(2) Cenové zvýhodnění podle odstavce 1 se stanoví nejdéle na dobu dvou let od počátku dodávky; současně se zvýhodněnou cenou se stanoví cena základní.

(3) Jestliže návrh ceny je při dodržení podstatných podmínek nového výrobku vyšší než stanovený konečný cenový limit, příslušný cenový úřad stanoví

- a) cenu ve výši cenového limitu, nebo
- b) zvýšenou cenu, která však smí zahrnovat nejvýše 50 % zisku určeného podle § 20.

## Oddíl pátý

**Módní novinky a výrobky  
luxusního provedení**

## § 37

**Určování módních novinek a výrobků luxusního  
provedení**

(1) Za módní novinky se pro účely cenového zvýhodnění považují výrobky oděvní a bytové kultury<sup>13)</sup> o nichž pověřená státní zkušebna nebo jiná pověřená organizace vydá osvědčení, že jsou

<sup>12)</sup> Podle zákona č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví.

<sup>13)</sup> Výrobky oděvní a bytové kultury se rozumějí: výrobky textilního a konfekčního průmyslu, výrobky kožedělného a obuvnického a kožedělnického průmyslu, výrobky dřevozpracujícího průmyslu a výrobky skla, keramiky a porcelánu, brýle a brýlové obruby, popřípadě další skupiny výrobků stanovené Federálním cenovým úřadem v dohodě s Českým cenovým úřadem a Slovenským cenovým úřadem.

to výrobky zcela nového provedení (nového tvaru, střihu, zpracování, použitého materiálu, vzoru apod.) z hlediska výtvarného řešení (designu) a že slouží k obohacení trhu, jeho průzkumu a k rozšíření sortimentu standardního zboží.

(2) Za výrobky luxusního provedení se pro účely cenového zvýhodnění považují výrobky oděvní a bytové kultury popřípadě další skupiny výrobků, o nichž pověřená státní zkušebna nebo jiná pověřená organizace vydá osvědčení, že jsou to výrobky vyznačující se mimořádným provedením, vynikající kvalitou, vysokou úrovní designu, které jsou vyráběny nebo dováženy zásadně v menším množství a nepředpokládá se jejich hromadná výroba (dovoz).

(3) Osvědčení o módní novince nebo výrobku luxusního provedení se uděluje u tuzemských výrobků na návrh výrobní organizace v dohodě s příslušným generálním ředitelstvím obchodu, u dovážených výrobků na návrh generálního ředitelství obchodu.

### § 38

#### Cenové zvýhodnění módních novinek a výrobků luxusního provedení

(1) Módní novinky mohou být dodávány za zvýhodněné ceny po dobu a v množstvích stanovených v příslušném osvědčení, nejdéle však jeden rok. V jednotlivých případech může být výjimečně na základě osvědčení a se souhlasem nadřízeného orgánu dodavatele a ministerstev obchodu republik cenové zvýhodnění prodlouženo až na dva roky.

(2) Výrobky luxusního provedení mohou být za zvýhodněné ceny dodávány v rozsahu stanoveném v příslušném osvědčení bez časového omezení.

(3) Ceny výrobků zařazených do módních novinek nebo výrobků luxusního provedení se pro dobu platnosti osvědčení sjednávají dohodou mezi dodavatelem a odběratelem s přihlédnutím k podmínkám realizace, zejména nabídky a poptávky.

(4) Současně se sjednáním ceny módní novinky stanoví organizace pověřená působností v tvorbě cen základní cenu podle příslušných ustanovení vyhlášky nebo ji navrhne cenovému orgánu ke stanovení.

(5) Dnem následujícím po ukončení platnosti osvědčení o módní novince mohou být tyto výrobky dále cenově zvýhodněny podle § 34. Změnou důvodu pro cenové zvýhodnění nesmí však být cena dále zvýšena.

(6) Jestliže při hodnocení jakosti nebude módní novince přiznán alespoň druhý stupeň a výrobku luxusního provedení první stupeň jakosti, končí platnost cenového zvýhodnění dnem účinnosti příslušného rozhodnutí státní zkušebny.

### § 39

#### Řízení úrovně cen módních novinek a výrobků luxusního provedení

(1) K zabezpečení žádoucího vývoje úrovně cen v oborech, kde se uplatňují módní novinky a výrobky luxusního provedení, stanoví v rámci své působnosti pro následující rok ministerstva průmyslu republik v dohodě s ministerstvy obchodu republik a příslušnými cenovými úřady maximální celkový podíl módních novinek a luxusních výrobků na dodávkách do tržních fondů nejpozději do 31. srpna běžného roku. Ministerstva průmyslu republik v dohodě s ministerstvy obchodu republik mohou v rámci tohoto celkového podílu diferencovat podíly módních novinek a luxusních výrobků pro jednotlivé obory třímištné nomenklatury jednotné klasifikace oborů a výrobků a pro výrobní hospodářské jednotky podle podmínek výroby a potřeb vnitřního trhu.

(2) O vývoji dodávek a nákupu módních novinek a výrobků luxusního provedení podle oborů třímištné nomenklatury jednotné klasifikace ve hmotných jednotkách, velkoobchodních a maloobchodních cenách základních i zvýhodněných (u výrobků luxusního provedení jen ve zvýhodněných) předkládají souhrnné přehledy cenovým úřadům nejpozději do 31. srpna za I. pololetí a do 31. března za II. pololetí, a to

- a) ministerstva průmyslu republik — přehledy o dodávkách módních novinek a výrobků luxusního provedení s vyčíslením jejich podílu na celkových dodávkách do tuzemska a rozdílu mezi základní a zvýhodněnou cenou (index),
- b) ministerstva obchodu republik — přehledy o nákupu módních novinek a výrobků luxusního provedení s vyčíslením jejich podílu na celkovém nákupu v množství i hodnotovém vyjádření a s uvedením vývoje cenových rozdílů v maloobchodních cenách módních novinek a výrobků luxusního provedení podle jednotlivých generálních ředitelství.

(3) Při nežádoucím vývoji úrovně cen mohou příslušné cenové úřady popřípadě národní výbory, stanovit maximální výši cenového zvýhodnění módních novinek v procentech k základní ceně a výrobků luxusního provedení k ceně odpovídající cenové kalkulaci. Na návrh zainteresovaných ústředních orgánů mohou vyjmout některé výrobky nebo některé výrobce z obecného režimu pro výběr a zvýhodnění módních novinek a výrobků luxusního provedení.

### Oddíl šestý

#### Doprodej výrobků

### § 40

(1) Doprodejem se rozumí prodej za snížené ceny u výrobků, které při stanovené výši cen jsou

těžko prodejné. Do doprodeje lze zařadit takové těžko prodejné výrobky jejichž dodávky do tuzemska již byly zastaveny nebo nejsou obchodními, popřípadě odbytovými organizacemi dále nakupovány a vykazují za stanovenou dobu pomalou obrátku zásob, přičemž jejich prodej nelze efektivně realizovat prostřednictvím vývozu, výměnných akcí apod.

[2] Snížení cen výrobků zařazených do doprodeje se stanoví s přihlédnutím k prodejním možnostem při zajištění žádoucí jednotnosti doprodejních cen.

[3] Objem celkového snížení cen v rámci jednotlivých doprodejových akcí se stanoví v rozsahu normativních zdrojů rizikových fondů obchodních nebo odbytových organizací; jestliže jsou vyčerpaný může být použito částí prostředků z cenových rozdílů podle zvláštních předpisů nebo podle rozhodnutí příslušných orgánů.

#### HLAVA IV

#### PŘÍRÁZKY A SRÁZKY

##### § 41

#### Přírázky a srážky za odchylky od podstatných kvalitativních a dodacích podmínek

[1] Při předem dohodnutých a přípustných odchylkách od podstatných kvalitativních a dodacích podmínek, za nichž cena byla stanovena, může být cena výrobku přiměřeně zvýšena nebo musí být snížena, a to formou

- a) přírázky k ceně nebo srážky z ceny při odchylkách od podstatných podmínek buď časově přechodných, nebo dohodnutých pro jednotlivé odběratele, s výjimkou případů uvedených v § 77 odst. 4,
- b) stanovení ceny nového výrobku v případě trvalých a obecně platných odchylek, s výjimkou případů uvedených v odstavci 2.

[2] Systém přírázek a srážek pro různé obměny kvalitativních a dodacích podmínek výrobků ve vztahu k základnímu provedení výrobku je možno používat jako racionální způsob tvorby cen a uspořádání ceníků pro opakovaně se vyskytující rozdílné provedení výrobků nebo rozdílné podmínky dodávek.

[3] Přírázka nebo srážka za odchylky od kvalitativních podmínek se tvoří některým ze způsobů tvorby cen platných pro příslušný výrobek; pokud jich nelze použít, tvoří se individuální kalkulací s tím, že nepřímé náklady a zisk se kalkulují ve zdůvodněné výši maximálně podle sazeb uvedených v cenové kalkulaci výrobku, k jehož ceně se přírázka tvoří.

[4] Přírázka nebo srážka za odchylky od dodacích podmínek se tvoří na základě

- a) propočtu, sestaveného z odhadu předpokládaných nákladů příslušné skupiny výrobků zvýšených o stanovenou rentabilitu (pokud není stanovena, zvýšených o skutečnou rentabilitu oboru v příslušné organizaci) a z odhadu předpokládaných výnosů,
- b) individuální kalkulace prokazující zvýšené nebo snížené náklady spojené s příslušnou odchylkou, sestavené pro vybrané výrobky

Při obou způsobech tvorby přírázek a srážek za odchylky od dodacích podmínek se prokazuje jejich výše porovnáním s již schválenými obdobnými přírázkami v technologicky příbuzných odvětvích výroby obsaženými v platných cenících.

[5] Přírázku za kratší dodací lhůtu, pokud ji odběratel požaduje, lze uplatňovat, jestliže v cenících nebo v cenových rozhodnutích jsou uvedeny lhůty platné pro stanovené ceny a přírázky za jejich zkrácení nebo způsob výpočtu těchto přírázek. Úpravy dosud platných dodacích lhůt výrobků, stanovené jednotlivými ústředními orgány se promítají do cen jen na základě rozhodnutí příslušného cenového úřadu.

[6] Přírázku za delší záruční dobu než je stanovena příslušnými předpisy lze k ceně připočítat jen v případech, kdy k prodloužení dochází na žádost odběratele; jestliže je již běžně tato delší záruční lhůta poskytována bez přírázku není možno přírázku uplatňovat.

[7] Přírázku za menší než minimální expediční množství a přírázku za menší než minimální výrobní množství lze uplatňovat jen v rozsahu a výši, jak jsou stanoveny v cenících nebo v cenových rozhodnutích. Uplatnění přírázky za menší než minimální výrobní množství je dále podmíněno tím,

- a) že minimálního výrobního množství nemůže být dosaženo ani spojením objednávek všech odběratelů,
- b) že je s odběratelem předem projednáno.

[8] Při stanovení přírázek za menší než minimální výrobní množství pro skupiny výrobků, kde dosud platnými ceníky nebo cenovými rozhodnutími nejsou stanoveny musí být současně stanoveny i srážky za vyšší výrobní množství v případech, kdy zvýšení výrobního množství proti množství uvažovanému při tvorbě cen, přináší snížení nákladů výroby

##### § 42

#### Slevy

[1] Dodavatel může poskytnout slevu ze stanovené ceny s výjimkou

- a) cen výrobků, jejichž výroba a rozdělení jsou zahrnuty do závazných bilancí prováděcího státního plánu rozvoje národního hospodářství,
- b) maloobchodních cen a ostatních cen výrobků dále dodávaných za maloobchodní ceny pokud příslušný cenový orgán nestanoví jinak,

c) případů, kdy poskytnutí slevy by zvýšilo dotace ze státního rozpočtu, pokud příslušné ústřední orgány nestanoví jinak.

[2] Příslušné cenové úřady, popřípadě národní výbory, mohou určit podrobnější podmínky pro poskytování slev.

[3] Výše slevy musí být průkazně vyznačena ve faktuře.

[4] Ustanovení odstavce 1 a 2 se netýká slev podle § 35 a slev podle zvláštních předpisů.<sup>14)</sup>

### Odbytové přírážky a odbytové srážky

#### § 43

Podstatnými kvalitativními a dodacími podmínkami, na jejichž základě lze stanovit odbytovou přírážku, jsou

- a) vymezení činnosti odbytové organizace, popřípadě dalších organizací, podle § 3 odst. 1 písm. c) (dále jen „odbytové organizace“) co do sortimentu dodávek a druhu poskytovaných služeb,
- b) podrobný způsob plnění dodávek a jednotlivých služeb,
- c) dopravní podmínky dodávek výrobků a služeb,
- d) přesné vymezení dodacích lhůt, pro které platí, že
  1. odbytová přírážka se v zásadě vztahuje na pohotovostní dodávky výrobků ze skladu odbytové organizace v množství dohodnutém s odběrateli, včetně dodávek v množství, které z hlediska výrobce je označeno jako dodávky menší než minimální expediční nebo výrobní množství,
  2. u výrobků, pro které nadřazený ústřední orgán schválí, že nemusí být dodávány pohotovostně (např. nestandardní výrobky, dovážené stroje a zařízení) je nutné uvést podrobné podmínky způsobu dodání, včetně dodacích lhůt, schválené tímto orgánem,
- e) určení množství dodávky vztahující se ke stanoveným sazbám odbytové přírážky v případech, kdy odbytová přírážka je diferencována podle velikosti dodávek,
- f) další podmínky, které vyplývají z druhu dodávaných výrobků a poskytovaných služeb, požadovaných odběrateli, nebo podmínky, jež stanoví příslušný ústřední orgán.

#### § 44

[1] Odbytové přírážky nebo odbytové srážky se tvoří na základě cenové kalkulace poskytovaných služeb pro skupinu výrobků, obor nebo pro více oborů, vymezených shodnými kvalitativními a dodacími podmínkami.

[2] Pro sestavení cenové kalkulace odbytové přírážky nebo srážky platí přiměřeně ustanovení § 14 až 22 s tím, že

- a) kromě nákladů na oběh se kalkuluje příslušným cenovým úřadem normativně určený podíl obchodního rizika,
- b) do nákladů nelze duplicitně zahrnovat náklady na poskytované služby, které jsou již započteny ve velkoobchodních cenách,
- c) zisk stanovený příslušným cenovým úřadem se do jednotlivých odbytových přírážek nebo srážek rozvrhuje v poměru k nákladům na oběh.

[3] Odbytové přírážky se stanoví

- a) procentní sazbou k platným velkoobchodním cenám sníženým o srážky za odchylky od kvalitativních podmínek výrobků, popřípadě zvýšeným o přírážky za odchylky od kvalitativních podmínek výrobků, pokud je požadují odběratelé, nebo výjimečně upraveným o přírážky (srážky) za odchylky od dodacích podmínek výrobků, pokud tyto odchylky platí i pro odběratele odbytových organizací; u dovážených výrobků procentní sazbou k velkoobchodním cenám vytvořeným podle § 53,
- b) nebo absolutní částkou k jiné určené základně, např. k jednotce množství.

[4] Zahrnuje-li sazba odbytové přírážky souhrn služeb, které nemusí současně v plném rozsahu odběratel požadovat, je nutno určit sazby jednotlivých služeb.

[5] Traťové dodávky, pro něž příslušným rozhodnutím není stanoven způsob úhrady, se usku- tečňují za platné velkoobchodní ceny. Odbytová organizace je oprávněna v takových případech sjednat s výrobní organizací odbytovou srážku z velkoobchodní ceny přiměřenou nákladům na oběh započteným ve velkoobchodní ceně. V odůvodněných případech stanoví příslušný cenový úřad výjimky.

[6] Sazby nebo absolutní částky odbytových přírážek se stanoví jednotně pro shodné obory výrobků dodávaných více odbytovými organizacemi při shodném vymezení kvalitativních a dodacích podmínek poskytovaných služeb.

#### § 45

[1] Pokud odbytová organizace u výrobků, které je povinna dodávat pohotovostně, a odběratel takové plnění požaduje, nesplní dodávku ve lhůtě podle odstavce 2 nebo nesplní dodávku ve lhůtě vymezené v dodacích podmínkách nebo jiné lhůtě sjednané s odběratelem, je povinna snížit stanovenou odbytovou přírážku o 20 %.

<sup>14)</sup> Např. § 201 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb. ve znění zákona č. 138/1970 Sb. a § 246, 289 a další občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

[2] Pohotovou dodávkou se rozumí vyřízení technicky jasné objednávky do šesti týdnů od jejího obdržení, pokud příslušný ústřední orgán nestanoví jinak. O těchto rozhodnutích informují příslušné ústřední orgány cenové úřady.

[3] Od odběratele výrobku dodávaného odbytovou organizací lze požadovat úhradu jen jedné odbytové přírážky, a to přírážky dodávající odbytové organizace. V případech, kdy odbytová organizace dodaný výrobek nakoupila od jiné odbytové organizace, dohodnou si tyto organizace podíl z odbytové přírážky placené odběratelem úměrný vynaloženým nákladům. Ve výjimečných případech může příslušný cenový úřad stanovit odchýlný postup.

[4] Odbytovou přírážku pro rozšíření služeb nebo pro nové odbytové organizace nelze stanovit, pokud by vyvolala zvýšení ceny pro odběratele bez odpovídajícího zlepšení jimi požadovaného uspokojování potřeb. Jestliže jsou s dodávkou poskytovány odběrateli další, dosud neposkytované služby, pro které se stanoví nová odbytová přírážka, musí příslušná výrobní nebo odbytová organizace i nadále plnit dodávky bez těchto služeb za ceny bez odbytové přírážky, pokud to požaduje odběratel.

[5] Odbytové organizace jsou se souhlasem příslušného cenového úřadu oprávněny stanovit odbytové ceny dodávaných výrobků; v takových případech vydávají příslušná cenová rozhodnutí a ceníky a vypořádají předepsaným způsobem cenové rozdíly vzniklé zejména zprůměrováním rozdílných cen některých dodavatelů.

## HLAVA V

### CENOVÉ LIMITY

#### § 46

[1] Cenové limity představují horní hranici ceny budoucího výrobku. Cenové limity jsou závazné pro stanovené nebo sjednané kvalitativní a dodací podmínky připravovaného výrobku.

[2] Cenové limity se člení na

- a) předběžné cenové limity,
- b) konečné cenové limity.

#### § 47

##### Předběžný cenový limit

[1] Předběžný cenový limit se stanoví v případech, kdy je požadován jako součást podkladů vymezujících úkol rozvoje vědy a techniky, jehož výsledkem má být nový výrobek.

[2] Účelem předběžného cenového limitu je určit pro etapu vývoje, popřípadě výzkumu nového výrobku, předběžnou výši budoucí ceny.

[3] Předběžný cenový limit se tvoří na základě

- a) ukazatelů charakterizujících vztah technických parametrů k platným cenám porovnatelných výrobků v případech, kdy jde o obměnu výrobků na dosavadní technické úrovni,
- b) odvození ze zahraničních cenových relací výrobků rozhodujících zahraničních výrobců, zejména v případech, kdy u nového výrobku se předpokládá uplatnění zcela nových principů řešení, nových materiálů apod.,
- c) rozboru efektivnosti použití nového výrobku ve srovnání s porovnatelnými tuzemskými nebo dováženými výrobky.

#### § 48

##### Konečný cenový limit

[1] Konečný cenový limit se stanoví po ukončení vývoje nového výrobku v případě, že po schválení prototypu je rozhodnuto o zavedení nového výrobku do výroby. Jeho účelem je působit na dosažení potřebné úrovně hospodárnosti výroby nového výrobku a popřípadě zpřesnit předběžný cenový limit v souladu s dosaženými výsledky vývoje.

[2] Konečný cenový limit se tvoří některým ze způsobů tvorby cen.

[3] U složitějších a na širší kooperaci závislých výrobků je povinen subdodavatel hlavních kompletačních výrobků nebo rozhodujících materiálů na žádost dodavatele finálního výrobku zajistit stanovení jejich konečných cenových limitů.

[4] Návrhy konečných cenových limitů se vypracovávají pro nové výrobky,

- a) které budou výsledkem řešení státních a resortních plánů rozvoje vědy a techniky,
- b) které budou dodávány z nových výrobních kapacit získaných investiční výstavbou, a to v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem,
- c) jestliže tak stanoví nadřízený orgán dodavatele nebo jestliže je požadují hlavní odběratelé,
- d) které jsou určeny příslušným národním výborem u organizací řízených nebo spravovaných (dále jen „řízených“) národními výbory.

[5] V případech, kdy odběratel má zájem na snížení stanoveného konečného cenového limitu, může s dodavatelem dohodnout uplatnění postupu při tvorbě ceny ve smyslu § 36.

[6] Návrhy konečných cenových limitů podle odstavce 4 a 5 se nepředkládají, jestliže lze přímo stanovit cenu.

[7] Stanovit konečný cenový limit vyšší než předběžný cenový limit nebo stanovit vyšší velkoobchodní cenu než je konečný cenový limit může jen příslušný cenový úřad.

## HLAVA VI CENY DOVOZU A VÝVOZU

### § 49

#### Kupní cen

[1] Kupní ceny se používají ve formě běžných nebo dohodnutých kupních cen. Pro přepočet ceny fco čs. hranice na Kčs se použijí u běžné kupní ceny přepočtové poměry stanovené Státní bankou československou platné k datu fakturace mezi organizací zahraničního obchodu a tuzemskou dodavatelskou nebo odběratelskou organizací, nejpozději však k poslednímu dni lhůty stanovené pro fakturaci. Ve sporných případech, kdy u dohodnuté kupní ceny je potřeba určit datum rozhodné pro přepočet ceny fco čs. hranice na Kčs, použije se postup platný pro běžnou kupní cenu.

[2] Běžná kupní cena se tvoří na základě skutečně dosažené zahraniční ceny fco československé hranice. Použije se v případech, kdy není předem mezi organizací zahraničního obchodu a tuzemským dodavatelem nebo odběratelem sjednáno použití dohodnutých cen, nebo kdy nedojde k dohodě o kupní ceně, a v případech uvedených v odstavci 7.

[3] Dohodnutá kupní cena se sjednává mezi organizací zahraničního obchodu a tuzemským dodavatelem nebo odběratelem za předem vymezené množství a druh výrobku, na vymezené časové období, a to ve vztahu k dohodnutým kvalitativním, dodacím a platebním podmínkám. Podkladem pro dohodu o kupní ceně je zpravidla návrh organizace zahraničního obchodu, sestavený před sjednáním ceny se zahraničním odběratelem nebo dodavatelem.

[4] V případech, kdy do doby fakturace mezi organizací zahraničního obchodu a tuzemskou dodavatelskou nebo odběratelskou organizací nelze stanovit ani běžnou kupní cenu, použije se prozatímní kupní cena podle § 5 odst. 2 písm. a). Nedojde-li k dohodě o výši prozatímní kupní ceny, fakturuje se jako prozatímní kupní cena velkoobchodní cena, a není-li stanovena, evidenční velkoobchodní cena.

[5] Výše přímých obchodních nákladů place- ných v zahraničí, o něž se upravují ceny obchodní parity, se prokazuje kalkulací sestavenou podle příslušných předpisů a v souladu s platným kalkulačním vzorcem. Při použití běžných cen jsou organizace zahraničního obchodu povinny prokázat tuzemské odběratelské nebo dodavatelské organizaci odůvodněnost kalkulované výše přímých obchodních nákladů.

[6] Kalkulace běžných i dohodnutých kupních cen mohou zahrnovat pouze položky odpovídající dodacím a platebním podmínkám dodávek. Orga-

nizace zahraničního obchodu jsou povinny na žádost tuzemských dodavatelů nebo odběratelů předložit kalkulace běžných nebo dohodnutých kupních cen a podklady k položkám do těchto kalkulací zahrnutým. Tuzemské dodavatelské organizace jsou povinny předložit na požádání organizací zahraničního obchodu platné velkoobchodní ceny, popřípadě evidenční velkoobchodní ceny vyváženných výrobků a jejich cenové kalkulace a v případech, kdy cena není stanovena, její návrh.

[7] Dohodnuté kupní cen

a) výrobků, jejichž ceny byly sjednány na období platnosti dlouhodobých dohod v obchodě se socialistickými zeměmi podle zásad tvorby cen platných mezi členskými zeměmi Rady vzájemné hospodářské pomoci,

b) při vývozech a dovozech, pro něž platí v oblasti ekonomických nástrojů zahraničního obchodu podle rozhodnutí federálního ministerstva financí režim mimořádných cenových přírůbků a mimořádných cenových srážek,

c) při dovozech pro obchodní a odbytové organizace, pokud není stanoveno jinak.

[8] Organizace zahraničního obchodu se při použití dohodnutých cen mohou dohodnout se svými tuzemskými dodavateli nebo odběrateli o částečném nebo úplném vypořádání rozdílů mezi dohodnutými kupními cenami a běžnými kupními cenami kalkulovanými na základě skutečně dosažených zahraničních cen. Organizace zahraničního obchodu jsou povinny v dohodnutých lhůtách své dodavatele a odběratele o těchto rozdílech informovat, provést propočet podílů a údaje prokázat.

[9] Dohodnutá kupní cena se od kalkulované běžné kupní ceny může odchylovat jen o náklady a riziko odpovídající předpokládaným pohybům cen na zahraničních trzích.

### § 50

#### Limit kupní ceny

[1] U dodávek technicky složitých a objemově významných výrobků se mohou tuzemské dodavatelské nebo odběratelské organizace a organizace zahraničního obchodu před sjednáním ceny se zahraničním dodavatelem nebo odběratelem dohodnout na minimálním nebo maximálním limitu kupní ceny, za který je možno ještě výrobek pro vývoz dodat (spodní limit kupní ceny) nebo za který je možno výrobek dovézt (horní limit kupní ceny). Současně však musí dohodnout důsledky nedodržení tohoto limitu.

[2] Pouhé sjednání limitu kupní ceny nenahrazuje dohodu o kupní ceně.

## § 51

**Obchodní přírázky a srážky organizací  
zahraničního obchodu**

(1) Obchodní přírázky a obchodní srážky organizací zahraničního obchodu se tvoří pomocí cenové kalkulace na základě nutných nákladů na oběh pro vymezený rozsah služeb a zisku stanoveného pro organizace zahraničního obchodu.

(2) Obchodní přírázky nebo srážky organizací zahraničního obchodu se stanoví procentní sazbou z ceny fco čs. hranice přepočtené na Kčs, není-li stanoveno jinak.

(3) U dodávek na zahraniční dodavatelský úvěr delší než jeden rok, u kterých je v tuzemsku sjednána promptní platba (inkaso), snižuje se základ pro výpočet obchodní přírázky nebo srážky o částku vnitřního úroku ve výši kalkulované v kupní ceně podle zvláštních předpisů.<sup>15)</sup>

## § 52

**Ústředně řízené ceny dovozu**

(1) Pro dovážené výrobky, zejména suroviny, materiály a potraviny, jejichž ceny podléhají konjunkturním výkyvům a které přitom významným způsobem ovlivňují celkovou úroveň nákladů hlavních odběratelů, stanoví Federální cenový úřad závaznou úroveň kupních cen, tj. ústředně řízené ceny, a to v závislosti na dlouhodobém vývoji zahraničních cen.

(2) Ústředně řízenými cenami jsou ceny za vymezené skupiny výrobků, na jejichž základě se stanoví jednotlivé ceny výrobků podle jakosti a druhů tak, aby odpovídaly stanovené úrovni ústředně řízených cen podle § 81.

(3) Zařazení výrobků do ústředně řízených cen, způsob tvorby, projednání a výši ústředně řízených cen stanoví Federální cenový úřad. Způsob vyrovnání rozdílů mezi stanovenými a skutečnými kupními cenami stanoví federální ministerstvo financí.

## § 53

**Velkoobchodní ceny dovážených a vyvážených  
výrobků**

(1) Velkoobchodní ceny výrobků z dovozu se stanoví na základě kupních cen, upravených o stanovené cenové přírázky nebo srážky v zahraničním obchodě.

(2) Federální cenový úřad podle potřeby stanoví

a) způsob a rozsah jejich sjednocení v případech, kdy jde o dovoz totožných nebo porovnatelných výrobků z různých územních a měnových oblastí,

b) způsob a rozsah jejich sjednocení s velkoobchodními cenami výrobků z tuzemské výroby v případech, kdy jde o výrobky významné pro spotřebu,

c) způsob vypořádání rozdílů vznikajících ze sjednocení cen s rizikovým fondem nebo s hospodářským výsledkem příslušné organizace.

(3) Výrobky z tuzemské výroby nakoupené pro vývoz za kupní ceny se při zpětném prodeji do tuzemska dodávají za platné velkoobchodní nebo obchodní ceny.

(4) Kupních cen nelze použít u dodávek tuzemských dodavatelů organizacím zahraničního obchodu určených pro tuzemskou investiční výstavbu, kterou provádějí zahraniční dodavatelé. Tyto dodávky se uskutečňují za velkoobchodní ceny.

(5) Evidenční velkoobchodní ceny výlučně vyvážených výrobků [§ 5 odst. 3 písm. b)] se tvoří způsobem platným pro tvorbu velkoobchodních cen v příslušné skupině výrobků.

(6) Jestliže podle návrhu výrobní organizace se má nahradit tuzemská výroba dovozem výrobků s vyšší cenou, je tato organizace povinna před uzavřením smlouvy o dovozu předložit příslušnému cenovému úřadu návrh na řešení projednaný s odběratelem. Tento postup neplatí, jestliže jde o dovozy uskutečňované na základě vládou schválené specializace a kooperace výroby mezi členskými zeměmi Rady vzájemné hospodářské pomoci.

## HLAVA VII

**CENY V INVESTIČNÍ VÝSTAVBĚ**

## § 54

**Použití cen v dokumentaci staveb**

(1) Podle odpovídajícího stupně vyjasněnosti, výstižnosti a závaznosti technické dokumentace se pro určení rozpočtových, popřípadě propočtových nákladů staveb, používá cen, zvláštních druhů cen a jiných nástrojů podle zvláštních předpisů.<sup>16)</sup>

(2) Dodávky pro stavby realizované v tuzemsku se oceňují takto:

<sup>15)</sup> Platný kalkulační vzorec a předpisy Státní banky československé o sazbách a způsobu propočtu úroků z úvěrů.

<sup>16)</sup> Podle předpisů o dokumentaci staveb se pro určování těchto nákladů používá kromě cen technickoekonomických ukazatelů, propočtových a rozpočtových ukazatelů odvozených z dříve realizovaných staveb, které nejsou cenami ve smyslu této vyhlášky.

## a) stavební a montážní práce se oceňují

## § 56

1. velkoobchodními cenami podle § 55,

**Sazby doplňkových a vedlejších rozpočtových nákladů**2. sazbami doplňkových a vedlejších rozpočtových nákladů podle § 58, a pokud nejsou stanoveny, stanoví se doplňkové a vedlejší rozpočtové náklady předepsaným způsobem.<sup>17)</sup><sup>(1)</sup> Velkoobchodní ceny stavebních a montážních prací se za podmínek stanovených zvláštními předpisy<sup>18)</sup> upravují

a) sazbami doplňkových rozpočtových nákladů, vyjadřujícími výrobní podmínky jednotlivých druhů prací a dopravy,

b) sazbami vedlejších rozpočtových nákladů, vyjadřujícími zvýšení nákladů vvolané konkrétními podmínkami výstavby a místě a čase.

<sup>(2)</sup> Sazby doplňkových a vedlejších rozpočtových nákladů se stanoví přiměřeně způsobem uvedeným v § 41.

b) dodávky výrobků nezahrnovaných do velkoobchodních cen stavebních a montážních prací, dodávky strojů a zařízení a případné další dodávky se oceňují velkoobchodními cenami, prozatímními cenami, konečnými cenovými limity u vyvíjených výrobků a předběžnými cenami u nestandardních výrobků; tyto ceny se zvyšují ve stanovených případech o náklady na pořízení,

c) projektové práce, inženýrská činnost, geologické práce, geodetické a kartografické práce a ostatní práce nezahrnuté v písmenu a) a b) se oceňují velkoobchodními cenami podle předpisů o jejich používání.

## § 57

**Velkoobchodní ceny nestandardních strojů a zařízení**<sup>(3)</sup> Pro stavební objekty a provozní soubory lze stanovit<sup>(1)</sup> Ceny nestandardních strojů a zařízení nezahrnuté do platných ceníků nebo seznamu cen reprezentantů nestandardních výrobků se tvoří některým ze způsobů podle § 23 až 27.

a) odbytové náklady podle předpisů o dokumentaci staveb sestavené zpravidla s použitím cen uvedených v § 55, 56 a 57, nebo

<sup>(2)</sup> K vyjasnění podstatných kvalitativních a dodacích podmínek nestandardních strojů a zařízení, na něž se cena stanoví, poskytuje odběratel (generální projektant) nebo navrhuje dodavatel potřebné údaje o technických parametrech nestandardního výrobku, zejména požadované provedení a účel, výkon, kapacitu, váhu, dále údaje o druhu, složení a vlastnostech materiálů nebo výrobků, které budou na požadovaném stroji vyráběny, zpracovávány nebo dopravovány a podmínky jeho provozu.

b) ceny podle § 58.

<sup>(3)</sup> V případech stanovených příslušnými cenovými úřady je povinna dodavatelská organizace projednat návrh ceny jak s odběratelem, tak s projektovou organizací.

## § 55

**Velkoobchodní ceny stavebních a montážních prací**<sup>(1)</sup> Velkoobchodní ceny stavebních a montážních prací se tvoří na základě cenové kalkulace sestavené na určené a prověřené reprezentanty organizace, mechanizace a technologie výrobních procesů, popřípadě jiným způsobem předepsaným pro jejich tvorbu.<sup>18)</sup><sup>(2)</sup> Velkoobchodní ceny stavebních a montážních prací jsou platné a jednotné na celém území Československé socialistické republiky bez zřetele na organizační formu, odvětvovou příslušnost dodavatelů a formu odběratelsko-dodavatelských vztahů.<sup>(4)</sup> Pro ocenění nestandardních strojů a zařízení nedostatečně technicky vyjasněných v rozpočtech staveb nebo v případech, kdy je nutno poskytnout informaci o ceně před zpracováním potřebné výrobní dokumentace, použije se předběž-<sup>17)</sup> Výměr Federálního cenového úřadu č. 2638/10/1972, kterým se vydávají pravidla pro oceňování stavebních prací. Výměr Českého cenového úřadu č. 17/42/32/70 a Slovenského cenového úřadu č. 387-C/70/II o vydání pravidel pro používání ceníků montážních prací a pro sestavování rozpočtů provozních souborů<sup>18)</sup> Výměr Federálního cenového úřadu č. 2638/10/1972, kterým se vydávají pravidla pro oceňování stavebních prací. Výměr Českého cenového úřadu č. 17/42/32/70 a Slovenského cenového úřadu č. 387-C/70-II o vydání pravidel pro používání ceníků montážních prací a pro sestavování rozpočtů provozních souborů.<sup>19)</sup> Výměry podle předchozí poznámky a dále výnos Federálního cenového úřadu a Federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj ze dne 20. 12. 1971, o rozpočtování a fakturaci vedlejších rozpočtových nákladů staveb a směrnice federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj a Federálního cenového úřadu č. 8/1971 o vedlejších rozpočtových nákladech na zařízení stavenišť.

ných cen. Předběžná cena musí být vytvořena ve vztahu k základním technickým parametrům výrobku. Její výši je nutno zdůvodnit způsobem odpovídajícím stupni technické vyjasněnosti výrobku.

(5) Ustanovení předchozích odstavců platí přiměřeně i pro dodávky strojů a zařízení mimo investiční výstavbu.

#### § 58

##### Ceny stavebních objektů a provozních souborů

(1) Pro stavební objekty a provozní soubory lze použít

- a) velkoobchodní ceny podle § 9 odst. 1 písm. c) tvořené stavebnicovým způsobem s použitím platných velkoobchodních cen nebo schválených způsobů jejich tvorby pro opakovaně dodávané standardní sestavy prvků a strojního zařízení,
- b) velkoobchodní ceny tvořené parametrickými způsoby pro opakovaně dodávané stavební objekty, provozní soubory nebo jejich části; tyto ceny je možné použít jen za podmínky, že s jejich uplatňováním souhlasí federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj a že je stanoví příslušný cenový úřad,
- c) souhrnné velkoobchodní ceny za podmínek, že objekty a soubory jsou srovnatelné s již dodanými a umožňují cenové porovnání a že se dodavatel s investorem dohodnou o jejich použití (po projednání s generálním projektantem). Další podmínky stanoví zvláštní předpis.

(2) Ceny podle odstavce 1 písm. a) a b) lze použít i pro části stavebních objektů nebo provozních souborů. Nezahrnují doplňkové a vedlejší náklady, pokud zvláštními předpisy není stanoveno jinak.

#### § 59

##### Závaznost cen a množství dodávek ve schválených rozpočtech

Po uzavření dohody o odbytových nákladech stavebního objektu nebo provozního souboru jsou závazné

- a) velkoobchodní ceny stavebních prací a montáží, velkoobchodní ceny výrobků ve specifikacích a sazby doplňkových a vedlejších rozpočtových nákladů uvedené v rozpočtu, pokud rozhodnutími příslušných orgánů není stanoveno jinak,
- b) skutečně dodaná množství jednotlivých konstrukcí a prací, nejvýše však množství předem dohodnutá způsobem stanoveným federálním ministerstvem pro technický a investiční rozvoj.

#### § 60

##### Rekonstrukce, adaptace, opravy a údržba

Pro ceny za rekonstrukce, adaptace, opravy a údržbu stavebních objektů a provozních souborů platí ustanovení § 54 až 57 a 59 přiměřeně.

### HLAVA VIII

#### NÁKUPNÍ CENY ZEMĚDĚLSKÝCH VÝROBKŮ

#### § 61

(1) Úroveň nákupních cen hlavních zemědělských výrobků vychází z nákladů družstevních organizací hospodařících v přírodních podmínkách, ve kterých se vyrábí rozhodující část produkce, s vyloučením nákladů ekonomicky zaostávajících družstevních organizací; náklady výroby převyšující tuto úroveň pro horší přírodní podmínky se uhrazují vedle nákupních cen dalšími ekonomickými nástroji.

(2) Jednotlivé nákupní ceny se tvoří na základě

- a) průměrné výše nákladů reprezentativního souboru družstevních organizací za stanovené období,
- b) výše rentability stanovené s přihlédnutím k zájmům státního plánu v oblasti výroby a spotřeby, míře rizikovitosti produkce, sezónnosti výroby, fondové náročnosti a působení na tvorbu podnikových důchodů.

(3) V zájmu splnění naléhavých úkolů státního plánu se k ekonomické stimulaci rozsahu, struktury a časovosti výroby, nákupu a jakosti výrobků nebo jiných podmínek používá

- a) stanovení nejvyšších, nejnižších nebo rámcových nákupních cen, zejména u výrobků vyráběných a spotřebovávaných v zemědělství; v rámci takto vymezené výše cen se jednotlivé ceny sjednávají dohodou dodavatele s odběratelem podle § 76,
- b) dočasně platných příplatků k nákupním cenám, pro které platí stejné podmínky jako pro nákupní ceny,
- c) jiných příplatků a premii.

### HLAVA IX

#### TARIFY V DOPRAVĚ A SPOJÍCH

#### § 62

(1) Tarif tvoří souhrn sazeb a podmínek jejich použití diferencovaných podle toho, k jakému účelu a za jakých podmínek se služby nebo výkonu používá.

[2] Tarify v dopravě a spojích se tvoří na základě průměrných nákladů, stanoveného zisku (ztráty) příslušného druhu dopravy nebo spojů a společensky odůvodněných relací jednotlivých druhů tarifů.

[3] Dopravní tarify stanovené pro železniční, silniční a leteckou dopravu jsou jednotné na celém území Československé socialistické republiky. Dopravní tarify pro vodní dopravu, potrubní dopravu, pro městskou hromadnou dopravu a pro lanové dráhy a výtahy, kromě lanových drah v provozu ČSD, se stanoví pro jednotlivé dopravce.

[4] Tarify za služby spojů jsou jednotné na celém území Československé socialistické republiky. Stanoví se stejnými sazbami pro všechny uživatele, pokud Federální cenový úřad nestanoví jinak.

[5] Dopravní tarify se člení na nákladní tarify, jejichž sazby mají povahu cen velkoobchodních, a tarify osobní přepravy, kde sazby mají povahu cen maloobchodních.

[6] V nákladní dopravě je cenou za přepravu zboží přepravné, které zahrnuje dovozní a vedlejší poplatky a náhrady. V osobní dopravě cenou za přepravu cestujících je jízdné, za přepravu zavazadel, spěšnin, psů a autobusových zásilek je dovozní.

[7] Dovozní je cenou za vlastní přepravu (přemístění) zásilky z místa odeslání do místa určení a za úkony spojené s vypravením a výdejem zásilky.

## HLAVA X

### MALOOBCHODNÍ CENY

#### § 63

#### Tvorba maloobchodních cen

[1] Maloobchodní ceny tuzemských výrobků se tvoří

a) některým ze způsobů cenového porovnání k tuzemskému výrobku podle § 23 až 26, popřípadě podle § 28

1. na základě stanovené (propočtené) velkoobchodní (nákupní) ceny zahrnutím rozdílové daně z obrátu a stanovené obchodní srážky,

2. na základě obchodní ceny, tj. velkoobchodní (nákupní) ceny a základní sazbové daně z obrátu, s připočtením stanovené obchodní srážky a při použití případného cenového rozdílu,

3. na základě ocenění spotřebovávaných surovin a materiálů v maloobchodních cenách s tím, že zbývající část a ostatní složky maloobchodní ceny se tvoří podle bodu 1 nebo 2,

4. v případech stanovených cenovými úřady na základě velkoobchodní ceny zahrnutím

příslušné daně z obrátu, odbytové přírážky, obchodní srážky a případného cenového rozdílu,

5. v případech, kdy maloobchodní cenu stanoví odbytová organizace podle § 129 odst. 7, na základě velkoobchodní ceny zahrnutím stanovené základní sazbové a dodatkové daně z obrátu, a pokud dodatková daň není stanovena nebo je nižší než odbytová přírážka, připočtením odbytové přírážky,

b) u neporovnatelných výrobků na základě velkoobchodní ceny zahrnutím příslušné daně z obrátu a obchodní srážky; cenový rozdíl může být zahrnut pouze se souhlasem příslušného cenového úřadu

c) jinými způsoby, pokud je jejich používání schváleno příslušným cenovým úřadem.

[2] Maloobchodní ceny dovážených výrobků včetně dovozu při výměnných akcích tuzemských organizací, s výjimkou opakovaně dovážených výrobků s platnou maloobchodní cenou, se tvoří

a) porovnáním ceny a podstatných technických parametrů, užitečných vlastností, kvality, vybavení a dodacích podmínek dováženého výrobku s porovnatelným tuzemským výrobkem a dalších hledisek uvedených v § 29; neexistuje-li tuzemský porovnatelný výrobek, je možno porovnávat s obdobným výrobkem dováženým.

b) u neporovnatelných výrobků na základě běžné kupní ceny s připočtením, popřípadě odečtením

1. cenových přírážek nebo srážek v zahraničním obchodě,

2. rozdílu vnitřního trhu,

3. stanovené obchodní srážky z maloobchodních cen tuzemských obchodních organizací,

4. případného cenového rozdílu ve výši odpovídající podmínkám realizace,

c) v případech podle § 129 odst. 7 na základě běžné kupní ceny s připočtením cenové přírážky (odečtením srážky) v zahraničním obchodě, rozdílu vnitřního trhu a dodatkové daně z obrátu, a pokud není stanovena sazba dodatkové daně z obrátu, nebo je nižší než odbytová přírážka, připočtením odbytové přírážky.

[3] Maloobchodní cena nezahrnuje daň z obrátu (rozdílu vnitřního trhu) nebo obchodní srážku (přírážku) v případech, kdy je tak stanoveno.

[4] Pro tvorbu maloobchodních cen je možné určit širší skupiny cen jednotlivých výrobků než jaké byly použity ve velkoobchodních cenách a použít jiného porovnatelného výrobku než pro tvorbu velkoobchodních cen, jestliže porovnatelný výrobek určený pro stanovení velkoobchodní ceny nemá stanovenou maloobchodní cenu.

(5) Maloobchodní ceny ve veřejném stravování a ceny obstaravatelské činnosti se tvoří na základě maloobchodních cen nakoupených a spotřebovaných výrobků, nebo v případech stanovených příslušným cenovým orgánem na základě upravených maloobchodních cen (např. průměrováním). K těmto cenám se připočte stanovená obchodní přírážka.

#### § 64

##### Daň z obrátu

(1) Daň z obrátu (rozdíl vnitřního trhu) se při tvorbě maloobchodní (obchodní) ceny zahrnuje sazbou, nebo ve zvlášť stanovených případech rozdílem mezi maloobchodní cenou sníženou o obchodní srážku a velkoobchodní cenou, bez ohledu na organizační příslušnost výrobce. Výši sazby daně z obrátu, způsob zahrnování daně z obrátu do cen (sazbou nebo rozdílem) a případné výjimky stanoví federální ministerstvo financí.

(2) Sazbovou daň z obrátu pro skupiny (obory) výrobků, u nichž není dosud uplatněna, lze se souhlasem příslušných orgánů zavádět buď pro tvorbu cen nových výrobků, nebo v souvislosti se změnou cen výrobků již vyráběných.

#### § 65

##### Cenové rozdíly v maloobchodních cenách

(1) Cenové rozdíly v maloobchodních cenách nových výrobků vznikají v důsledku

- a) uplatnění cenové porovnatelnosti při tvorbě cen podle § 63 odst. 1 a odst. 2,
- b) zaokrouhlování a rozdílného skupinování maloobchodních cen proti cenám velkoobchodním,
- c) změny některé složky maloobchodní ceny při zachování maloobchodní ceny,
- d) rozhodnutí příslušného cenového úřadu,
- e) uplatnění podmínek realizace výrobku podle § 30 až 39,
- f) použití jiného porovnatelného výrobku, popřípadě jiného způsobu tvorby maloobchodní ceny, než pro tvorbu velkoobchodní ceny,
- g) sjednání maloobchodní ceny dohodou podle § 76.

(2) V případech podle odstavce 1 písm. a), d) a f) se cenový rozdíl do maloobchodní ceny nového výrobku zahrne ve výši stanovené cenovým úřadem pro příslušnou skupinu (obor) výrobků, a pokud není stanovena, maximálně ve stejné výši (relativně k maloobchodní ceně) jako u porovnatelného výrobku, u dovážených výrobků popřípadě

též ve výši vyplývající z rozdílu mezi dosaženou obchodní cenou a maloobchodní cenou podle § 63 odst. 2 písm. a) sníženou o obchodní srážku.

(3) Prostředků z tvorby cenových rozdílů se používá k úhradě důsledků cenových opatření v oblasti maloobchodních cen podle zvláštních předpisů<sup>20)</sup> nebo rozhodnutí příslušných orgánů. Cenové rozdíly v maloobchodních cenách tuzemských i dovážených výrobků podle odstavce 1 se zúčtovávají s rizikovým fondem, v němž tvoří samostatnou složku.

(4) Ústřední orgány předkládají Federálnímu cenovému úřadu a příslušnému cenovému úřadu republiky za jimi řízené organizace, které zúčtovávají cenové rozdíly s rizikovým fondem, přehledy o tvorbě, použití a zůstatku cenových rozdílů, a to zvlášť za tuzemské a dovážené výrobky

- a) za obchodní organizace státního a družstevního obchodu do 40 dnů po uplynutí čtvrtletí, a to za příslušné čtvrtletí a kumulovaně od počátku roku,
- b) za odbytové a ostatní organizace do 8 týdnů po ukončení kalendářního roku za uplynulý kalendářní rok.

#### § 66

##### Spotřebitelské obaly

Náklady na nové spotřebitelské obaly, popřípadě zvýšení nákladů spojených se zavedením nových obalů, se do maloobchodních cen

- a) nezapočítávají u základních výrobků,
- b) započítávají u ostatních výrobků ve výši odpovídající zvýšení užitečných vlastností, jež přináší nový obal,
- c) započítávají v plné výši u výrobků v luxusním a dárkovém balení.

Seznam základních výrobků a podrobnější postup upravují zvláštní předpisy<sup>21)</sup> a rozhodnutí cenových úřadů.

#### § 67

##### Obchodní srážky a obchodní přírážky

(1) Obchodní srážky z maloobchodních cen a obchodní přírážky k maloobchodním cenám se tvoří pomocí cenové kalkulace sestavené na základě nutných nákladů na oběh, popřípadě na další zpracování, a normativně určeného podílu obchodního rizika pro rozsah služeb vymezený kvalitativními a dodacími podmínkami s připočtením zisku stanoveného pro obchodní a obstaravatelské organizace.

<sup>20)</sup> Např. výnos ministerstva obchodu ČSR č. 1/1972 ve Věstníku MO ČSR a výnos ministerstva obchodu SSR č. 1/1972 ve Věstníku MO SSR, o tvorbě a použití rizikových fondů v obchodních organizacích

<sup>21)</sup> Např. výnos Federálního cenového úřadu z 13. 7. 1972 č. j. 10 747/05 72 o započítávání spotřebitelských obalů do cen výrobků potravinářského průmyslu.

[2] Obchodní srážky se stanoví formou procentní sazby z maloobchodní ceny, nebo ve stanovených případech absolutní částkou na jednotku množství prodávaného výrobku, a to pro skupiny výrobků, obory nebo více oborů v návaznosti na jednotnou klasifikaci výrobků a výkonů. Obchodní srážka se člení na část velkoobchodní a maloobchodní, které odpovídají příslušným nákladům, obchodnímu riziku a zisku, spojeným s velkoobchodní a maloobchodní činností.

[3] Dojde-li v jednotlivých případech na základě dohody mezi dodavatelskou a obchodní organizací k přechodné změně dodacích podmínek, je možno též dohodnout rozdělení velkoobchodní části obchodní srážky. Příslušné rozdíly jdou na vrub nebo ve prospěch obchodní organizace nebo dodavatele a vypořádají se mimo oblast daně z obrátu.

[4] Obchodní přírážky se stanoví procentní sazbou, ve stanovených případech absolutní částkou na jednotku množství v členění podle skupin výrobků a služeb.

## HLAVA XI

### TVORBA CEN VÝROBKŮ V PŮSOBNOSTI NÁRODNÍCH VÝBORŮ

#### § 58

[1] Vymezení nového výrobku, jednotnost cen a způsob cenového porovnání se posuzuje podle podmínek výroby a realizace výrobků dodávaných organizacemi se sídlem na území národního výboru, do jehož působnosti stanovení cen přísluší. Přitom se nepřihlíží k tomu, zda stejné výrobky dodávají státní hospodářské organizace podřízené odvětvovým ústředním orgánům.

[2] Cenové úřady republik ve vzájemné dohodě určí, které ceny výrobků organizací uvedených v odstavci 1 musí být jednotné na celém území Československé socialistické republiky.

[3] V případě změny v organizačním začlenění výrobců nejsou pro organizace řízené odvětvovými ústředními orgány závazné ceny platné pro organizace, jejichž ceny stanoví národní výbory a naopak, s výjimkou odstavce 2 a § 78 odst. 3.

[4] V případech, pro které platí jednotnost cen podle odstavce 2, stanoví příslušné národní výbory u nových, opakovaně poskytovaných služeb a prací přechodně platné ceny na dobu 6 měsíců a o jejich stanovení současně informují příslušný cenový úřad. Přechodně platné ceny se nestanoví v případech tvorby cen podle § 24 až 26.

## HLAVA XII

### ZVLÁŠTNOSTI TVORBY CEN U NĚKTERÝCH VÝROBKŮ

#### § 59

#### Ceny služeb a oprav

[1] Ceny služeb a oprav se tvoří

- a) včetně dodávky potřebných surovin, materiálů a polotovarů,
- b) nebo jako cena práce bez částky za dodávku potřebných surovin, materiálů a výrobků, které se ke stanoveným cenám práce připočítávají samostatně; samostatnou položkou ceny mohou být některé z ostatních přímých nákladů, např. cestovné a diety při pracích prováděných mimo sídlo provozovny.

[2] Jednicí, za níž se cena tvoří, může být

- a) přesně vymezený rozsah prací,
- b) jednotka času (např. hodinová sazba),
- c) paušální sazba za průměrný soubor prací obvykle se vyskytujících (např. cena za běžnou opravu nebo opravu prováděnou výměnným způsobem).

[3] Za odchylky od kvalitativních nebo dodacích podmínek se u služeb považuje i odstupňování provozoven podle cenových tříd a plnění služeb ve zkrácených lhůtách. Podmínkou pro uplatňování přírážek za tyto odchylky je poskytování služeb v obvyklých lhůtách za nezvýšenou cenu tak, aby odběratel měl možnost výběru. Maximální délka dodací lhůty platné pro nezvýšenou cenu musí být stanovena příslušným národním výborem nebo příslušným ústředním orgánem.

[4] Cena stanovená na přesně vymezený rozsah prací může být dodatečně změněna jen za podmínky, že odběratel souhlasí se změnou rozsahu nebo doby práce.

[5] Při přejímce objednávek na provedení služeb a oprav je nutno v případech, kdy předem není s dostatečnou spolehlivostí vyjasněn jejich závazný rozsah, sjednat s odběratelem předběžnou cenu.<sup>22)</sup>

[6] Jestliže dodávající organizace během provádění služby nebo opravy zjistí, že její cena přesáhne předběžnou cenu o více než 10 % nebo o jinou výši stanovenou příslušným cenovým orgánem, je povinna projednat s odběratelskou organizací změnu předběžné ceny.

[7] Neprojednají-li dodavatelská organizace změnu předběžné ceny podle odstavce 6, má právo požadovat úhradu plného rozdílu mezi předběžnou a konečnou cenou, jen pokud s tím odběratelská

<sup>22)</sup> Předběžnou cenou ve vztahu mezi občanem a organizací se rozumí cena stanovená odhadem podle § 231 občanského zákoníku.

organizace dodatečně výslovně souhlasí. V případech, kdy překročení předběžné ceny o více než stanovený limit není dodatečně schváleno odběratelskou organizací, je platnou cenou předběžná cena zvýšená o 10 %.

(4) Překročení předběžné ceny ve vztahu mezi organizací a občanem nebo mezi občany se řeší podle občanského zákoníku.<sup>23)</sup>

## § 70

### Náhradní díly

(1) Náhradními díly z hlediska tvorby cen jsou výrobky, které jsou podle jednotné klasifikace průmyslových oborů a výrobků označeny jako díly (náhradní díly) a jiné výrobky stanovené příslušným cenovým úřadem, pokud jsou tyto díly a jiné výrobky dodávány pro náhradní potřebu.

(2) Ceny náhradních dílů vyráběných dodavatelem, který současně vyrábí výrobek, k němuž jsou určeny, pokud již nebyly stanoveny podle odstavce 3, se tvoří z dílčích kalkulací jednotlivých dílů, sestavených z operativní kalkulace výrobku, k němuž jsou určeny; zisk se započítává podle procentní sazby stanovené příslušným cenovým úřadem; není-li stanovena, započítává se ve dvojnásobné procentní výši zisku obsaženého v operativní kalkulaci příslušného výrobku, minimálně ve výši 25 %, nejvýše však 75 % ze zpracovacích nákladů.

(3) Ceny náhradních dílů vyráběných dodavatelem, který nevyrábí výrobek, k němuž jsou určeny, pokud již nebyly stanoveny podle odstavce 2, se tvoří individuální kalkulací.

(4) Jestliže po ukončení výroby výrobku nebo při rozšíření, popřípadě převodu výroby náhradních dílů do jiných podniků, nestačí zvýšený zisk započtený do cen náhradních dílů podle odstavce 2 k úhradě vyšších nákladů výroby, může dodavatel navrhnout změnu cen doloženou náležitostmi podle § 84.

(5) Ceny náhradních dílů k výrobkům, pro které dodavatel již není povinen zabezpečovat výrobu náhradních dílů, a ceny náhradních dílů dodávaných ve zkrácených lhůtách pro havarijní opravy nestandardních strojů a zařízení se sjednávají dohodou dodavatele s odběratelem. Stejně se tvoří ceny renovovaných náhradních dílů s tím, že cena renovovaného náhradního dílu nesmí přesáhnout 80 % ceny nového náhradního dílu.

(6) Příslušné cenové úřady stanoví, v kterých případech

a) je nutno tvořit ceny nových náhradních dílů cenovým porovnáním,

b) mohou dodavatelé používat dvojích cen (nižších cen pro díly ke kompletaci výrobku vyráběného jinou organizací a vyšších cen pro dodávky náhradních dílů).

## § 71

### Výzkumné a vývojové práce

(1) Pro výzkumné a vývojové úkoly uvedené v plánech rozvoje vědy a techniky, s výjimkou úkolů plánu základního výzkumu sestavovaného Československou akademií věd, a pro ostatní výzkumné a vývojové práce prováděné socialistickými organizacemi (dále jen „výzkumné a vývojové práce“) se stanoví předběžné ceny

a) před rozhodnutím o zařazení úkolu do státního nebo resortního plánu rozvoje vědy a techniky,

b) před uzavřením hospodářské smlouvy v ostatních případech.

(2) Předběžná cena podle odstavce 1 se tvoří individuální kalkulací, která se sestavuje

a) na základě dostupných podkladů a odborného odhadu jednotlivých nákladů v členění podle oborového kalkulačního vzorce platného pro kalkulaci cen výzkumných a vývojových prací,

b) propočtem na základě hodinových zúčtovacích sazeb a předpokládané spotřeby přímého materiálu, kooperovaných dodávek a poddodávek, nejsou-li už v sazbách zahrnuty.

(3) Do kalkulace podle odstavce 2 se zahrnuje zisk maximálně ve výši

a) 25 % ze zpracovacích nákladů u hospodářských organizací,

b) 15 % ze zpracovacích nákladů u příspěvkových organizací.

Výše zisku podle písmena a) a b) může být snížena dohodou dodavatele (řešitele) a zadavatele.

(4) Jestliže byla v předchozím roce používána k tvorbě cen výzkumných a vývojových prací u organizací uvedených v odstavci 3 nižší sazba zisku, započítává se do ceny tato nižší sazba.

(5) Ustanovení odstavce 3 a 4 platí i pro hodinové zúčtovací sazby.

(6) Cílové prémie nebo mimořádné odměny vyplívané a poskytované podle zvláštních předpisů<sup>24)</sup> se do kalkulace podle odstavce 2 nezahrnují.

<sup>23)</sup> Cena stanovená odhadem podle § 231 občanského zákoníku.

<sup>24)</sup> § 13 vyhl. č. 141/1971 Sb., o financování neinvestičních nákladů rozvoje vědy a techniky a obdobných činností.

(7) Předběžná cena se nestanoví u výzkumných a vývojových prací s cenou do 25 tis. Kčs, jestliže cenu lze určit s dostatečnou přesností a dohodne-li se tak dodavatel (řešitel) se zadavatelem.

## § 72

(1) Předběžná cena se zpřesňuje podle skutečných nákladů již řešené části výzkumné a vývojové práce a podle zpřesněného odhadu nákladů na zbývající část prací

- a) před začátkem ucelené etapy výzkumné a vývojové práce nebo k začátku roku; případné zvýšení předběžné ceny je nutno projednat způsobem, jakým se stanoví předběžná cena,
- b) při věcné změně vývojové a výzkumné práce, již se mění náklady o více než 3 %.

(2) Jestliže cena je vyšší než 1 mil. Kčs, je povinen dodavatel výzkumné a vývojové práce do dvou měsíců po jejím ukončení ověřit výši ceny, a to

- a) výslednou kalkulací, která se sestavuje v položkách přímých nákladů podle účetnictví nebo podle operativní evidence a v položkách nepřímých nákladů a zisku podle sazeb platných v době stanovení předběžné ceny,
- b) skutečným počtem odpracovaných hodin a skutečnými náklady na přímý materiál, kooperované dodávky a poddodávky nezahrnuté do hodinových zúčtovacích sazeb podle účetnictví nebo podle operativní evidence, jestliže cena byla tvořena pomocí hodinových zúčtovacích sazeb.

(3) Je-li ověřená cena podle odstavce 2

- a) nižší o více než 5 % než cena podle odstavce 1, snižuje se o částku přesahující 5 % ceny; u výzkumných a vývojových prací, financovaných ze státního rozpočtu, vrací se tato částka bezodkladně do státního rozpočtu,
- b) vyšší než cena podle odstavce 1, nezvyšuje se.

(4) Je-li výzkumná a vývojová práce zastavena před vyřešením úkolu bez viny řešitele, kalkulují se skutečně vynaložené náklady a zisk podle § 71 odst. 3 a 4.

## § 73

(1) Jestliže výsledky výzkumných a vývojových prací potvrzené závěrečnou oponenturou významně přesahují předpoklady uvažované ve státním nebo resortním plánu rozvoje vědy a techniky nebo v hospodářské smlouvě, nebo jsou práce na žádost

zadavatele ukončeny v kratší lhůtě, může orgán nebo organizace, která cenu stanovila, zvýšit po dohodě se zadavatelem cenu podle skutečně dosažených výsledků až o 10 %.

(2) Neodpovídají-li výsledky výzkumných a vývojových prací vinou řešitele předpokladům státního nebo resortního plánu rozvoje vědy a techniky nebo hospodářské smlouvě, orgán nebo organizace, která cenu stanovila, sníží cenu o kalkuloovaný zisk.

(3) Jestliže se výsledky výzkumných a vývojových prací liší od předpokladů uvažovaných ve státním nebo resortním plánu rozvoje vědy a techniky nebo od předpokladů uvažovaných v hospodářské smlouvě jinak než jak je uvedeno v odstavci 1 a 2, ale jsou pro zadavatele použitelné, postupuje se jako při stanovení ceny nové výzkumné a vývojové práce.

(4) Podrobné podmínky pro zvýšení nebo snížení ceny podle odstavce 1 a 2 stanoví plánovací podklady nebo hospodářská smlouva.

## § 74

### Úplata za dočasné používání movitých základních prostředků

(1) Ustanovení odstavce 2 až 6 se vztahují na movité základní prostředky (dále jen základní prostředky) předávané do dočasného užívání organizací nebo občanů, s výjimkou základních prostředků, pro které je stanoven zvláštní způsob tvorby cen<sup>25)</sup> nebo které se půjčují prostřednictvím půjčoven.

(2) Výši úplaty stanoví organizace, která základní prostředek vlastní nebo má ve správě (dále jen předávající organizace) na základě

- a) výše odpisů stanovené v obecných nebo zvláštních normách pro odepisování základních prostředků s přihlédnutím k podmínkám, za kterých bude uživatel základní prostředky užívat,
- b) nákladů na generální opravy připadající na období dočasného užívání,
- c) stanovené výše odvodů (daní) z výrobních fondů, pokud se na předávající organizaci vztahují,
- d) pojistného, pokud je hradí předávající organizace,
- e) mezd osádky podle mzdových tarifů platných pro předávající organizaci, je-li obsluha základních prostředků osádkou<sup>26)</sup> součástí smlouvy o dočasném užívání.

<sup>25)</sup> Užívání stavebních strojů, mechanismů a dopravních prostředků podle výměru Federálního cenového úřadu č. 201/10/72 z 1. 2. 1972.

<sup>26)</sup> § 8 odst. 3 vyhlášky č. 137/1968 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě.

(3) V případech, kdy náklady na běžné opravy a údržbu hradí předávající organizace, úplata se přiměřeně zvýší. Hradí-li náklady na generální opravy uživatel, úplata se přiměřeně sníží.

(4) Není-li předávající organizace povinná odpisovat základní prostředky, stanoví se výše úplaty podle odstavce 2 a 3; předávající organizace je však povinná odvést do státního rozpočtu částku odpovídající odpisům, pokud ročně převyšuje 10 tis. Kčs.

(5) Předává-li základní prostředky do užívání občan, činí roční úplata částku odpisů vypočtených podle odstavce 2 písm. a) s tím, že uživatel hradí náklady na opravy a údržbu.

(6) Jestliže je předáváný základní prostředek odepsán, nebo neodpovídá-li jeho zůstatková hodnota skutečnému stavu opotřebení, je nutno hodnotu opotřebení stanovit odhadem.

## § 75

### Příležitostný prodej výrobků

(1) Příležitostným prodejem, tj. prodejem mimo obvyklé hospodaření, se rozumí prodej výrobků mimo stanovenou činnost dodavatele, a to

- a) jako výpomoc při přechodných zásobovacích potížích odběratele,
- b) jako výpomoc mezi dodavatelskými organizacemi zúčastněnými na jedné stavbě,
- c) v dalších případech, zejména prodej přebytečných zásob.

(2) Dodávky výrobků podle odstavce 1 písm. a) a b) se uskutečňují za ceny platné v době uzavření hospodářské smlouvy pokud není stanoveno jinak. Dodavatel může připočítat k velkoobchodní ceně výrobku

- a) buď skutečnou výši jím placených dopravních nákladů, pokud nejsou zahrnuty ve stanovené ceně, a náklady spojené s naložením výrobků na dopravní prostředek odběratele,
- b) nebo procentní přírůstek materiálové režié, nejvýše však ve výši 3 % z platné ceny.

(3) Dodávky výrobků podle odstavce 1 písm. c) lze ocenit nejvýše platnou cenou.

(4) Maloobchodní ceny výrobků dodávaných podle odstavce 1 nesmějí být zvýšeny.

(5) U dlouho skladovaných plnohodnotných výrobků, jejichž ceny již nejsou uvedeny v cenících, se za platnou cenu považuje cena použitá v účetnictví organizace.

(6) Jestliže na základě požadavku odběratele zabezpečuje výrobce poddodávky které dále nezpracovává ani nemontuje, může si připočítat přírůstek ve výši 3 % k platné velkoobchodní nebo odbytové ceně.

(7) Ustanovení odstavců 1, 2 a 6 se nevztahují na výrobky nakoupené organizací zahraničního obchodu původně pro vývoz a dodávané tuzemskému odběrateli.

(8) Odběratel nesmí eventuální zvýšení nákladů podle odstavce 2 zahrnout do kalkulace cen svých výrobků.

## § 76

### Ceny sjednané dohodou dodavatele s odběratelem

(1) Zvláštním způsobem tvorby cen, zahrnujícím jak vyjádření podmínek výroby tak podmínek realizace výrobků, je sjednání ceny výrobku nebo změny ceny dodávaného výrobku dohodou dodavatele s odběratelem.

(2) Ceny lze sjednávat dohodou dodavatele s odběratelem jen ve vymezených případech, a to zejména kdy to vyplývá ze specifických podmínek řízení, rychle se měnících podmínek výroby a realizace (sezónnost výrobků), nebo kdy nelze stanovit racionálnější způsob tvorby cen.

(3) Seznam výrobků, u nichž je přípustné sjednání ceny nebo změny ceny dohodou dodavatele s odběratelem, i podmínky které je nutno při sjednávání cen dodržovat, stanoví zvláštní předpis.<sup>27)</sup>

(4) Pro výrobky podle odstavce 3 neplatí ustanovení druhé až páté části této vyhlášky s výjimkou § 37 až 39, 49, 50, 61, 65, 70, 79 a 87

## HLAVA XIII

### ÚSPORY MATERIÁLU, PŘEVODY VÝROBY A CENY V HOSPODÁŘSKÝCH SMLOUVÁCH

## § 77

#### Úspory a záměny materiálů u výrobků se stanovenou cenou

(1) Dojde-li po stanovení ceny k úspoře přímého materiálu nebo efektivní záměně jednotlivých druhů přímého materiálu, jehož množství nebo druh jsou označeny jako podstatné podmínky výrobku podle § 8 odst. 2, musí dodavatel

- a) předložit návrh na stanovení ceny nového výrobku, popřípadě stanovit cenu, jde-li o změnu obecné nebo trvalé povahy

<sup>27)</sup> Výnos Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu č. V-1/74 Cenového věstníku o cenách sjednávaných dohodou dodavatele s odběratelem.

- b) navrhnout, popřípadě poskytnout, odpovídající srážku z ceny podle § 41, jde-li o změny časově přechodné nebo změnu pro jednotlivého odběratele,
- c) provést finanční vypořádání, pokud podle rozhodnutí příslušných cenových úřadů se nepoužije způsob uvedený v písmenu a) nebo b).

(2) Příslušné cenové úřady mohou stanovit pro obory nebo skupiny výrobků jednotlivé druhy přímého materiálu, jejichž úspora nebo záměna nemá sice vliv na podstatné kvalitativní a dodací podmínky výrobků, ale má významný vliv na snížení nákladů výroby. V těchto případech se postupuje podle odstavce 3 nebo 4.

(3) Při tvorbě ceny (srážky) výrobku, u něhož bylo docíleno úspor nebo efektivních záměn přímého materiálu podle odstavce 1 a 2, přičemž nedošlo ke zhoršení podstatných technických parametrů a užitných vlastností výrobku pro odběratele, se postupuje podle § 23 odst. 6 písm. b) a odst. 8.

(4) Příslušné cenové úřady v dohodě s příslušnými ústředními orgány mohou stanovit způsob finančního vypořádání<sup>26)</sup> úspor vzniklých ze snížení nebo záměn materiálu podle odstavce 1 písm. c) a odstavce 2 zejména v případech, kdy záměna se provádí na základě rozhodnutí ústředních orgánů, nebo kdy je omezena na krátké období.

(5) Pokud u výrobků, jejichž ceny byly stanoveny od účinnosti této vyhlášky schází vymezení kvalitativních a dodacích podmínek podle § 8, nebo není dostatečně vymezen vliv úspory nebo záměny na zachování podstatných technických parametrů a užitných vlastností výrobků a jestliže postup řešení v příslušné skupině výrobků není samostatně upraven podle odstavce 2, jsou oprávněni

- a) odběratelé vyžadovat uplatnění postupu podle odstavce 1 písm. a) nebo b) a odstavce 3; jestliže dodavatel s tímto postupem neschválí, řeší se případ jako cenový spor,
- b) kontrolní orgány vyžadovat závazné vyjádření k těmto otázkám u odborně příslušných organizací nebo orgánů. Na základě těchto stanovisek posuzují správnost ceny výrobku z hlediska úspory nebo záměny přímého materiálu. Pokud tento postup nelze zajistit, jsou pro posouzení závazné údaje cenové kalkulace použité v návrhu ceny

(6) Platnost cen podle odstavce 3 se stanoví od 1. ledna příštího roku, kdy úspory nebo záměny jsou realizovány. Vliv stanovení těchto cen na vy-

brané ukazatele národohospodářského plánu se bilancuje v případech, kdy z hlediska dodavatele jde o významnější vlivy

## § 78

### Ceny výrobků při převodech výroby

(1) Při převodech výrobních programů mezi organizacemi, pro něž platí jednotnost cen, e nemění ceny výrobků, které jsou předmětem převodu.

(2) V případech, kdy vyhláška připouští ne-jednotné ceny téhož výrobku zúčastněných organizací a nový výrobce požaduje cenu vyšší, než za jakou se dodával výrobek dosud, nebo zhoršuje kvalitativní nebo dodací podmínky při stávající ceně, nebo navrhuje ve vztahu k porovnatelnému výrobku cenu nového výrobku vyšší, jsou tyto organizace povinny uvést tyto skutečnosti v podkladech pro rozhodnutí svých nadřízených orgánů, příslušných ke schválení dohody o převodu výrobního programu.<sup>29)</sup> Součástí těchto podkladů e i vyjádření hlavních odběratelů k těmto okolnostem převodu výrobního programu.

(3) Jestliže v případech podle odstavce 2 hlavní odběratelé, popřípadě koneční odběratelé, neschválí s vyšší cenou převáděného výrobku, jsou orgány příslušné ke schválení dohody o převodu výrobního programu povinny vyžádat si stanovisko příslušného cenového úřadu, popřípadě národního výboru, k návrhu ceny ještě před svým souhlasem k uzavření dohody o převodu výroby. K tomuto vyjádření předkládá organizace, která přebírá výrobu, nebo její nadřízený orgán, cenovému úřadu návrh cen i tehdy kdy působnost v tvorbě cen v příslušné skupině výrobků má podle vyhlášky nebo na základě pověření jiný orgán nebo organizace. Uvedený postup se vztahuje i na organizace patřící do cenové působnosti národních výborů.

## § 79

### Ceny v hospodářských a jiných smlouvách

(1) Stanovená cena výrobku je závazná i bez jejího uvedení (odkazu na ni) ve smlouvě o dodávce tohoto výrobku

(2) Písemnou dohodu o výši ceny jako podmínku vzniku smlouvy<sup>30)</sup> je nutno uzavřít pro ceny které se sjednávají dohodou dodavatele s odběratelem podle § 76. Dohodu o výši ceny lze nahradit dohodou o způsobu, jakým bude cena určena s případným uvedením dalších známých údajů, které budou sloužit jako podklad pro výši ceny

<sup>26)</sup> Zejména formou dodatkového odvodu k odčerpání prostředků, které organizace získala v souvislosti se změnami cen podle § 18 odst. 1 zákona č. 111/1971 Sb.

<sup>28)</sup> Podle § 53 hospodářského zákoníku.

<sup>30)</sup> § 153 odst. 1 a 2 hospodářského zákoníku § 230, 231 a další občanského zákoníku.

[<sup>31</sup>] Vzniká-li smlouva plněním dodavatele,<sup>31)</sup> platí za dohodnutou výši ceny nebo za dohodnutý způsob, kterým bude cena určena, cena nebo způsob uvedený odběratelem v návrhu smlouvy.

[<sup>4</sup>] Není-li uzavřena dohoda o výši ceny nebo není-li tato dohoda nahrazena podle odstavce 2 nebo 3, popřípadě podle zvláštních předpisů,<sup>32)</sup> považuje se za dohodnutou nejnížší cena, za níž byl stejný nebo podobný výrobek dodáván v období od posledního snížení úrovně cen, týkajícího se příslušné skupiny výrobků nebo oboru. Toto ustanovení se nevztahuje na kupní ceny.

## ČÁST ČTVRTÁ

### ZMĚNY CEN

#### § 80

#### Rozhodování o změnách cen

[<sup>1</sup>] Změny cen se provádějí k zajištění souladu nebo sblížení úrovně i relací cen se stavem nebo plánovaným vývojem ekonomických podmínek výroby (dovozu) a podmínek realizace výrobků.

[<sup>2</sup>] Změnami cen se rozumí

- a) zvýšení nebo snížení celkové úrovně cen, úrovně cen jednotlivých odvětví, oborů nebo skupin výrobků,
- b) zvýšení nebo snížení cen jednotlivých výrobků,
- c) stanovení (sjednání) ceny výrobku odchylně od ceny základní podle § 30 až 40.

[<sup>3</sup>] Změny cen se provádějí

- a) na základě politickohospodářských směrnic vlády ČSSR k celkovým úpravám velkoobchodních cen,
- b) na základě závazných úkolů ve změnách cen zahrnutých ve směrnici k plánu vývoje cen a v plánu vývoje cen,<sup>33)</sup>
- c) na základě rozhodnutí vlády nebo jí pověřených orgánů o změnách mimo plán vývoje cen,
- d) podle ustanovení § 30 až 40 této vyhlášky
- e) dohodou dodavatele s odběratelem v případech podle § 76.

#### § 81

#### Úroveň cen

[<sup>1</sup>] Úroveň jednotlivých druhů cen uvedených v § 3 tvoří soubor cen výrobků daného odvětví, oboru nebo skupiny výrobků. Změna úrovně cen odvětví, oboru nebo skupiny výrobků se vyjadřuje

absolutní částkou nebo váženým agregátním indexem cen platných ve srovnávaných obdobích (kde vahou je množství a struktura výrobků realizovaných v určeném výchozím období) nebo obojím způsobem; obdobím se rozumí rok, není-li stanoveno jinak.

[<sup>2</sup>] Pro zjišťování změn úrovně cen stanoví příslušné cenové úřady

- a) rozsah souboru výrobků (odvětví, obor, skupina) v návaznosti na jednotnou klasifikaci výrobků a výkonů,
- b) způsob určení váhy (množství a struktura),
- c) podle potřeby vazbu a způsob převodu členění podle písmena a) na organizační členění (VHJ, podnik).

[<sup>3</sup>] Není-li podle odstavce 2 určeno jinak, posuzuje se změna úrovně cen podle tříměsíčního členění jednotné klasifikace výrobků a výkonů ve vztahu k cenám a vahám výrobků realizovaných v roce předcházejícím roku, v němž je schvalována změna cen.

[<sup>4</sup>] Do souboru cen výrobků se zahrnou i přírážky k cenám a srážky z nich podle § 3 a příplatky k nákupním cenám podle § 61 odst. 3 písm. b), pokud se výrobky za ceny včetně přírážek (srážek) realizovaly. V případech, kdy je stanovena současně cena základní a cena zvýhodněná nebo znevýhodněná, zahrnuje se do souboru cen výrobků cena platná v daném období. Do souboru cen se nezahrnou zvláštní druhy cen.

[<sup>5</sup>] Za změny úrovně cen podle odstavce 2 písm. a) se nepovažují změny průměrných cen, pokud vyplývají ze změny struktury (sortimentu) výroby dodávek nebo prodeje.

#### § 82

#### Kritéria pro změny cen

[<sup>1</sup>] Změny cen podle § 80 odst. 3 písm. a) až c) se navrhuje v případech významnějších změn podmínek výroby a realizace proti podmínkám, za kterých byly ceny stanoveny, zpravidla tehdy,

- a) když vývoj hmotných proporcí a rozvoj vědy a techniky, zvláště zavádění nových hmot a materiálů, progresivní technologie a uplatňování vnitřní i mezinárodní specializace a kooperace výroby změnily nebo mají změnit podmínky za kterých byla stanovena úroveň cen a základní cenové relace, přičemž ponechání dosavadních cen by negativně působilo na plánované změny struktury výroby a spotřeby na úspory energií, na efektivní záměny a náhrady materiálů, na zvyšování technické úrovně a jakosti výroby apod.,

<sup>31)</sup> § 153 odst. 2 písm. b) hospodářského zákoníku.

<sup>32)</sup> § 153 odst. 2 písm. a) a c) hospodářského zákoníku.

<sup>33)</sup> Zpracování směrnic a plánu vývoje cen je upraveno metodickými pokyny pro zpracování návrhů ročních a pětiletých plánů vývoje cen.

b) když došlo k podstatnějšímu a dlouhodobějšímu odklonu zahraničních cen dovážených surovin, materiálů a polotovarů od cen zahrnutých do velkoobchodních a nákupních cen tuzemské výroby a kdy tento vývoj negativně působí na účinné zhodnocení dovážených surovin a materiálů v tuzemské výrobě, na snižování požadavků na dovoz, na docilování optimálních cen při dovozu apod., nebo kdy dochází k výraznějším vlivům na náklady výroby v důsledku změn cen předchozích stupňů výroby nebo v důsledku centrálních rozhodnutí vlády nebo příslušných ústředních orgánů,

c) když změny pomohou k vytváření společensky zdůvodněné struktury spotřeby obyvatelstva a jsou v souladu s plánovaným zabezpečováním potřebné vyrovnanosti zdrojů a potřeb u spotřebních výrobků.

(2) Konkretizace změn cen a kritérií pro jednotlivá plánovací období se provádí ve směrnících ke střednědobému a prováděcímu plánu vývoje cen a je zabezpečována plánem vývoje cen nebo samostatnými opatřeními schválenými vládou Československé socialistické republiky.

### § 83

#### Navrhování změn cen

(1) Dodavatelské (výrobní nebo obchodní) organizace, popřípadě dodavatelské orgány, pokud se ceny tvoří na nadpodnikové úrovni (dále jen „dodatelské organizace“), jsou povinny navrhopvat změny cen

- a) podle § 80 odst. 3 písm. a), b) a c),
- b) výrobků, u nichž v uplynulém kalendářním roce skutečný zisk převyšil maximální sazbu zisku, pokud ji příslušný cenový úřad pro tento účel stanovil,
- c) podle ustanovení § 30 až 40 této vyhlášky,
- d) v případě návrhu na zvýšení cen jednotlivých výrobků přiměřené snížení cen mimo případy podle písmena a),
- e) zjistí-li nesprávnost cen a nemají působnost k jejich změně.

(2) Odběratelské organizace mohou navrhopvat změny cen v případech, kdy se ceny dostaly do rozporu s podmínkami realizace výrobků, nebo kdy působí v rozporu s plánovanou změnou struktury spotřeby

### § 84

#### Náležitosti návrhů na změny cen

(1) Náležitosti návrhů na změny cen prováděné v rámci plánu vývoje cen včetně průkazu o dodržení plánované změny úrovně cen a způsob bilancování změn cen jsou stanoveny zvláštními předpisy<sup>34)</sup>

(2) Návrhy na ostatní změny cen, s výjimkou změn maloobchodních cen<sup>35)</sup> a změn prováděných podle § 30 až 40 musí obsahovat:

- a) zdůvodnění navrhované změny cen,
- b) vyčíslení důsledků změny cen pro dodavatele, odběratele a pro státní rozpočet na objem dodávek za minulý kalendářní rok,
- c) návrh na řešení důsledků změn cen v navazujících stupních výroby a navazujících druzích cen, včetně doplňkových složek cen a doplňkových položek k cenám, projednaný s hlavními odběrateli,
- d) stanovisko hlavních odběratelů k návrhu.

(3) Návrhy na změny cen jsou předkládány

- a) u změn prováděných v rámci plánu vývoje cen v termínech stanovených metodickými pokyny pro zpracování plánu vývoje cen nebo jinými pokyny cenových úřadů,
- b) u ostatních změn v termínech stanovených příslušnými cenovými úřady nebo v termínech podle § 30 až 40.

### § 85

#### Důsledky změn cen

(1) O promítnutí důsledků změn cen do cen v dalších stupních výroby a do navazujících druhů cen nebo o jiném způsobu řešení těchto důsledků<sup>36)</sup> rozhoduje příslušný cenový úřad po projednání s příslušnými ústředními orgány v případech, kdy jde o změny cen nezahrnuté do směrníc k plánu vývoje cen nebo do plánu vývoje cen.

(2) O promítnutí změn cen do rozpočtů staveb a o způsobu bilancování cenových změn se rozhoduje ve směrnících k plánu vývoje cen, nebo při schválení změn cen prováděných mimo plán vývoje cen.

### § 86

#### Platnost změn cen

(1) Změny cen prováděné podle § 80 odst. 3 písm. a) až c) platí pro dodávky ode dne účinnosti

<sup>34)</sup> Metodické pokyny pro zpracování ročních a pětiletých plánů vývoje cen a podle nich zpracované zásady pro jednotlivé změny cen.

<sup>35)</sup> Výnos Federálního cenového úřadu č. j. 9655/1972-III. ze dne 25. srpna 1972, o způsobu provádění změn maloobchodních cen výrobků.

<sup>36)</sup> Zejména formou dodatkového odvodu k odčerpání prostředků, které organizace získala v souvislosti se změnami cen podle § 18 odst. 1 zákona č. 111/1971 Sb.

rozhodnutí o změnách ceny; vztahují se na všechny organizace dodávající výrobky, jejichž ceny byly změněny.

[2] Zvýšená cena neplatí pro dodávky, které měly být podle smlouvy dodány před počátkem platnosti zvýšené ceny (tzv. skluzové dodávky).

## § 87

### Změny nesprávně stanovených cen

[1] Nesprávně stanovená cena je cena, která byla stanovena nebo sjednána v rozporu s předpisy pro tvorbu cen.

[2] Změnou nesprávně stanovené ceny se rozumí

- a) snížení nesprávně stanovené vyšší ceny
- b) zvýšení nesprávně stanovené nižší ceny.

[3] Změna nesprávně stanovené vyšší ceny se provádí zejména na základě zjištění cenové kontroly nebo na základě rozhodnutí příslušného cenového orgánu. Na nesprávně stanovenou vyšší cenu mohou upozornit odběratelské orgány nebo organizace.

[4] Nesprávně stanovenou vyšší cenu změnil orgán nebo organizace, které ji stanovily, nejpozději k prvnímu dni čtvrtletí následujícího po zjištění nesprávnosti tak, aby odpovídala ustanovením této vyhlášky

[5] Pokud nesprávnou vyšší cenu stanovila organizace nebo jí nadřízená organizace a její změna se provádí na základě zjištění těchto organizací nebo na základě zjištění nadřízeného družstevního nebo společenského orgánu, vztahuje se změna nesprávně vyšší ceny na všechny dodávky včetně dodávek již uskutečněných, maximálně však tři roky zpětně od prvního dne v měsíci, v němž byla zjištěna nesprávná cena. V ostatních případech se změna nesprávně stanovené vyšší ceny vztahuje na uskutečněné dodávky jen pokud tak stanoví příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor.

[6] Změna nesprávně stanovené nižší ceny se kromě důvodů uvedených v odstavci 3 provádí též v případech, kdy v návrhu ceny došlo k prokazatelné početní chybě přesahující 5 % stanovené ceny.

[7] Důvodem pro označení ceny jako nesprávně stanovené nižší ceny nemohou být zejména případy, kdy skutečné náklady výroby jsou vyšší než náklady uvedené v cenové kalkulaci, nebo je vykazována nízká rentabilita, popřípadě ztráta v ceně výrobku, nebo kdy dochází ke zvýšení nákladů výroby (oběhu) v důsledku přípustných změn cen materiálů nebo v důsledku jiných rozhodnutí příslušných ústředních orgánů, která mají vliv na náklady výroby.

[8] Změnu nesprávně stanovené nižší ceny stanoví příslušný cenový úřad, popřípadě národní výbor.

[9] Změna nesprávně stanovené nižší ceny se vztahuje na dodávky, o nichž byla uzavřena hospodářská smlouva, jen pokud s tím odběratel souhlasí. Platnost změny nesprávně stanovené nižší maloobchodní ceny se stanoví k začátku čtvrtletí následujícího po zjištění nesprávně stanovené ceny, není-li stanoveno jinak.

[10] Spolu se změnou nesprávně stanovené ceny musí být změněny ceny, které byly stanoveny cenovým porovnáním s výrobkem, jehož cena byla nesprávně stanovena, pokud příslušný cenový úřad nerozhodne jinak. Dodavatel je povinen informovat o změně nesprávně stanovené ceny organizace, kterým poskytl údaje o příslušném výrobku pro cenové porovnání ve lhůtě podle odstavce 4.

[11] Změny nesprávně stanovených cen se nezahrnují do plánu vývoje cen dodavatele. Způsob řešení důsledků nesprávně stanovených cen u odběratelů stanoví příslušné ústřední orgány

## Č Á S Ť P Á T Á

### CENOVÉ ŘÍZENÍ PRO STANOVENÍ CEN A CENOVÝCH LIMITŮ NOVÝCH VÝROBKŮ

#### HLAVA I

#### Náležitosti návrhu ceny

### § 88

#### Společná ustanovení o cenovém řízení

[1] Není-li ve vyhlášce pro jednotlivé druhy cen stanoveno výslovně jinak, platí ustanovení této části přiměřeně pro cenové řízení všech druhů cen a cenových limitů, s výjimkou cen v zahraničním obchodě, odbytových, obchodních a předběžných cen.

[2] Příslušné cenové úřady mohou v případě potřeby stanovit pro některé druhy cen, výrobky a předkladatele cenových návrhů podmínky pro cenové řízení odchylně od ustanovení této části a stanovit lhůtu pro předložení návrhu ceny.

[3] Podkladem pro cenové řízení je návrh ceny.

[4] Odběrateli lze účtovat jen cenu stanovenou příslušným orgánem nebo organizací.

### § 89

#### Náležitosti návrhu velkoobchodní ceny

[1] Návrh na stanovení velkoobchodní ceny musí obsahovat

- a) název, označení výrobku, měrnou jednotku a číselný znak podle příslušné jednotné klasifikace výrobků<sup>37)</sup> (na tolik míst, aby odpovídal popisu výrobku),
- b) vymezení kvalitativních a dodacích podmínek výrobku podle § 7 nebo odkaz na tyto podmínky, včetně vymezení podstatných podmínek podle § 8; vymezení se doplňuje podle potřeby popisem, výkresem, fotografií, náčrtem nebo vzorkem výrobku,
- c) zdůvodnění výroby (dovozu) nového výrobku,
- d) zdůvodnění výběru porovnatelného výrobku, je-li navrhovaná cena tvořena některým ze způsobů cenového porovnání,
- e) cenovou kalkulaci nového výrobku, s výjimkou případů, kdy se navrhovaná cena tvoří některým ze schválených parametrických způsobů nebo stavebnicovým způsobem podle § 28 odst. 2 písm. a) kalkulace porovnatelného výrobku se uvádí jen při použití kalkulačního porovnání a v případě stavebnicového způsobu podle § 28 odst. 2 písm. b)
- f) cenu spotřebitelského obalu nebo náklady na jeho pořízení a příslušnou výši zisku, popřípadě náhradu za opotřebení vratného obalu, pokud jsou v návrhu do ceny započteny
- g) zdůvodnění navrhované výše ceny v případě, že je vedle základní ceny navrhováno cenové zvýhodnění podle § 30, je nutno zdůvodnit i výši zvýhodněné ceny
- h) zdůvodnění výběru hlavních odběratelů a jejich stanovisko k návrhu ceny, k případné neporovnatelnosti nového výrobku, popřípadě jejich zdůvodněný návrh na úpravu ceny
- ch) porovnání navrhované ceny s cenovým limitem a zdůvodnění případného rozdílu mezi nimi,
- i) rozhodnutí o hodnocení jakosti, osvědčení o technické pokrokovosti a zdůvodňující podklady prokazující úsporu materiálových nebo mzdových nákladů dosažených u nového výrobku v případech, kdy se navrhuje cenové zvýhodnění z těchto důvodů,
- j) vyjádření odborně příslušného orgánu nebo organizace (státní zkušebny výzkumného ústavu, vysoké školy apod.) o výši, účelnosti a přínosu úspor nebo záměn přímého materiálu, nebo o snížení pracnosti nového výrobku proti výrobku porovnatelnému, jestliže se při kalkulačním porovnání navrhuje použití § 23 odst. 8,
- k) další údaje nebo podklady potřebné pro zdůvodnění ceny

(2) Náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až k) jsou závazné pro vypracování návrhu ceny opakovaně dodávaného výrobku s omezením uvedeným v § 91 až 93. Náležitosti podle odstavce 1 písm. ch) se předkládají jen v případech, kdy byl cenový limit stanoven.

## § 90

### Náležitosti návrhu maloobchodní ceny

(1) Návrh maloobchodní ceny spotřebního výrobku předkládaný spolu s návrhem ~~velkoobchodní~~ ceny obsahuje

- a) dodací podmínky jsou-li odlišné při dodávkách za maloobchodní ceny
- b) zdůvodnění výběru jiného porovnatelného výrobku, než který byl zvolen pro návrh velkoobchodní ceny podle § 63 odst. 4,
- c) zdůvodnění navrhované maloobchodní ceny (výše daně z obrátu, obchodní ceny obchodní srážky, popřípadě cenového rozdílu) v případech uvedených v § 89 odst. 1 písm. g) též zdůvodnění základní maloobchodní ceny,
- d) osvědčení o zařazení výrobku mezi módní novinky
- e) návrh obchodní ceny v případech, kdy maloobchodní cena zahrnuje cenový rozdíl.

(2) Návrh maloobchodní ceny spotřebního výrobku předkládaný samostatně obsahuje též náležitosti podle § 89 odst. 1 písm. a), b), c), d), f), g), h), i) a k).

## § 91

### Náležitosti návrhu ceny dovážených výrobků

(1) Náležitosti návrhu velkoobchodní a maloobchodní ceny dovážených výrobků,

- a) pro které platí jednotnost cen s cenami porovnatelných tuzemských výrobků, jsou totožné s náležitostmi návrhu velkoobchodní a maloobchodní ceny
- b) pro které neplatí jednotnost cen podle písmena a), se omezují na náležitosti podle § 89 odst. 1 písm. a), b), c), e), g), h) a k) a podle § 90 odst. 1 písm. a), c), d) a e).

(2) Cenová kalkulace u dovážených výrobků zahrnuje všechny složky velkoobchodní ceny (kupní cena v členění podle platného kalkulačního vzorce, cenová přírážka nebo cenová srážka v zahraničním obchodě), popřípadě maloobchodní ceny, včetně jejich potřebného zdůvodnění.

<sup>37)</sup> Podle vyhlášky č. 71/1965 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace průmyslových oborů a výrobků a jednotné klasifikace výrobků v zemědělství a v lesnictví, vyhlášky č. 89/1967 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace stavebních objektů, a vyhlášky č. 114/1972 Sb., o zavedení a využívání jednotné klasifikace výkonů.

## § 92

**Náležitosti návrhu ceny nestandardních výrobků**

(1) Návrh ceny nestandardního výrobku musí zahrnovat

- a) základní technické vyjasnění nestandardního výrobku, zejména název a charakteristiku výrobku, jeho provedení a účel a další údaje o druhu, velikosti, složení a vlastnostech materiálů, z nichž má být výrobek vyroben,
- b) zdůvodnění výše navrhované ceny srovnáním s cenou porovnatelného výrobku nebo způsobem, kterým se prokáže, že cena odpovídá platné úrovni cen.

(2) Rozsah údajů uvedený v odstavci 1 písm. a) je nutno dohodou dodavatele s odběratelem přizpůsobit druhu, složitosti a technické náročnosti příslušného nestandardního výrobku.

## § 93

**Náležitosti návrhu ceny výzkumných a vývojových prací**

Návrhy na ceny výzkumných a vývojových prací, které jsou součástí plánu rozvoje vědy a techniky podle § 71 až 73, obsahují tyto náležitosti:

- a) návrh plánovacího listu,<sup>36)</sup>
- b) předběžnou cenovou kalkulaci a podklady k provedeným odhadům,
- c) stanovisko zadavatele k navrhované ceně,
- d) rozbor předpokládaných ekonomických a jiných důsledků, a je-li výsledkem řešení výrobek, předpokládaný předběžný limit velkoobchodní, popřípadě maloobchodní ceny,
- e) časový postup řešení a termíny zpřesnění ceny.

## HLAVA II

**PŘEDKLÁDÁNÍ A PROJEDNÁNÍ NÁVRHU CENY**

## § 94

**Projednání návrhu ceny s odběrateli**

(1) Předkladatel návrhu ceny uvedený v § 95 nebo organizace pověřená stanovit cenu, která návrh ceny vypracovala, jsou povinni zabezpečit projednání návrhu ceny s odběratelem, je-li odběratelů více, s hlavními odběrateli; obchodní organizace a organizace poskytující služby neprojednávají návrh na stanovení maloobchodní ceny s kupujícím, s výjimkou cen nestandardních výrobků nebo případů stanovených příslušným cenovým úřadem.

(2) Za hlavního odběratele se považují

- a) výrobní organizace, které budou odebírat výrobek v rozhodujícím množství, nebo jejich generální ředitelství, jsou-li takové organizace soustředěny do jedné VHJ, s výjimkou případů uvedených v písmenu e),
- b) obchodní organizace, které v daném oboru výrobků odebírají rozhodující množství,
- c) nákupní a zásobovací organizace a organizace zahraničního obchodu, pokud nebudou výrobek odebírat v nepatrném množství, s výjimkou případů, kdy jsou součástí dodavatelské VHJ, nebo VHJ, s níž se návrh projednává podle písmena a), a s výjimkou případů uvedených v písmenu e),
- d) odbytové organizace, jestliže budou prodávat výrobek za maloobchodní ceny v ostatních případech se návrh projednává s hlavními odběrateli odbytových organizací,
- e) ústřední orgány nadřízené organizacím uvedeným v písmenu a) a c) v případech, kdy tak stanoví příslušný cenový úřad po dohodě s těmito orgány
- f) poslední odběratelé (např. investoři) v případech, které stanoví příslušný cenový úřad.

(3) Návrh velkoobchodní i maloobchodní ceny se projednává současně. V případech, kdy výrobní organizace je oprávněna stanovit jen velkoobchodní cenu, předkládá současně návrh na stanovení této ceny orgánu nebo organizaci, který má stanovit maloobchodní cenu.

(4) Odběratelé podle odstavce 2 jsou povinni zaslat své odůvodněné stanovisko k návrhu ceny do 15 dnů od doručení návrhu. Tato lhůta se prodlužuje na 30 dnů, požádá-li o to odběratel ze závažných důvodů. U nestandardních výrobků mohou odběratelé dohodnout s dodavatelem delší lhůtu než 30 dnů. Jestliže odběratel nedodrží uvedené lhůty může být cena stanovena bez jeho vyjádření. V případě nesouhlasu odběratele s návrhem ceny je dodavatel povinen projednat námítky odběratele do 15 dnů. Nedojde-li ani potom k dohodě, přikládají se k návrhu ceny stanoviska dodavatele i odběratele podepsaná oprávněnými zástupci.

(5) Postup podle odstavce 4 platí i v případech, kdy je návrh ceny předkládán k vyjádření jiné organizaci nebo orgánu, např. výzkumnému ústavu, projektové organizaci apod.

(6) Tuzamské dodavatelské nebo odběratelské organizace dodávající výrobky pro vývoz nebo na kupující výrobky z dovozu, mají právo zúčastnit se na vlastní náklad jednání organizací zahraničního obchodu se zahraničními dodavateli nebo odběrateli v zájmu docílení nejvýhodnějších zahraničních cen a podmínek.

<sup>36)</sup> Podle jednotných metodických pokynů pro vypracování návrhu prováděcího plánu na rok 1973 a další léta 5. pětiletého plánu.

## § 95

**Předkládání návrhů**

[1] Stanoví-li cenu cenový orgán (cenový úřad, národní výbor, ministerstvo nebo jiný pověřený ústřední orgán) nebo pověřená organizace, předkládá jim návrh ceny generální ředitelství dodavatelské organizace (u nákupních cen, kromě nákupních cen zemědělských výrobků, odběratelská organizace) nebo dodavatelská organizace, je-li přímo řízena ústředním orgánem nebo národním výborem, popřípadě organizace určená příslušným cenovým úřadem po dohodě s jejím nadřízeným orgánem.

[2] Ústřední orgány předkládají návrhy cen za podřízené organizace uvedené v odstavci 1

- a) v rozsahu platných předpisů<sup>39)</sup> a této vyhlášky<sup>40)</sup>
- b) federální ministerstvo paliv a energetiky ve spolupráci s federálním ministerstvem hutnictví a strojírenství, pokud jde o velkoobchodní ceny důlně stavebních prací v podzemí,
- c) ministerstva lesního a vodního hospodářství republik, pokud jde o ceny vody povrchové, vody pitné a odkanalizované podle podkladů příslušných národních výborů, a ceny surového dřeva,
- d) ministerstva zemědělství a výživy republik, pokud jde o nákupní ceny nových zemědělských výrobků,
- e) Český geologický úřad a Slovenský geologický úřad společně, pokud jde o velkoobchodní ceny geologických prací,
- f) Český geodetický a kartografický úřad a Slovenský úřad geodézie a kartografie společně, pokud jde o velkoobchodní ceny geodetických a kartografických prací,
- g) v dalších případech na základě dohody s příslušným cenovým úřadem.

[3] Předkladatel návrhu ceny je povinen předložit návrh ceny tak, aby vzhledem ke lhůtám pro jeho projednání podle odstavce 8 a doplnění podle § 96 mohla být cena stanovena ve lhůtách podle § 98 odst. 1 před fakturací první dodávky, u dodávek pro investiční výstavbu ve lhůtách podle § 98 odst. 3.

[4] Návrhy cen nových výrobků podepisuje statutární zástupce organizace.

[5] Současně s předložením návrhu ceny cenovému orgánu, s výjimkou návrhů předkládaných národním výborům, předkládá se další vyhotovení návrhu

- a) nadřízenému odpovědnému orgánu, pokud tento orgán si předkládání návrhů vyžádá,
- b) federálnímu ministerstvu financí nebo podle jeho pověření ministerstvům financí republik nebo finančním správám, dotýká-li se stanovení ceny státního rozpočtu, zejména dotací, intervencí apod. a v případech, kdy daň z obrátu není stanovena sazbou,
- c) nadřízenému orgánu hlavního odběratele podle § 94 odst. 2 písm. a) až d), jde-li o ministerstva stavebnictví, lesního a vodního hospodářství, obchodu (v případech spotřebního zboží) a ministerstva zemědělství a výživy republik,
- d) nadřízenému ústřednímu orgánu toho z hlavních odběratelů, který s navrhovanou cenou nesouhlasí,
- e) orgánům a organizacím pověřeným cenovou gescí podle § 130,
- f) dalším orgánům a organizacím v případech stanovených příslušným cenovým úřadem.

[6] Orgány a organizace uvedené v odstavci 5 sdělí do 15 dnů od doručení návrhu svá zdůvodněná stanoviska cenovému orgánu nebo organizaci pověřené stanovit cenu. Neodělí-li své stanovisko do této lhůty, platí, že s návrhem souhlasí.

## § 96

**Doplňování návrhů cen**

Nemá-li návrh ceny předepsané náležitosti nebo je-li třeba ke stanovení ceny doplnit návrh o další doklady zejména v případě nesouhlasu hlavního odběratele s návrhem, nebo k ověření údajů předkladatele (např. doklad o technické zdůvodnitelnosti materiálové nebo výkonové normy a o neporovnatelnosti nového výrobku), požádá do 10 dnů od doručení návrhu cenový orgán nebo organizace, oprávněné stanovit cenu o doplnění návrhu. Předkladatel je povinen doplnit návrh ceny do 15 dnů, pokud nedohodne s uvedeným orgánem nebo organizací lhůtu delší.

## § 97

**Cenové komise**

[1] Cenové úřady zřizují pro cenové řízení cenové komise, jejichž členy jsou zmocnění zástupci hlavních dodavatelských a odběratelských orgánů a organizací. Projednáním návrhu ceny v cenové komisi se ve stanovených případech nahrazuje projednání návrhu podle § 94 odst. 4. Další vyhotovení návrhů cen podle § 95 odst. 5 se předkládá jen orgánům a organizacím zastoupeným v cenové komisi.

<sup>39)</sup> § 72 odst. 2 písm. d) a § 78 písm. d) zákona č. 133/1970 Sb.

<sup>40)</sup> § 121 odst. 2, § 122 odst. 1 písm. a), § 126 odst. 1, § 128 odst. 2.

[<sup>2</sup>] Cenové komise projednávají návrhy cen nových výrobků a návrhy cenových limitů, návrhy způsobů tvorby cen a další cenová opatření podle rozhodnutí příslušného cenového úřadu. Výsledků projednání cenových komisí využívají příslušné cenové úřady k rozhodnutí o stanovení ceny.

[<sup>3</sup>] Složení cenových komisí a podrobnější podmínky jejich činnosti stanoví cenový úřad, který je zřídil a který také na návrh orgánů a organizací v komisi zastoupených jmenuje členy komisí. Zastupování jmenovaných členů je možné jen se souhlasem orgánu nebo organizace, kterou příslušný člen zastupuje.

### HLAVA III

## STANOVENÍ A VYHLÁŠENÍ CENY

### § 98

#### Lhůty a způsob stanovení ceny

[1] Orgány oprávněné stanovit cenu stanoví ji do 30 dnů po obdržení návrhu se všemi náležitostmi, včetně odůvodněných stanovisek účastníků cenového řízení zaslaných v lhůtách podle § 95 odst. 6, pokud nejsou stanoveny jiné lhůty. Lhůta se přiměřeně prodlouží v případech, kdy si orgán oprávněný stanovit cenu písemně vyhradí delší lhůtu, kdy dojde k cenovému sporu podle § 99 nebo kdy některý z orgánů uvedených v § 95 odst. 5 písemně návrh ceny pozastaví.

[2] Organizace (generální ředitelství, podnik) pověřená stanovit cenu stanoví ji do 30 dnů po dosažení dohody s hlavními odběrateli.

[3] Ceny výrobků dodávaných pro investiční výstavbu nutno stanovit před lhůtou pro uzavření dohod o odbytových nákladech, stanovenou předpisy o dokumentaci staveb. V případech, kdy tyto předpisy připouštějí ocenění odbytových nákladů předběžnými cenami nebo cenovými limity, nutno stanovit cenu před zahájením výroby, nejpozději však 60 dnů před vystavením splátkového listu, a není-li vystavován, před fakturací.

[4] Rozhodnutí, kterým se stanoví cena, obsahuje

- a) název orgánu nebo organizace vydávající cenový výměr s odkazem na předpis nebo pověření, na jehož základě stanoví cenu,
- b) přesné označení výrobku včetně číselného znaku příslušné klasifikace podle § 89 odst. 1 písm. a),
- c) výši stanovené ceny, měrnou jednotku a případné omezení platnosti ceny dobou nebo množstvím dodávek,
- d) odkaz na kvalitativní a dodací podmínky,
- e) způsob tvorby ceny,

f) datum počátku účinnosti cenového výměru; zpětnou účinnost cenového výměru může výjimečně povolit pouze příslušný cenový úřad nebo národní výbor,

g) datum vydání výměru a jeho číslo,

h) výrobce (v případě, že jde o jediného výrobce).

[5] Ceny opakovaně dodávaných výrobků, s výjimkou kupních cen a cen nestandardních výrobků, se stanoví cenovým výměrem. Organizace pověřené stanovovat ceny jsou povinny vést samostatnou evidenci o cenových výměrech, které vydaly, a o stanovených cenách, na které nebyly vydány cenové výměry. Pro tuto evidenci jsou závazné údaje uvedené v odstavci 4.

### § 99

#### Cenové spory

[1] Cenový spor vzniká v případě, kdy působnost stanovit cenu nového výrobku má orgán nebo dodávající organizace z pověření cenového úřadu a kdy nedošlo k dohodě o výši ceny ani mezi dodavateli a některým z jeho hlavních odběratelů, ani mezi jejich nadřízenými orgány.

[2] Cenový spor předkládá orgán pověřený stanovením ceny nebo ústřední orgán dodavatelské organizace pověřené stanovením ceny do 30 dnů po obdržení záporného stanoviska některého z hlavních odběratelů příslušnému cenovému úřadu k rozhodnutí nebo ke stanovení ceny.

[3] V případech podle odstavce 1 se prodlužuje lhůta pro stanovení ceny o dobu potřebnou k případnému vypracování posudků odborných organizací apod.

[4] Náklady spojené s řešením cenových sporů (např. odměny expertům) uhradí generální ředitelství dodavatelské a odběratelské organizace v poměru, který určí na základě výsledku sporu cenový úřad rozhodující cenový spor.

### § 100

#### Zvláštní úpravy cenového řízení

[1] Odbytové a obchodní ceny se nestanoví v cenovém řízení, ale stanoví je organizace, které za ně výrobky dodávají, popřípadě obchodní organizace.

[2] Náležitosti cenového návrhu a způsob projednání návrhu na stanovení přírážek nebo srážek za odchylky od podstatných kvalitativních podmínek pro jediného odběratele dohodne dodavatel s odběratelem.

[3] Předběžný cenový limit výrobku a jeho změny navrhuje organizace, která řeší úkol plánu rozvoje vědy a techniky. Stává se závazným ve výši uvedené ve schválených podkladech úkolu plánu

rozvoje vědy a techniky, jejichž je součástí. Předběžné cenové limity a jejich změny se registrují u příslušného cenového úřadu tím, že do 1 měsíce po schválení úkolu zašle řešitel příslušnému cenovému úřadu závěry úvodního oponentního řízení, popřípadě průběžného oponentního řízení, pokud má vliv na změnu předběžného cenového limitu.

(4) Návrhy konečných cenových limitů výrobních předkládají příslušným cenovým orgánům ústřední orgány nadřízené dodavatelským organizacím v případech podle § 48 odst. 4 písm. a), b) a c) a dodavatelské (nejsou-li známy řešitel-ské) organizace v případech podle § 48 odst. 4 písm. d).

### § 101

#### Podmínky pro pověřování organizací působností ve stanovení cen

(1) Cenové úřady mohou pověřit organizace působností ve stanovení cen za těchto podmínek:

- a) při závazném používání způsobů tvorby cen podle § 24 až 26 nebo jejich konkrétně vymezených kombinací, schválených cenovými úřady pro jednotlivé skupiny (obory) výrobků,
- b) u objemově nevýznamných výrobků, jejichž vliv na životní úroveň obyvatelstva a na náklady výroby a výstavby u odběratelů je nepodstatný. Tuto podmínku posuzují cenové úřady i s přihlédnutím ke stanoviskům hlavních odběratelů.

(2) Za objemově nevýznamné výrobky podle odstavce 1 písm. b) nelze považovat

- a) výrobky, které jsou zaváděny do výroby na základě realizace státního plánu a resortních plánů rozvoje vědy a techniky, nejdůležitější výrobky z nosných výrobních programů a výrobky vyráběné na základě mezinárodní specializace a kooperace,
- b) výrobky, do jejichž maloobchodních cen je zahrnována daň z obrátu rozdílem,
- c) výrobky, k jejichž cenám jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu.

(3) Vymezení výrobků nevzhovujících podmínkám uvedeným v odstavci 1, jejichž ceny stanoví příslušný cenový orgán, se provádí

- a) jmenovitým seznamem výrobků, který je sestavován pro jednotlivá období obvykle na základě ročních plánů výroby
- b) seznamem skupin výrobků (oborů) v třídění podle jednotné klasifikace výrobků a výkonů.

### § 102

#### Zaokrouhlování cen

(1) Ceny se zaokrouhlují takto:

|         | Při ceně za měrnou jednotku | Jednotka zaokrouhlení pro maloobchodní ceny | Jednotka zaokrouhlení pro ostatní druhy cen |
|---------|-----------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------|
| do Kčs  | 1,—                         | na pětihaléře                               | na pětihaléře                               |
| do Kčs  | 5,—                         | na desetihaléře                             | na pětihaléře                               |
| do Kčs  | 20,—                        | na padesátihaléře                           | na desetihaléře                             |
| do Kčs  | 100,—                       | na koruny                                   | na padesátihaléře                           |
| do Kčs  | 500,—                       | na pětikoruny                               | na koruny                                   |
| do Kčs  | 1 000,—                     | na desetikoruny                             | na pětikoruny                               |
| do Kčs  | 10 000,—                    | na desetikoruny                             | na desetikoruny                             |
| do Kčs  | 100 000,—                   | na desetikoruny                             | na stokoruny                                |
| nad Kčs | 1 000 000,—                 | na desetikoruny                             | na tisícikoruny                             |

přitom se částky nižší než 50 % zaokrouhlovací jednotky zaokrouhlují směrem dolů a od 50 % směrem nahoru.

(2) Při stanovení obchodních a odbytových cen se vychází ze zaokrouhlených velkoobchodních cen. Při stanovení maloobchodních cen se vychází ze zaokrouhlených obchodních cen, popřípadě zaokrouhlených velkoobchodních cen.

(3) Přírázky a srážky za odchylky od podstatných kvalitativních a dodacích podmínek a odbytové přírázky a srážky se zaokrouhlují samostatně podle stupnice pro ostatní druhy cen.

(4) Doplnkové složky cen a doplnkové položky podle § 6 a obchodní přírázky a srážky se samostatně nezaokrouhlují. Zaokrouhluje se až cena, jejíž jsou součástí, nebo k níž se přičítají (od níž se odečítají).

(5) Ze způsobu zaokrouhlování cen podle odstavce 1 mohou povolit příslušné cenové úřady výjimky

- a) u objemově významných výrobků hromadné spotřeby, jestliže by zaokrouhlení způsobovalo výraznější rozdíly v hospodářských výsledcích dodavatelů nebo odběratelů,
- b) kdy to vyžaduje používaný způsob tvorby cen,
- c) kdy cena výrobků je stanovována na rozdílné měrné jednotky

### ČÁST ŠESTÁ

#### INFORMAČNÍ SOUSTAVA V OBLASTI CEN

### § 103

(1) Řízení cen využívá v souladu s platnými předpisy

- a) údajů zabezpečovaných jednotnou soustavou sociálně ekonomických informací,
- b) cenové evidence,
- c) rozborů vývoje a působení cen,
- d) jiných vhodných informačních pramenů.

(2) Podklady uvedené v předchozím odstavci zahrnují údaje o skutečnosti, popřípadě údaje o očekávané skutečnosti, plánu a prognóze a jejich vhodnocení, potřebné pro

- a) plánování vývoje cen,
- b) tvorbu cen nových výrobků,
- c) hodnocení vývoje cen, cenových úrovní odvětví a výrobních oborů a základních cenových relací,
- d) hodnocení celkové soustavy cen, směru a postupu její další racionalizace,
- e) hodnocení důsledků vývoje cen a působení cen na vývoj národního hospodářství,
- f) kontrolu cen,
- g) mezinárodní cenové přehledy

#### Statistika cen a cenová evidence

##### § 104

(1) Rozsah a způsob statistického zjišťování cen se řídí příslušnými předpisy <sup>41)</sup>

(2) Cenová evidence zahrnuje

- a) systém ceníků,
- b) souhrn vybraných údajů z oboru účetnictví, rozpočtovnictví, kalkulace, statistiky operativní evidence a ostatních informací nutných pro řízení cen, a to v členění za příslušnou organizaci, popřípadě obor, a za určený soubor jednotlivých výrobků,
- c) povinnou cenovou dokumentaci v organizacích podle § 107

(3) Metodiku, obsah a formy cenové evidence podle odstavce 2 písm. b) navrhuje Federální cenový úřad v dohodě s příslušnými ústředními orgány a cenovými úřady republik a podklady k jejímu zabezpečení stanoví zvláštními předpisy příslušné ústřední orgány <sup>42)</sup>

##### § 105

(1) Stanovené ceny a cenové limity se publikují v cenících, přehledech cen nestandardních výrobků a přehledech cenových limitů a dodatků k nim (dále jen ceníky), které tvoří jednotný systém.

(2) Ceníky zahrnují ceny jednotné na celém území Československé socialistické republiky vydávají

- a) generální ředitelství nebo jiné organizace za oblast své výroby, resp. za výrobky jimi prodávané, popřípadě podle pověření za zvlášť vymezenou oblast,
- b) cenové úřady podle své působnosti, pokud si vydání ceníků vyhradí,
- c) ústřední orgány za oblast, kde mají cenovou působnost, pokud nepověří jejich vydáním jinou organizaci, a po dohodě s cenovými úřady za zvlášť vymezenou oblast.

(3) Ceníky zahrnují ceny jednotné jen v určité oblasti vydávají

- a) organizace za oblast své výroby resp. za výrobky jimi prodávané, popřípadě podle pověření za zvlášť vymezenou oblast,
- b) národní výbory
- c) cenové úřady republik, pokud si vydání ceníků vyhradí.

(4) Nové základní ceníky se vydávají zejména v případech, kdy převážná část cen není již zahrnuta v platném ceníku nebo když dochází ke změně cen.

(5) V ostatních případech publikuje vydavatel ceníku nově stanovené ceny v dodatkách, které se vydávají nejméně jednou ročně, a to s přihlédnutím k termínům potřebným pro sestavení státního národohospodářského plánu.

(6) Podrobné určení obsahu a závazných nálezitostí ceníků uvedených v odstavci 1 a způsob jejich centrální evidence stanoví zvláštní předpis

(7) O cenách výrobků určených pro prodej obyvatelstvu musí být ve všech provozovnách obchodu a služeb zajištěna každému přístupná přesná a úplná informace (ceník, výměr, popřípadě doklad o účtované ceně).

##### § 106

#### Rozbory vývoje a působení cen

(1) Rozbory vývoje a působení cen se člení na

- a) celkové periodické rozborů zpracovávané organizacemi a orgány nejméně za roční období,
- b) tematické rozborů zpracovávané organizacemi podle potřeby za vymezené soubory výrobků na základě požadavků příslušných cenových úřadů a v dohodě s příslušnými ústředními orgány nebo podle vlastní potřeby organizací.

(2) Rozbory vývoje a působení cen obsahují:

- a) hodnocení vývoje cen v daném období, zejména rozbor skutečného vývoje cen ve srovnání s plánovaným vývojem cen, vývoje kupních cen v dovozu a vývozu a cen sjednávaných dohodou dodavatele s odběratelem,

<sup>41)</sup> Zákon č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací, nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 153/1971 Sb., o informační soustavě organizací, a vyhláška č. 9/1966 Sb.

<sup>42)</sup> Nařízení vlády ČSSR č. 153/1971 Sb.

b) hodnocení působení úrovně a relací cen na plnění základních úkolů státního plánu rozvoje národního hospodářství, zvláště na zavádění nové techniky zvyšování jakosti výroby rozvoj nových výrob, rozvoj mezinárodní specializace a kooperace v rámci Rady vzájemné hospodářské pomoci, na sortiment výroby a jeho soulad s požadavky odběratelů, na plnění racionalizačních programů apod.

[<sup>3</sup>] Rozbory je nutno provádět z hlediska vývoje a působení cen

a) na obyvatelstvo,

b) na výrobce (zejména rozhořem výše rentability jednotlivých cen)

c) na hlavní odběratele (zejména zhodnocením relací cen mezi vzájemně zaměnitelnými a zastupitelnými surovinami, materiály a výrobky, relacemi cen technicky pokrokových a zastaralých výrobků, relacemi cen tuzemských a dovážených výrobků),

d) na státní rozpočet.

[<sup>1</sup>] Podrobnější zaměření celkových ročních rozborů vývoje a působení cen v souladu s konkrétními potřebami jednotlivých období a vývojem národního hospodářství stanoví Federální cenový úřad v dohodě s cenovými úřady republik a ústředními orgány.

## § 107

### Cenová dokumentace organizací

[<sup>1</sup>] Cenová dokumentace zahrnuje úplné podklady o cenách dodávaných výrobků, které mají vztah k výši stanovených a navrhovaných cen nových výrobků a ke změnám cen.

[<sup>2</sup>] Cenovou dokumentaci v organizacích tvoří zejména:

a) cenová rozhodnutí, platné ceníky a dodatky k nim na výrobky vyráběné, výrobky porovnatelné a výrobky nakupované,

b) platné cenové směrnice, pokyny vyhlášky a usnesení nadřízených orgánů, týkající se oblastí cen včetně doplňkových složek a položek cen,

c) kompletní návrh na stanovení ceny a na změny cen,

d) příslušné státní nebo oborové normy podmínky, dodávky, katalogy výkresy referenční vzorky a jiný technický materiál o vyráběných výrobcích, pokud není součástí návrhu ceny

e) technickohospodářské normy spotřeby materiálu a práce, podklady pro používané sazby kalkulačních položek a jiné podklady o nákladech používaných pro tvorbu cen,

f) podklady ke schváleným a používaným způsobům tvorby cen v jednotlivých skupinách výrobků, zejména podklady k cenovým normativům, parametrickým způsobům, sazbám pro kalkulační porovnání, kromě podkladů podle písmena c),

g) vnitropodnikové ceníky materiálů,

h) oborové číselníky jednotných klasifikací výrobků a výkonů,

ch) dostupné informace o zahraničních cenách dodávaných výrobků.

[<sup>2</sup>] Cenovou dokumentaci je orgán nebo organizace, která cenu navrhla, povinná uchovávat po dobu její platnosti, podklady potřebné pro stanovení cen do doby změny cen, nejdéle však pět let od doby první realizace výrobku.

[<sup>3</sup>] Doba úschovy podkladů k cenové statistice a dokladů cenové evidence se řídí zvláštními předpisy

## ČÁST SEDMÁ

### CENOVÁ KONTROLA A DODATKOVÉ ODVODY

#### HLAVA I

#### CENOVÁ KONTROLA

## § 108

### Předmět a rozsah cenové kontroly

[<sup>1</sup>] Cenová kontrola zahrnuje kontrolu dodržování cenových předpisů, cenových rozhodnutí a předpisů souvisejících s cenami, a to v organizacích, jim nadřízených organizacích a orgánech (s výjimkou ústředních orgánů) a u občanů dodávajících výrobky s povolením příslušných orgánů nebo provozujících činnost na základě oprávnění (dále jen organizace)

[<sup>2</sup>] Cenovou kontrolu v rozsahu podle odstavce 1 provádějí orgány a organizace oprávněné k tomu podle částí osmé (této) vyhlášky. Orgány oprávněné k cenové kontrole podle zvláštních předpisů<sup>43)</sup> provádějí cenovou kontrolu v rozsahu a způsobem podle těchto předpisů.

<sup>43)</sup> Zákon č. 103/1971 Sb., o lidové kontrole.

Zákon č. 116/1971 Sb., o výběrech a komisích lidové kontroly.

Zákon č. 121/1971 Sb., o lidové kontrole ve Slovenské socialistické republice.

Zákon č. 122/1962 Sb., ve znění zákona č. 31/1968 Sb., o státní zemědělské, potravinářské a obchodní inspekci.

Vyhláška č. 163/1971 Sb., o provádění periodických revizí hospodářství.

## § 109

**Odběratelská kontrola cen výrobků v oblasti investiční výstavby a dodávek obbytových organizací**

(<sup>1</sup>) Odběratelská kontrola cen výrobků dodávaných prostřednictvím více organizací v oblasti investiční výstavby se provádí jen u prvního odběratele a posledního odběratele (investora). První odběratel je povinen v cenovém návrhu ve faktuře nebo splátkovém listě, který předává dalšímu odběrateli, označit každou takovou položku poznámkou „odběratelská kontrola provedena“ Druhý, popř. další odběratel, nemá jako dodavatel takto označených výrobků odpovědnost předchozích dodavatelů za porušení cenových předpisů a neplatí pro něj v těchto případech ostatní ustanovení této části.

(<sup>2</sup>) U dodávek obbytových organizací, které mají povolenou výjimku z předepsaných náležitostí faktury, provádějí odběratelskou kontrolu v rozsahu vyplývajícím z této výjimky.

(<sup>3</sup>) Porušení cenových předpisů zjištěné při kontrole faktur a splátkových listů, které dodavatel nebo jemu nadřízená organizace na žádost odběratele neodstranila, je odběratel povinen hlásit cenovému úřadu, popřípadě národnímu výboru, příslušnému podle cenové působnosti.

## § 110

**Oprávnění a povinnosti kontrolních orgánů a kontrolovaných organizací**

(<sup>1</sup>) Orgány a organizace podle § 108 odst. 2 (dále jen „kontrolní orgány“) a kontrolované organizace se při cenové kontrole řídí obecně platnými metodickými pokyny pro kontrolní činnost<sup>4)</sup> a ustanoveními této vyhlášky.

(<sup>2</sup>) Cenové úřady republik a národní výbory při výkonu cenové kontroly<sup>45)</sup> jsou oprávněny v případech zjištění konkrétního porušení cenových předpisů v kontrolované organizaci

- a) uložit jí zjistit celkový rozsah tohoto porušení,
- b) uložit nadřízenému generálnímu ředitelství a jemu naroveň postavené organizaci, popřípadě orgánu, zjistit v jejích řízených organizacích celkový rozsah tohoto porušení v případech, kdy z kontrolního zjištění vyplývá, že jde o porušení, které se týká i ostatních organizací.

(<sup>3</sup>) V případech, kdy cenové předpisy neporušilo generální ředitelství nebo jemu naroveň postavená organizace, popřípadě orgán, je oprávnění

kontrolního orgánu podle odstavce 2 písm. b) podmíněno dohodou s uvedeným orgánem nebo organizací; nedojde-li k této dohodě, dohodou s jeho ústředním orgánem.

## § 111

**Opatření k nápravě zjištěného porušení cenových předpisů**

(<sup>1</sup>) Organizace jsou povinny v případech porušení cenových předpisů neprodleně zabezpečit opatření k nápravě, a to zejména

- a) provést cenová opatření k nápravě, jako je změna nesprávně stanovené ceny a navazujících cen (stanovení srážky z ceny nebo nové ceny), je-li stanovení těchto cen nebo srážek v působnosti kontrolované organizace, nebo předložit příslušným cenovým orgánům návrh těchto opatření,
- b) vrátit prostředky získané porušením cenových předpisů organizaci nebo občanu,<sup>46)</sup> popřípadě je odvést do státního rozpočtu na účet okresní finanční správy nebo rozpočtu národního výboru,
- c) snížit rozpočet stavby a uvědomit o tom finanční banku,
- d) upozornit příslušný cenový orgán na možnost změny cen navazujících výrobků v důsledku cenových opatření k nápravě podle písmena a),
- e) odstranit zjištěné závady v dodržování nebo ve vymezení předepsaných kvalitativních nebo dodacích podmínek,
- f) odstranit závady v cenové evidenci a statistice,
- g) upravit plnění dotčených ukazatelů plánu, popřípadě předložit nadřízenému orgánu návrh na takové opatření,
- h) předložit návrhy na změny finančních nástrojů, pokud vyplnou z cenových opatření podle písmena a) nebo c), a to zejména u daně z obrátu, cenových srážek a přírážek v zahraničním obchodě a dotací,
- ch) zjistit zavinění odpovědných pracovníků a uplatnit vůči nim postihy podle příslušných předpisů.

(<sup>2</sup>) Opatření k nápravě uvede kontrolní orgán v písemném materiálu o prověrce včetně termínu jejich plnění, nebo uloží kontrolované organizaci vypracovat opatření k nápravě a v určitém termínu předložit příslušnému cenovému orgánu.

(<sup>3</sup>) Splnění úkolů k nápravě kontrolují ve své pravomoci nadřízené organizace a orgány a kon-

<sup>4)</sup> Vyhláška č. 75/1959 Ú. 1., kterou se vydávají metodické pokyny pro kontrolní činnost.

<sup>45)</sup> § 4 zákona ČNR č. 134/1973 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti cen, a § 4 zákona SNR č. 135/1973 Sb., o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen.

<sup>46)</sup> jako majetkový prospěch podle § 123 hospodářského zákoníku a § 451 občanského zákoníku.

trolní orgány. Nezabezpečí-li kontrolovaná organizace opatření k nápravě, vyvodí z toho důsledky nadřízená organizace, popřípadě nadřízený orgán, včetně důsledků z odpovědnosti pracovníka, který opatření nezabezpečil.

[4] Nesplní-li organizace cenová opatření k nápravě podle odstavce 1 písm. a) může příslušný cenový orgán na návrh kontrolního orgánu provést opatření ve vlastní pravomoci.

## § 112

### Prostředky získané porušením cenových předpisů

[1] Prostředky získané porušením cenových předpisů (dále jen neoprávněně získané prostředky<sup>47)</sup>) jsou finanční prostředky, které organizace získala v důsledku

- a) nesprávné ceny stanovené rozhodnutím vlastním, nadřízené organizace nebo generálního ředitelství, popřípadě sjednané podle § 78,
- b) prodeje nebo nákupu za nesprávnou cenu, kterou stanovila nebo sjednala jiná organizace nebo orgán než uvedené v písmenu a) podle návrhu nebo nesprávných podkladů kontrolované organizace, nebo kdy kontrolovaná organizace o její nesprávnosti měla podle cenových předpisů vědět,
- c) nedodržení platné ceny nejde-li o slevu podle § 42,
- d) nedodržení podstatných kvalitativních nebo dodacích podmínek, za kterých byla cena stanovena nebo sjednána,
- e) nedodržení závazných cenových opatření,
- f) účtování ve faktuře nebo v splátkovém listě většího množství výrobků a prací než je množství podle § 59 písm. b),
- g) prodeje za cenu nestanovenou příslušným orgánem nebo příslušnou organizací,
- h) prodeje výrobku, u kterého nebyly při stanovení ceny pověřenou organizací vymezeny podstatné kvalitativní nebo dodací podmínky podle § 8, a nelze je vymezit ani podle cenové kalkulace výrobku.

[2] Neoprávněně získané prostředky podle odstavce 1 písm. d) se vypočítávají z rozdílu mezi cenou odpovídající podstatným kvalitativním a dodacím podmínkám dodaného výrobku a účtovanou cenou.

[3] Dnem, kdy byly prostředky neoprávněně získány, se rozumí den jejich připsání na bankovní účet organizace, doručení poštou, popřípadě převzetí oprávněnou osobou, pokud nestanoví příslušný cenový úřad jinak. Získá-li neoprávněně prostředky odběratel, je rozhodujícím den provedení úhrady

## § 113

### Určení úhrnu neoprávněně získaných prostředků

[1] Organizace při vlastním zjištění neoprávněně získaných prostředků nebo v případech jejich zjištění kontrolou provedenou nadřízeným generálním ředitelstvím nebo nadřízeným družstevním nebo společenským orgánem určí jejich úhrn vyčerpávajícím způsobem, tj. u všech dodaných výrobků. Nelze-li zjistit neoprávněně získané prostředky tímto způsobem, určí se způsobem stanoveným nadřízeným ústředním orgánem v dohodě s příslušným cenovým orgánem.

[2] Úhrn neoprávněně získaných prostředků zjištěných jiným kontrolním orgánem než uvedeným v odstavci 1, určuje kontrolovaná organizace buď vyčerpávajícím způsobem nebo

- a) u nestandardních strojírenských výrobků, ve stavební výrobě, v organizacích poskytujících práce a služby obyvatelstvu a v obchodních organizacích výběrovým způsobem, rozhodne-li tak kontrolní orgán,
- b) v ostatních případech způsobem dohodnutým mezi kontrolním orgánem a kontrolovanou organizací, popřípadě jí nadřízenou organizací nebo orgánem, a nedojde-li k takové dohodě, způsobem stanoveným příslušným cenovým úřadem v dohodě s příslušným ústředním orgánem; v oblasti cenové působnosti národních výborů způsob stanoví příslušný národní výbor

[3] Neoprávněně získané prostředky zjištěné způsobem uvedeným v § 110 odst. 2, stejně jako neoprávněně získané prostředky, které kontrolovaná organizace zjistí nebo včísíli během kontroly prováděné orgánem uvedeným v odstavci 2 nebo které nevrátí, popřípadě neodvede do zahájení kontroly, se považují za prostředky zjištěné uvedeným kontrolním orgánem.

## HLAVA II

### Dodatkové odvody

## § 114

### Dodatkové odvody za porušení cenových předpisů

[1] Organizace, která získala neoprávněně prostředky v případech podle § 112 odst. 1, je povinna je odvést jako dodatkový odvod ve výši a způsobem stanoveným zvláštním předpisem.<sup>47)</sup>

[2] Při určení dodatkového odvodu se v případech podle § 112 odst. 1 písmene a) nebo b) nepřihlíží k platnosti změny nesprávné vyšší ceny podle § 87 odst. 5.

<sup>47)</sup> § 11, 12, 14 nařízení vlády ČSSR č. 136/1973 Sb., o státním řízení v oblasti cen.

[3] Od dodatkového odvodu se neodečítají, s výjimkou prostředků cenových rozdílů,<sup>48)</sup> částky odvedené do rozpočtu z jiných důvodů,<sup>49)</sup> ani rozdíly vyplývající z placení nesprávně vyšších cen nebo z fakturování nižších cen, ani částky, které organizace vynaložila na zlepšení kvalitativních nebo jiných podmínek výrobku a které nebyly do jeho ceny zahrnuty

[4] Podkladem pro uložení dodatkového odvodu je protokol (záznam) o provedené kontrole. Vedoucí pracovník (ředitel) kontrolované organizace, který nesouhlasí s obsahem protokolu (záznamu), je povinen nejpozději do 15 dnů ode dne seznámení s ním podat písemné vysvětlivky

#### § 115

##### **Dodatkové odvody za výrobky s nedostatečnou jakostí nebo výrobky technicky zastaralé**

[1] Dodatkový odvod za výrobky technicky zastaralé nebo zařazené do třetího stupně jakosti nebo označené jako krmivo se sníženou jakostí může být uložen v případech uvedených v § 30 odst. 7. Podmínky a způsob tohoto odvodu stanoví zvláštní předpis.<sup>50)</sup>

[2] Dodatkový odvod se počítá z celkového objemu dodávek dodaných ode dne účinnosti rozhodnutí o uložení dodatkového odvodu. Do tohoto objemu se započítávají i dodávky pro vývoz, na které je poskytována cenová přírážka v zahraničním obchodě. Základem pro dodatkový odvod u výlučně vyvážených výrobků je evidenční velkoobchodní cena podle § 5 odst. 3 písm. b)

#### § 116

##### **Oznámení o uložení dodatkového odvodu**

Orgán, který ukládá dodatkový odvod, vyrozumí o tom příslušnou okresní finanční správu nebo národní výbor

#### ČÁST OSMÁ

##### **PŮSOBNOST V TVORBĚ A KONTROLE CEN**

#### § 117

##### **Federální cenový úřad**

[1] Federální cenový úřad zajišťuje jednotnou cenovou politiku v souladu se státním plánem rozvoje národního hospodářství Československé socialistické republiky řídí a koordinuje usku

tečňování opatření v oblasti cen přijatou vládou Československé socialistické republiky. Jeho působnost předkládat návrhy vládě Československé socialistické republiky vydávat obecně závazné právní předpisy a rozhodovat v oblasti tvorby a kontroly cen výrobků je upravena zvláštním předpisem.<sup>51)</sup>

[2] Federální cenový úřad vydává

- a) na základě zmocnění Státní plánovací komise metodické pokyny pro vypracování plánů vývoje cen,
- b) pro výrobky podle seznamu stanoveného vládou<sup>52)</sup> podrobnější zásady k provedení plánovaných změn cen.

[3] Federální cenový úřad v rozsahu působnosti uvedené v odstavci 2 písm. b) vyhlašuje ceny schválené vládou Československé socialistické republiky

[4] Federální cenový úřad v rozsahu působnosti uvedené v odstavci 2 písm. b) stanoví

- a) ceny konečné cenové limity podle § 48 odst. 4 písm. a) a b) a odst. 7 normativy kalkulačních položek a jejich změny; změny maloobchodních cen stanoví v dohodě s cenovými úřady republik,
- b) způsoby tvorby a registrace cen, u odvětví řízených republikovými orgány činí tak v dohodě s cenovými úřady republik,
- c) zvýhodněné a znevýhodněné ceny výrobků podle § 30 až 36 včetně jejich základních cen, pokud nebyly již stanoveny; na tyto případy se nevztahuje pověření působností orgánů a organizací stanovit základní cenu, v případech podle § 30 odst. 7 ukládá dodatkový odvod.

[5] Federální cenový úřad stanoví

- a) systém ústředně řízených cen dovážených výrobků a jeho změny ve spolupráci s cenovými úřady republik,
- b) zásady tvorby cenových rozdílů v maloobchodních cenách v dohodě s federálním ministerstvem financí, příslušnými ministerstvy a cenovými úřady republik a spolurozhoduje o jejich užití
- c) lhůty pro předkládání podkladů pro tvorbu cen a pro přípravu jím zpracovávaných zásad cenových opatření, v případech týkajících se působnosti cenových úřadů republik činí tak v dohodě s těmito úřady

<sup>48)</sup> § 11 odst. 4 nařízení vlády ČSSR č. 136/1973 Sb.

<sup>49)</sup> Viz článek 2 odst. 5 vyhlášky č. 112/1971 Sb., kterou se provádí zákon o odvodech do státního rozpočtu a příspěvku na sociální zabezpečení, a článek 3 odst. 5 vyhlášky č. 114/1971 Sb., kterou se provádí zákon o důchodové dani a příspěvku na sociální zabezpečení.

<sup>50)</sup> § 13 nařízení vlády ČSSR č. 136/1973 Sb. o státním řízení v oblasti cen.

<sup>51)</sup> § 45 až 50 zákona č. 133/1970 Sb. o působnosti federálních ministerstev

<sup>52)</sup> Nařízení vlády ČSSR č. 22/1971 Sb., kterým se stanoví seznam surovin, výrobků, výkonů a služeb, jejichž ceny určuje Federální cenový úřad, ve znění nařízení vlády ČSSR č. 56/1972 Sb.

d) hlavní směry cenového výzkumu.

(<sup>6</sup>) Federální cenový úřad může pověřit v rozsahu působnosti podle odstavce 2 písm. b)

a) stanovením cen na základě dohody jiné orgány, a v dohodě s příslušnými ústředními orgány i organizace jsou li pro tyto ceny stanoveny způsoby tvorby uvedené v § 24 až 28 nebo u objemově nevýznamných výrobků,

b) prováděním cenové gesce orgány nebo organizace v dohodě s jejich nadřízenými ústředními orgány nebo organizacemi podle § 130.

(<sup>7</sup>) Federální cenový úřad pověřuje orgány republik a jejich podřízené organizace působností podle odstavce 6 písm. a) v dohodě s cenovými úřady republik.

(<sup>8</sup>) Federální cenový úřad v rozsahu působnosti podle odstavce 2 písm. b) metodicky řídí orgány a organizace při tvorbě a stanovení cen výrobků a federální orgány a organizace při tvorbě a stanovení cen podle zvláštních předpisů.

(<sup>9</sup>) Federální cenový úřad rozhoduje cenové spory vzniklé v případech, kdy jde o jeho působnost stanovit ceny vymezenou v odstavci 2 písm. b) přenesenou na organizace. Po předchozím projednání může zastavit cenové řízení, zrušit nebo změnit cenové rozhodnutí orgánů a organizací, na které přenesl cenovou působnost v případech, kdy došlo nebo by mohlo dojít k porušení cenových nebo jiných právních předpisů, nebo kdy to odpovídá podmínkám stanoveným pro registraci cen.

(<sup>10</sup>) Federální cenový úřad se může účastnit cenového řízení u výrobků, které jsou v cenové působnosti jiných orgánů a organizací, u výrobků v působnosti cenových úřadů republik v předem dohodnutých případech.

(<sup>11</sup>) Federální cenový úřad koordinuje

- a) plány kontroly cen federálních orgánů a cenových úřadů republik,
- b) účast federálních orgánů a organizací na zabezpečování zásadních opatření v oblasti cen,
- c) cenovou evidenci a rozbor vývoje a působení cen v Československé socialistické republice.

(<sup>12</sup>) Opatření určená pro celá odvětví nebo celé obory, u nichž je cenová působnost rozdělena mezi Federální cenový úřad a cenové úřady republik, vydává Federální cenový úřad, pokud nepřenesl toto oprávnění na cenové úřady republik, Federální cenový úřad a cenové úřady republik postupují přitom ve vzájemné dohodě.

## § 118

### Cenové úřady republik

(<sup>1</sup>) Český cenový úřad pro organizace se sídlem na území České socialistické republiky a Slo-

venský cenový úřad pro organizace se sídlem na území Slovenské socialistické republiky vykonávají působnost v tvorbě a kontrole cen výrobků podle zvláštních předpisů<sup>53)</sup>

(<sup>2</sup>) Cenové úřady republik předkládají Federálnímu cenovému úřadu svá stanoviska k návrhům zásad cenové politiky, směrnic pro vypracování plánu vývoje cen a plánů vývoje cen připravovaných federálními orgány a k ostatním zásadním opatřením připravovaným Federálním cenovým úřadem.

(<sup>3</sup>) Cenové úřady republik v rozsahu své působnosti podle odstavce 1

- a) vydávají podrobnější zásady k provedení plánovaných změn cen,
- b) stanoví způsoby tvorby cen, ceny konečné cenové limity podle § 48 odst. 4 písm. a) a b) a odst. 7, normativy kalkulačních položek a jejich změny změny maloobchodních cen stanoví v dohodě s Federálním cenovým úřadem,
- c) stanoví zvýhodněné a znevýhodněné ceny výrobků podle § 30 až 36 včetně jejich základních cen, pokud nebyly již stanoveny na tyto případy se nevztahuje pověření působností orgánů a organizací stanovit základní cenu, s výjimkou působnosti národních výborů v případech podle § 30 odst. 7 ukládají dodatkové odvody

(<sup>4</sup>) Cenové úřady republik mohou v rozsahu své působnosti podle odstavce 1 pověřit

- a) v případech, kdy jsou stanoveny nebo uplatněny způsoby tvorby cen uvedené v § 24 až 26 nebo u objemově nevýznamných výrobků stanovením cen
  - 1. jiné orgány republik, popřípadě jimi řízené organizace a to po vzájemné dohodě s těmito orgány
  - 2. organizace podřízené federálním orgánům v dohodě s těmito orgány a s Federálním cenovým úřadem,
- b) prováděním cenové gesce orgány a organizace v dohodě s jejich nadřízenými ústředními orgány nebo organizacemi.

(<sup>5</sup>) Cenové úřady republik

- a) metodicky řídí orgány a organizace při tvorbě a stanovení cen výrobků, které patří podle odstavce 1 do jejich cenové působnosti a orgány a organizace republik při tvorbě a stanovení cen podle zvláštních předpisů,
- b) zpracovávají rozbor vývoje a působení cen a koordinují v rámci republik analytickou činnost v oblasti cen,

<sup>53)</sup> Zákon ČNR č. 134/1973 Sb. o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti cen.

Zákon SNR č. 135/1973 Sb. o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v oblasti cen.

c) koordinují účast orgánů a organizací republik při zabezpečení zásadních opatření v oblasti cen.

[6] Cenové úřady republik pro organizace v cenové působnosti národních výborů

a) stanoví změny cen prováděné podle § 80 odst. 3 písm. c),

b) stanoví způsob, jakým je národní výbory informují o jimi stanovených cenách

[7] Cenové úřady republik rozhodují cenové spory vzniklé v případech, kdy jde o jejich působnost stanovit ceny podle odstavce 1 přenesenou na organizace. Po předchozím projednání mohou zastavit cenové řízení, zrušit nebo změnit cenové rozhodnutí orgánů a organizací, na které přenesly cenovou působnost v případech, kdy došlo nebo by mohlo dojít k porušení cenových nebo jiných právních předpisů nebo kdy to odpovídá podmínkám stanoveným pro registraci cen.

[8] Cenové úřady republik se mohou účastnit cenového řízení u výrobků, které jsou v cenové působnosti Federálního cenového úřadu nebo jiných orgánů nebo organizací, a to

a) jde-li o odvětví řízené federálními orgány,

1. u výrobků důležitých jako vstupní materiál pro odvětví řízená orgány republik,
2. je-li navržena výjimka z cenové úrovně,
3. v závažných případech rozdílných stanovisek mezi dodavatelem a odběratelem, kteří nemají sídlo na území jedné republiky

b) jde-li o odvětví řízené orgány republik, u všech výrobků.

[9] Cenové úřady republik

- a) koordinují, metodicky řídí a provádějí cenovou kontrolu na území republiky ve všech orgánech a organizacích, u občanů, poskytujících drobné výrobky a služby s povolením příslušných orgánů nebo provozujících činnost na základě oprávnění, s výjimkou zahraničních cen podle § 121 odst. 1 písm. a), neprovádějí cenové kontroly v ústředních orgánech, v hospodářských organizacích podle zvláštního statutu a v rozpočtových organizacích podřízených federálnímu ministerstvu národní obrany,
- b) zpracovávají a s Federálním cenovým úřadem a s příslušným Výborem lidové kontroly koordinují plány kontroly cen zahrnující též rozhodující úkoly stanovené Federálním cenovým úřadem a další kontrolní úkoly ústředních orgánů republik, národních výborů a orgánů a organizací pověřených působností v kontrole cen,

c) ukládají opatření k nápravě a dodatkové od vody a činí podle cenových, popřípadě jiných předpisů, další opatření.

[10] Opatření v tvorbě a kontrole cen výrobků vyráběných v obou republikách činí cenové úřady republik v odůvodněných případech po vzájemném projednání nebo společně a zajišťují přitom ve stanoveném rozsahu jednotnost cen.

## § 119

### Státní plánovací komise

Státní plánovací komise vykonává působnost v tvorbě a kontrole cen výrobků vojenské techniky a letadel podle zvláštního předpisu.<sup>54)</sup>

## § 120

### Federální ministerstvo financí

[1] Federální ministerstvo financí při stanovení sazeb daně z obrátu a dotací k cenám postupuje v dohodě s příslušnými cenovými orgány

[2] V případech, kdy rozhodnutí o ceně se dotýká státního rozpočtu [zejména u změn cen prováděných v rámci plánu vývoje cen, při stanovení a změnách dotací a intervence apod.] a když daň z obrátu není stanovena sazbou, je nutno stanovit nebo změnit cenu v dohodě s federálním ministerstvem financí, popřípadě z jeho pověření s ministerstvy financí republik nebo s finančními správami.

## § 121

### Federální ministerstvo zahraničního obchodu

[1] Federální ministerstvo zahraničního obchodu podle zvláštního předpisu<sup>55)</sup>

a) v souladu se stanovenými zásadami státní cenové politiky vydává pro organizace zahraničního obchodu pokyny pro tvorbu a kontrolu cen

1. v oblasti zahraničně obchodních vztahů,
2. výrobků prodávaných do zahraničí i tuzemsku v drobném za cizí měny

b) provádí kontrolu cen v oblastech podle písmena a)

[2] Federální ministerstvo zahraničního obchodu předkládá Federálnímu cenovému úřadu

a) návrhy zásad tvorby obchodních přírážek a obchodních srážek pro organizace zahraničního obchodu, popřípadě návrhy těchto přírážek a srážek,

<sup>54)</sup> § 31 odst. 2 zákona č. 145/1970 Sb. o národohospodářském plánování.

<sup>55)</sup> § 36 písm. e) zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev

- b) návrhy na stanovení a změny úrovně ústředně řízených cen dovážených základních surovin, materiálů, výrobků a potravin a účastní se jejich projednávání,
- c) návrhy na metodiku tvorby a kontroly kupních cen a zabezpečuje realizaci schválených zásad v podřízených organizacích.

[<sup>3</sup>] Federální ministerstvo zahraničního obchodu vykonává přiměřeně působnost odvětvového ministerstva podle § 128 pro tvorbu a kontrolu cen u organizací, vůči nimž plní úkoly ústředního orgánu státní správy

### § 122

**Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj a ministerstva výstavby a techniky republik**

[<sup>1</sup>] Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj podle zásad státní cenové politiky v oblasti projektových prací a inženýrských činností a ve spolupráci s ministerstvy výstavby a techniky republik

- a) předkládá Federálnímu cenovému úřadu návrhy způsobů tvorby cen a návrhy na stanovení a změny cen,
- b) vydává ceníky těchto prací,
- c) provádí rozborů vývoje a působení cen.

[<sup>2</sup>] Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj pro organizace řízené federálními ústředními orgány a ministerstva výstavby a techniky republik pro organizace řízené ústředními orgány republik

- a) stanoví ceny řešení úkolů státního plánu rozvoje vědy a techniky; u státních programů technického rozvoje činí tak ministerstva výstavby a techniky republik v dohodě s federálním ministerstvem pro technický a investiční rozvoj
- b) rozhodují cenové spory u cen řešení úkolů resortního plánu rozvoje vědy a techniky
- c) vydávají pro účely cenové tvorby osvědčení o technické pokrokovosti výrobků a rozhodnutí o technické zastaralosti výrobků k podpoře hlavních směrů technické politiky státu (v souvislosti s řešením státních úkolů plánu vědy a techniky a v souvislosti s vydáváním osvědčení o technické pokrokovosti výrobků) a zejména v případech, kdy nedojde k dohodě mezi ústředním orgánem nadřízených dodavatelů a ústředním orgánem nadřízeným odběrateli
- d) stanoví bližší podmínky a postup hodnocení technické úrovně výrobků podle ním a c)

zejména stanoví rozsah podkladů, které jsou ústřední orgány nadřízené dodavatelům a odběratelům povinny předložit k žádostem o hodnocení technické úrovně výrobků.

[<sup>3</sup>] Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj předkládá Federálnímu cenovému úřadu stanoviska k návrhům cen základních výrobků pro investiční výstavbu z hlediska řízení investiční politiky

[<sup>4</sup>] Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj a ministerstva výstavby a techniky republik vykonávají působnost odvětvových ministerstev podle § 128 pro tvorbu a kontrolu cen u organizací jimi řízených.

### § 123

**Úřad pro normalizaci a měření**

[<sup>1</sup>] Úřad pro normalizaci a měření stanoví v dohodě s Federálním cenovým úřadem způsob tvorby cen řešení úkolů technické normalizace

[<sup>2</sup>] Úřad pro normalizaci a měření stanoví v dohodě s cenovými úřady způsob tvorby cen za výkony státního zkušebnictví a podle příslušných předpisů<sup>56)</sup> stanoví tyto ceny státním zkušebnám, které jsou mu přímo podřízeny

[<sup>3</sup>] Úřad pro normalizaci a měření řídí státní zkušebny při vydávání osvědčení, která jsou nebo mohou být podkladem pro tvorbu cen.

### § 124

**Federální ministerstvo národní obrany**

[<sup>1</sup>] Federální ministerstvo národní obrany stanoví a mění ceny výrobků vyráběných podřízenými hospodářskými organizacemi podle zvláštního statutu a podřízenými rozpočtovými organizacemi a dodávaných výhradně v rámci resortu, pokud nejde o výrobky, jejichž ceny stanoví Státní plánovací komise podle § 119 a pokud nejde o stavební práce a montáže.

[<sup>2</sup>] Federální ministerstvo národní obrany může působnost podle odstavce 1 přenést na podřízené organizace.

[<sup>3</sup>] Federální ministerstvo národní obrany vykonává přiměřeně působnost odvětvového ministerstva podle § 128 pro tvorbu a kontrolu cen u podřízených organizací. U hospodářských organizací podle zvláštního statutu a u podřízených rozpočtových organizací má výhradní právo kontroly cen, pokud nejde o kontrolu cen prováděnou Státní plánovací komisí podle § 119

<sup>56)</sup> Zákon č. 30 968 Sb. o státním zkušebnictví, a vyhláška č. 32 1968 Sb. kterou se provádí zákon o státním zkušebnictví.

## § 125

**Správa federálních hmotných rezerv**

(1) Správa federálních hmotných rezerv stanoví v dohodě s federálním ministerstvem financí a po projednání s Federálním cenovým úřadem ceny (sazby) a jejich změny, které účtuje za poskytnutí hmotných rezerv k dočasnému použití.

(2) Správa federálních hmotných rezerv se účastní tvorby a změn ústředně řízených cen dovožených výrobků, evidovaných jako federální hmotné rezervy

(3) Správa federálních hmotných rezerv vykonává působnost odvětvového ministerstva podle § 126 pro tvorbu a kontrolu cen prací a služeb v podřízených organizacích.

## § 126

**Ostatní federální a republikové ústřední orgány státní správy**

(1) Odvětvová federální a republiková ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy (dále jen „ministerstva“) předkládají příslušným cenovým úřadům, popřípadě jiným orgánům a organizacím, na které je přenesena cenová působnost, návrhy

- a) konečných cenových limitů a jejich změn pro výrobky podle § 48 odst. 4 písm. a) a b) a odst. 7
- b) cen a jejich změn v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy<sup>57)</sup>
- c) odbytových přírůžků a srážek, obchodních přírůžků a srážek u maloobchodních cen a jejich změn v podřízených organizacích.

(2) Ministerstva stanoví ceny a změny cen v rozsahu stanoveném právními předpisy<sup>58)</sup> nebo v rozsahu na ně přenesené působnosti.

(3) Ministerstva stanoví ceny a změny cen za řešení úkolů resortního plánu rozvoje vědy a techniky, které zadávají, a sazby nepřímých nákladů pro tvorbu cen výzkumných a vývojových prací podle § 71 odst. 2.

(4) Ministerstva rozhodují o technické zastaralosti výrobků podle § 31 odst. 3, které dodávají jim podřízené organizace, kromě případů, kdy nedojde k dohodě s ústředním orgánem odběratele o technické zastaralosti výrobku.

(5) Federální ministerstvo paliv a energetiky stanoví ceny geologických prací pro těžbu uranového kovu.

(6) Federální ministerstvo zemědělství a výživy vykonává působnost podle zvláštního předpisu<sup>59)</sup> a působnost podle odstavce 10 a 11.

(7) Ministerstva zemědělství a výživy republik stanoví po dohodě s příslušným cenovým úřadem republiky velkoobchodní ceny prací a služeb vykonávaných zemědělskými organizacemi výhradně pro potřeby zemědělské výroby s výjimkou generálních oprav traktorů a mechanizačních prostředků a služeb prováděných strojnými a traktorovými stanicemi a opravami zemědělských strojů a s výjimkou služeb jejichž ceny se stanoví podle § 127 odst. 3 písm. a) odst. 4 písm. a) a odst. 5 písm. e).

(8) Ministerstva obchodu republik zabezpečují v dohodě s příslušnými odvětvovými ústředními orgány žádoucí skladbu sortimentu v jednotlivých cenových polohách u spotřebních výrobků, zejména přiměřený podíl výrobků nízkých cenových poloh.

(9) Ministerstva vydávají pro podřízené organizace v dohodě s cenovými úřady zásady pro doprodeje v oblasti maloobchodních cen, schvalují návrhy na věcný a finanční rozsah doprodejů, pokud jejich stanovením nepověří jimi řízená generální ředitelství obchodních organizací nebo podřízené odbytové organizace

(10) Ministerstva předkládají cenovým úřadům vlastní rozbor vývoje a působení cen s případnými návrhy na cenová opatření a podklady vyžádané příslušným cenovým úřadem pro přípravu cenových opatření.

(11) Ministerstva projednávají s cenovými úřady návrhy doplňkových položek<sup>60)</sup> a doplňkových složek cen, zúčastňují se cenového řízení a prací na cenových opatřeních zejména zpracování způsobů tvorby cen a metodických pokynů pro tvorbu a kontrolu cen v rozsahu dohodnutém s cenovými úřady

(12) Ministerstva zabezpečují v podřízených organizacích dodržování cenových předpisů a provádění kontroly cen, ukládají opatření k nápravě a dodatkové odvody a činí podle cenových, popřípadě jiných předpisů další opatření.

(13) Ministerstva zabezpečují v podřízených organizacích vydávání ceníků a zveřejňování cen výrobků vyráběných, popřípadě prodávaných těmito organizacemi.

(14) Federální ministerstva předkládají Federálnímu cenovému úřadu a ministerstva republik cenovým úřadům republik rozbor vývoje a působení cen, plány cenových kontrol, zprávy o plnění těchto plánů a o výsledcích provedených kontrol, o uložených dodatkových odvodech, majetkových a osobních sankcích a náhradách škod.

<sup>57)</sup> § 58 písm. g) § 63 písm. f) § 66 písm. a) § 72 odst. 2 písm. d) a § 78 písm. d) zákona č. 133/1970 Sb.

<sup>58)</sup> § 72 odst. 2 písm. d) a § 78 písm. d) zákona č. 133/1970 Sb., § 9 odst. 2 vyhl. č. 32/1968 Sb.

<sup>59)</sup> § 69 písm. a) a c) zákona č. 133/1970 Sb.

<sup>60)</sup> Včetně doplňkových cenových nástrojů úhrady v zemědělství.

## § 127

## Národní výbory

[<sup>1</sup>] Krajské národní výbory, Národní výbor hlavního města Prahy a Národní výbor hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy (dále jen „krajské národní výbory“) u organizací řízených národními výbory

- a) předkládají návrhy cenových opatření a zúčastní se v dohodnutém rozsahu cenového řízení
- b) zabezpečují zveřejňování cen včetně vydávání ceníků pro výrobky dodávané organizacemi řízenými národními výbory (ve Slovenské socialistické republice organizacemi řízenými krajskými národními výbory)
- c) usměrňují cenovou tvorbu svěřenou do působnosti národních výborů nižších stupňů.

[<sup>2</sup>] Krajské národní výbory předkládají cenovým úřadům republik

- a) rozbor vývoje a působení cen v rámci cenové působnosti národních výborů,
- b) vyžádané podklady potřebné pro přípravu cenových opatření.

[<sup>3</sup>] Krajské národní výbory v České socialistické republice

- a) stanoví ceny a konečné cenové limity podle § 48 odst. 4 písm. d) výrobků

- 1 organizací řízených národními výbory
- 2 družstevních organizací, s výjimkou výrobků podle § 128 odst. 2,
- 3 společenských organizací a jejich hospodářských zařízení a podniků,
- 4 organizací řízených okresními, popřípadě krajskými zemědělskými správami,
- 5 dodávaných občanů v rámci drobných služeb povolených příslušnými orgány a dodávaných občanů provozujícími činnost na základě oprávnění,
- 6 průmyslových podniků řízených ministerstvem vnitra ČSR,

- b) stanoví ceny služeb poskytovaných v městské hromadné silniční i kolejové dopravě, místní vodní dopravě, v dopravě výtahy a lanovkami (kromě lanovek v provozu ČSD) a ceny vstupného na kulturní produkce s výjimkou vstupného do kin.

[<sup>4</sup>] Krajské národní výbory ve Slovenské socialistické republice

- a) stanoví ceny a konečné cenové limity podle § 48 odst. 4 písm. d) výrobků

- 1. organizací jimi řízených,
- 2. okresních průmyslových podniků,
- 3. organizací řízených okresními, popřípadě krajskými zemědělskými správami,
- 4. družstevních organizací, s výjimkou výrobků podle § 128 odst. 2,

- b) stanoví ceny služeb poskytovaných v městské hromadné silniční i kolejové dopravě, místní vodní dopravě, v dopravě výtahy a lanovkami (kromě lanovek v provozu ČSD) a ceny vstupného na kulturní produkce s výjimkou vstupného do kin.

[<sup>5</sup>] Okresní národní výbory ve Slovenské socialistické republice<sup>61)</sup>

- a) předkládají krajským národním výborům podklady pro rozbor vývoje a působení cen,
- b) zpracovávají návrhy na cenová opatření,
- c) zpracovávají a předkládají krajským národním výborům návrhy plánů kontroly cen,
- d) zabezpečují zveřejňování cen včetně vydávání ceníků pro výrobky dodávané organizacemi řízenými okresními národními výbory městskými národními výbory a místními národními výbory
- e) stanoví ceny a konečné cenové limity podle § 48 odst. 4 písm. d) výrobků

- 1. organizací řízených okresními městskými, popřípadě místními národními výbory, kromě okresních průmyslových podniků,
- 2. hospodářských zařízení a podniků společenských organizací
- 3. dodávaných v rámci drobných služeb povolených občanům příslušnými orgány a občany provozujícími činnost na základě oprávnění

[<sup>6</sup>] Národní výbory uvedené v odstavci 3 až 5 mohou stanovit ceny též na základě pověření cenovými úřady republik

[<sup>7</sup>] Působnosti podle odstavce 3 až 6 se nevztahují na stanovení cen a jejich změn

- a) stavebních a montážních prací, zemědělských a potravinářských výrobků, oprav motorových vozidel pro silniční dopravu, cestovního ruchu, periodických publikací, neperiodických publikací vydávaných organizacemi které mají trvalé vydavatelské oprávnění a tam, kde si působnost vyhradí cenový úřad republiky

- b) u výrobků, jejichž ceny stanoví Federální cenový úřad pro všechny organizace a osoby<sup>62)</sup> nebo jiné orgány a organizace podle této vyhlásky nebo zvláštních předpisů

<sup>61)</sup> Národní výbor hl. m. SSR Bratislavy a Městský národní výbor v Košicích mají též působnost okresních národních výborů

<sup>62)</sup> Nařízení vlády ČSSR č. 22.1971 Sb., ve znění nařízení vlády ČSSR č. 56.1972 Sb.

(<sup>8</sup>) Národní výbory uvedené v odstavci 3 a 4 mohou svěřit výkon své působnosti ve stanovení cen národním výborům nižšího stupně se souhlasem cenového úřadu republiky s výjimkou zvýhodněných a znevýhodněných cen výrobků podle § 30 až 36 včetně jejich základních cen.

(<sup>9</sup>) Národní výbory uvedené v odstavci 3 až 5 zabezpečují u organizací jimi řízených, u organizací, u nichž mají působnost v tvorbě cen, a u občanů vykonávajících drobné služby se souhlasem národních výborů metodické řízení v oblasti cen.

(<sup>10</sup>) Krajské národní výbory

- a) řídí cenovou kontrolu prováděnou národními výbory nižších stupňů,
- b) předkládají příslušnému cenovému úřadu plány cenových kontrol zprávy o plnění těchto plánů a o výsledcích těchto kontrol, včetně uložených dodatkových odvodů, majetkových a osobních sankcí a náhrad škod.

(<sup>11</sup>) Krajské národní výbory, popřípadě z jejich pověření národní výbory nižších stupňů, provádějí kontrolu cen u organizací řízených národními výbory Okresní národní výbory ve Slovenské socialistické republice provádějí kontrolu cen u organizací a občanů, pro které stanoví ceny výrobků. Uvedené národní výbory provádějí rovněž kontrolu u ostatních organizací a občanů uvedených v odstavci 3 a 4, jsou-li k tomu pověřeny cenovými úřady republik po předchozí dohodě. Na základě kontrolních zjištění ukládají opatření k nápravě, dodatkové odvody a činí další opatření podle cenových, popřípadě jiných předpisů.

#### § 128

##### Vrcholné orgány družstevních a společenských organizací

(<sup>1</sup>) Vrcholné orgány těchto družstevních a společenských organizací, které vyrábějí a dodávají výrobky mají působnosti uvedené v § 126 odst. 1, 2, 3, 4, 10, 11, 12 a 13.

(<sup>2</sup>) Svazy spotřebních družstev stanoví maloobchodní ceny výrobků, včetně výrobků z dovozu, prodávaných výhradně v síti jejich organizací, popřípadě výrobků, u nichž jsou stanovením ceny pověřeny a předkládají Federálnímu cenovému úřadu návrhy obchodních srážek u těchto výrobků. Opatření pro doprodeje podle § 126 odst. 9 zabezpečují u výrobků prodávaných současně v organizacích státního obchodu v dohodě s ústředními orgány těchto organizací.

(<sup>3</sup>) Ústřední výbor Československého svazu tělesné výchovy stanoví ceny vstupného pro sportovní podniky a za služby poskytované zařízeními tělovýchovných organizací v oblasti domácího cestovního ruchu.<sup>63)</sup>

#### § 129

##### Generální ředitelství a organizace

(<sup>1</sup>) Generální ředitelství výrobních organizací

- a) metodicky řídí podřízené organizace a koordinují jejich činnost v oblasti tvorby a kontroly cen,
- b) předkládají návrhy na stanovení a změny cen, popřípadě dodatkových odvodů za výrobky s nedostatečnou jakostí a za výrobky technicky zastaralé, příslušným cenovým orgánům nebo příslušným organizacím a ve stanovených případech nadřízeným ústředním orgánům,
- c) stanoví konečné cenové limity podle § 48 odst. 4 písm. c)
- d) stanoví velkoobchodní ceny nestandardních výrobků, s výjimkou cen, u nichž se navrhuje cenové zvýhodnění podle § 30 až 36 a cenové zvýhodnění za materiálové a mzdové úspory a s výjimkou cen, jejichž stanovení si vyhradí příslušný cenový úřad
- e) sjednávají ceny výrobků podle § 76
- f) stanoví velkoobchodní ceny za řešení úkolů oborových nebo podnikových plánů technického rozvoje a za ostatní výzkumné a vývojové práce podle § 71 až 73 pokud stanovení těchto cen nepřísluší jinému orgánu, a sazby nepřímých nákladů pro tvorbu těchto cen pro podřízené organizace,
- g) stanoví velkoobchodní ceny dovážených výrobků, tvořené podle § 53 odst. 1, s výjimkou ústředně řízených cen podle § 52,
- h) stanoví základní velkoobchodní ceny módních novinek současně s jejich zvýhodněnými velkoobchodními cenami, s výjimkou výrobků, jejichž základní ceny stanoví příslušný cenový úřad
- ch) stanoví velkoobchodní ceny a maloobchodní ceny výrobků jimi vyráběných a prodávaných výhradně v prodejnách těchto organizací, jestliže se nepředpokládá prodej těchto výrobků i v prodejnách jiných organizací a pokud si stanovení maloobchodní ceny těchto výrobků nevyhradí příslušný cenový úřad,
- i) stanoví ceny náhradních dílů, oprav výrobních prostředků a prací průmyslové povahy pokud si jejich stanovení nevyhradí cenový úřad popřípadě národní výbor
- j) stanoví příirážky a srážky za odchylky od kvalitativních podmínek výrobku (zvláštní provedení) pro jednoho odběratele nebo na přechodnou dobu,
- k) stanoví ceny a jejich změny na základě pověření příslušným cenovým orgánem nebo podle zvláštních předpisů,
- l) vykonávají na základě zvláštního pověření příslušným cenovým úřadem cenovou gesci

<sup>63)</sup> § 4 odst. 2 zákona č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy

pro vymezené skupiny výrobků (výrobní obory) podle § 130,

- m) vydávají za oblast své výroby popřípadě podle pověření za zvlášť vymezenou oblast, ceníky a jejich dodatky a zabezpečují potřebnou informovanost odběratelů o stanovených cenách,
- n) předkládají nadřízeným ústředním orgánům návrhy konečných cenových limitů podle § 48 odst. 4 písm. a) a b) a odst. 7
- o) předkládají nadřízeným ústředním orgánům plány cenových kontrol v podřízených organizacích a zprávy o jejich plnění, včetně uložených majetkových a osobních sankcí a náhrad škod,
- p) předkládají příslušným cenovým orgánům podklady pro připravovaná opatření a rozborů vývoje a působení cen,
- r) kontrolují dodržování cenových předpisů v podřízených organizacích, zabezpečují nápravu při jejich porušení,
- s) organizují zpracování cenové dokumentace a zabezpečují její archivaci.

(2) Generální ředitelství výrobních organizací mohou pře-ést působnost uvedenou v odstavci 1 písm. d) e) g) i) a j) na podřízené organizace.

(3) Generální ředitelství obchodních organizací mají působnost podle odstavce 1 písm. a), b) e), k) l) m) o) p) r) a s) a dále stanoví

- a) maloobchodní ceny tuzemských výrobků, jejichž velkoobchodní ceny stanoví generální ředitelství výrobních organizací nebo tyto výrobní organizace,
- b) maloobchodní ceny služeb poskytovaných jim podřízenými podniky pokud není stanoveno jinak,
- c) maloobchodní ceny porovnatelných průmyslových výrobků z dovozu, maloobchodní ceny potravinářských a tabákových výrobků z dovozu jen v rozsahu stanoveném cenovými úřady
- d) základní maloobchodní ceny módních novinek současně s jejich zvýhodněnými maloobchodními cenami, s výjimkou výrobků, jejichž základní ceny stanoví příslušný cenový úřad
- e) snížené maloobchodní ceny výrobků zařazených do doprodeje na základě pověření ministerstva obchodu.

(4) Generální ředitelství obchodních organizací mohou výjimečně přenést na podřízené organizace působnost uvedenou v odstavci 1 písm. e), v odstavci 3 písm. d) a e) a působnost stanovit maloobchodní ceny u výrobků, které jsou určeny k prodeji zpravidla v rámci jednoho kraje, popřípadě ve vybraných prodejnách.

(5) Výjimky z odstavce 3 tvoří maloobchodní ceny jejichž stanovení si vyhradí příslušný cenový úřad, a maloobchodní ceny, které stanoví svazy spotřebních družstev podle § 128, národní výbory,

generální ředitelství výrobních organizací podle odstavce 1 písm. ch) a organizace podle odstavce 7.

(6) Organizace přímo řízené ústředními orgány nebo národními výbory mají působnost podle odstavce 1 písm. b), d), e), f), g), i) až s), u organizací řízených národními výbory též podle § 48 odst. 4 písm. d) a odst. 7

(7) Odbytové a ostatní nevýrobní organizace dodávající výrobky za maloobchodní ceny, stanoví maloobchodní ceny porovnatelných tuzemských a dovážených průmyslových výrobků prodávaných výhradně v prodejnách těchto organizací jiným socialistickým organizacím při bezhotovostním prodeji nebo občanům, s výjimkou

- a) maloobchodních cen stanovovaných společně s velkoobchodními cenami příslušným cenovým úřadem,
- b) maloobchodních cen, jejichž stanovení si příslušný cenový úřad vyhradí,
- c) maloobchodních cen stanovovaných národními výbory

(8) Organizace řízené generálními ředitelstvími

- a) předkládají návrhy na stanovení a změny cen nadřízenému orgánu nebo organizaci,
- b) stanoví ceny výrobků v případech, kdy je tím pověřen nadřízený orgán nebo organizace,

(9) Organizace zahraničního obchodu stanoví běžné kupní ceny a jednotlivé kupní ceny v rámci stanovené úrovně ústředně řízených cen dovážených výrobků.

## § 130

### Cenové gesce

(1) V zájmu jednotnosti cen mohou zřizovat cenové úřady cenové gesce. Výkonem cenové gesce pověřují příslušné cenové úřady orgány nebo v dohodě s nadřízeným orgánem organizace, které mají předpoklady k plnění této funkce.

(2) Cenovou gescí jsou pověřovány zejména organizace, které se podílejí na převážné části výroby v daném oboru a dosahují dlouhodobě příznivých výsledků v rozvoji techniky a efektivnosti výroby nebo které v největším rozsahu prodávají výrobky daného oboru. V oblasti působnosti cenových úřadů republik se pověření organizací cenovou gescí provádí po vzájemné dohodě cenových úřadů republik.

(3) Cenové úřady při pověření cenovou gescí stanoví zároveň úkoly práva a povinnosti cenového gestora v rozsahu nezbytném k zabezpečení opatření, pro něž se cenová gesce zřizuje.

(4) Cenoví gestoři zabezpečují zejména tyto hlavní úkoly

- a) zpracovávají a předkládají návrhy na zdokonalení způsobů tvorby cen v příslušné skupině výrobků (oboru), ve vymezených případech prostřednictvím svého nadřízeného ústředního orgánu,

- b) účastní se cenového řízení ve stanoveném rozsahu, ověřují odůvodněnost návrhů cen nových výrobků z hlediska dodržení jednotné cenové úrovně a z hlediska schválených způsobů tvorby cen,
- c) při změnách cen zabezpečují jednotné provádění schválených zásad pro změny cen.
- d) ve stanovených případech navrhuji sjednocení metodiky tvorby cen a sjednocení cen u výrobků dodávaných souběžně podniky řízenými odvětvovými ústředními orgány a podniky místního hospodářství a výrobními družstvy,
- e) organizují zpracování a vydávání jednotných oborových ceníků, popřípadě dodatků k nim.

## ČÁST DEVÁTÁ

### PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

#### § 131

#### Přechodná ustanovení

(1) Ustanovení této vyhlášky o jednotnosti cen platí pro tvorbu cen nových výrobků a pro provádění změn cen.

(2) Dodavatelé, kteří byli povinni fakturovat podle ustanovení článku 3 odst. 4 výnosu Českého cenového úřadu č. 1/1970 Ú v ČSR a úpravy Slovenského cenového úřadu č. 15/1969 Ú v SSR nižší ceny než ceny nejvýše přípustné a odbytové organizace, které dosud účtovaly rozdílné ceny, musí dále fakturovat stejným odběratelům tyto ceny, pokud cenové úřady nerozhodly nebo nerozhodnou jinak.

(3) V případech, kdy u výrobků s dosavadními maximálně limitovanými cenami, dodávaných dále za maloobchodní ceny, byla mezi dodavatelem a obchodní organizací sjednána nižší než stanovená cena, je tato nižší cena porovnatelnou pro tvorbu cen nových výrobků cenovým porovnáním. Výjimky povoluje příslušný cenový úřad.

(4) Vyhláškou se neruší rozdílná úroveň spojových tarifů pro obyvatele a pro organizace.

(5) Do vydání předpisů o technickoekonomické životnosti výrobků se cenové znevýhodnění technicky zastaralých výrobků provádí na základě jednotlivých rozhodnutí příslušných ústředních orgánů o technické zastaralosti výrobků.

(6) Zrušením cenových kategorií nejsou dotčeny předpisy o dani z obrátu.

(7) Touto vyhláškou nejsou dotčena dosavadní rozhodnutí cenových úřadů týkající se pověření působností jiných orgánů nebo organizací.

(8) Touto vyhláškou se neruší dosavadní rozhodnutí orgánů a organizací o výši cen, učiněná v souladu s platnými cenovými předpisy a vydaná v rámci pověření působností v tvorbě a změnách cen.

(9) Porušení cenových předpisů zjištěné od účinnosti této vyhlášky se posuzuje podle předpisů platných v době kdy došlo k tomuto porušení. Opatření k nápravě a dodatkové odvody pokud ještě nebyly uloženy, se však ukládají podle této vyhlášky.

#### § 132

#### Závěrečná ustanovení

(1) Výjimky z ustanovení této vyhlášky stanoví Federální cenový úřad v dohodě s Českým cenovým úřadem a Slovenským cenovým úřadem. Rozhodnutí o výjimce vydává věcně příslušný cenový úřad.

(2) Zrušují se

- a) vyhláška Státní komise pro finance, ceny a mzdy č. 47/1967 Sb., o cenách, ve znění vyhlášek Českého cenového úřadu č. 74/1969 Sb. a Slovenského cenového úřadu č. 89/1969 Sb., vyhláška Federálního cenového úřadu a federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 104/1971 Sb., o tvorbě cen výzkumných a vývojových prací, ve znění vyhlášky č. 45/1972 Sb.

- b) výnos Federálního cenového úřadu

1. č. 11/1971 Ú v ČSR, resp. č. 15/1971 Ú v SSR pro přechodný postup v cenovém řízení do úpravy obecně závazných právních předpisů o působnosti a metodice tvorby cen
2. č. 10/1972 Ú v ČSR, resp. č. 19/1972 Ú v SSR o regulaci módních novinek a výrobků luxusního provedení v kategoriích volných cen
3. č. 14/1972 Ú v ČSR resp. č. 16/1972 Ú v SSR o změně cenové kategorie výrobků označených vybráno pro ČID
4. č. 15/1972 Ú v ČSR, resp. č. 15/1972 Ú v SSR o tvorbě cen technicky pokrokových a technicky zastaralých výrobků.
5. č. 16/1972 Ú v ČSR resp. č. 17/1972 Ú v SSR, jímž se pro potřeby cenové tvorby definují pojmy prototyp unikát, model, vzorek ověřovací série a neplnohodnotný výrobek.
6. č. 17/1972 Ú v ČSR o zařazení cen výrobků, prací a služeb do kategorie pevných cen
7. z 30. 12. 1971 o vyřazení laboratorních prací geologického průzkumu a vlastních prací geologické služby z kategorie volných cen, registrovaný v částce 26/1972 Sb.,

8. č. V 1/73 Cenový věstník částka 4—5/1973 o způsobu tvorby limitovaných maloobchodních cen v odbytových, zásobovacích a ostatních organizacích a o působnosti ve stanovení těchto cen,

9. č. V 2/73 Cenový věstník částka 7/1973 o doplnění výnosu ČCÚ č. 2/1970 Ú v ČSR a výnosu SCÚ č. 16/1969 Ú v SSR o tvorbě a regulaci nejvýše přípustných limitovaných maloobchodních cen průmyslového a potravinářského zboží,

#### c) výnos Českého cenového úřadu

1. č. 3/1969 Ú v ČSR o opatřeních v regulaci velkoobchodních a maloobchodních cen,

2. č. 6/1969 Ú v ČSR o stanovení úrovně cen výrobků strojírenské metalurgie a metalurgického nářadí,

3. č. 1/1970 Ú v ČSR k provedení přechodného zákazu zvyšování cen podle nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 168/1969 Sb. registrovaný v částce 15/1970 Sb.

4. č. 2/1970 Ú v ČSR o tvorbě a regulaci nejvýše přípustných limitovaných maloobchodních cen průmyslového a potravinářského spotřebního zboží, registrovaný v částce 15/1970 Sb.,

5. č. 3/1970 Ú v ČSR o tvorbě a regulaci limitovaných cen maximálních v restauracím a závodním stravování a v přechodném ubytování, registrovaný v částce 15/1970 Sb.

6. č. 4/1970 Ú v ČSR o zrušení pověření oborových ředitelství a organizací stanovit ceny nových opakovaně vyráběných výrobků, prací a služeb registrovaný v částce 15/1970 Sb.

7. č. 11/1970 Ú v ČSR o vyřazení cen programovacích a výpočetních prací a cen za zásilkovou službu a dodávky do bytu z kategorie volných cen, registrovaný v částce 15/1970 Sb.

8. č. 19/1970 Ú v ČSR o tvorbě limitovaných maloobchodních cen maximálních dovážecího průmyslového a potravinářského spotřebního zboží, registrovaný v částce 11/1971 Sb.

9. č. 20/1970 Ú v ČSR o přeřazení výrobků 1. stupně jakosti do kategorie limitovaných cen maximálních a o tvorbě cen těchto výrobků registrovaný v částce 11/1971 Sb.,

10. č. 4/1971 Ú v ČSR o vyřazení oboru asanace dezinfekce dezinfekce a deratizace z kategorie volných cen registrovaný v částce 11/1971 Sb.

#### d) výnos Slovenského cenového úřadu

1. č. 7 1969 Ú v SSR o regulaci velkoobchodních a maloobchodních cen, registrovaný v částce 10/1969 Sb.

2. č. 11/1969 Ú v SSR o stanovení úrovně cen výrobků strojírenské metalurgie a metalurgického nářadí,

3. č. 15/1969 Ú v SSR o realizaci přechodného zákazu zvyšování cen podle nařízení vlády ČSSR č. 168/1969 Sb. registrovaný v částce 4/1970 Sb.

4. č. 16/1969 Ú v SSR o tvorbě a regulaci nejvýše přípustných limitovaných maloobchodních cen průmyslového a potravinářského spotřebního zboží, registrovaný v částce 4/1970 Sb.

5. č. 17/1969 Ú v SSR o tvorbě a regulaci limitovaných cen maximálních v restauracím a závodním stravování a v přechodném ubytování, registrovaný v částce 4/1970 Sb.

6. č. 1/1970 Ú v SSR o zrušení pověření oborových ředitelství a organizací k určování cen nových opakovaně vyráběných výrobků, prací a služeb registrovaný v částce 27/1970 Sb.

7. č. 2 z 12. února 1970 o působnosti okresních národních výborů v oblasti cen, registrovaný v částce 27/1970 Sb.

8. č. 3 z 11. května 1970 o změně seznamu výrobků a služeb zařazených do kategorie volných cen, registrovaný v částce 27/1970 Sb.

9. č. 14/1970 Ú v SSR o tvorbě limitovaných maloobchodních cen maximálních dovážecího průmyslového a potravinářského spotřebního zboží, registrovaný v částce 27/1970 Sb.

10. č. 18/1970 Ú v SSR o přeřazení výrobků 1. stupně jakosti do kategorie limitovaných cen maximálních a o tvorbě cen těchto výrobků.

11. č. 2/1971 Ú v SSR o vyřazení oboru asanace, dezinfekce dezinfekce a deratizace z kategorie volných cen, registrovaný v částce 11/1971 Sb.

e) část VIII. výměru Federálního cenového úřadu č. 2638/10/1972, kterým se vydávají pravidla pro oceňování stavebních prací,

f) rozhodnutí Federálního cenového úřadu, Českého cenového úřadu a Slovenského cenového úřadu obsažená zejména ve výměrech, jimiž

byly stanoveny odvětvové pokyny pro tvorbu cen, s výjimkou předpisů uvedených v poznámkách k § 54 až 56, zásady výběru porovnatelného výrobku, zpřesnění postupu při provádění kalkulačního porovnání, způsoby řešení úspor

a záměn surovin a materiálu a oceňování nakoupeného materiálu při jeho příležitostném prodeji.

(3) Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1974.

Ministr pověřený řízením  
Federálního cenového úřadu.

Doc. Sabolčík, CSc v r

Předseda  
Českého cenového úřadu.

Ing. Habart v r

Předseda  
Slovenského cenového úřadu.

Doc. Ing. Zervan, CSc v r

## OBSAH

|                                                                                           |        |                                                                                 |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------|------|
| Úvodní ustanovení                                                                         | § 1    | Oddíl druhý Způsoby tvorby cen<br>vviadřující podmínky výroby                   |      |
| <b>ČÁST PRVNÍ</b>                                                                         |        | Kalkulační porovnání                                                            | § 23 |
| Základní pojmy<br>(§ 2—6)                                                                 |        | Cenové normativy                                                                | § 24 |
| Obsah ceny                                                                                | § 2    | Parametrické způsoby                                                            | § 25 |
| Ceny v tuzemsku                                                                           | § 3    | Stavebnicový způsob                                                             | § 26 |
| Zahraniční ceny                                                                           | § 4    | Individuální kalkulace                                                          | § 27 |
| Zvláštní druhy cen                                                                        | § 5    |                                                                                 |      |
| Doplňkové složky cen a doplňkové<br>položky k cenám přičitatelné<br>(od cen odečitatelné) | § 6    | <b>HLAVA III</b>                                                                |      |
|                                                                                           |        | Vyjádření podmínek realizace v cenách                                           |      |
| <b>ČÁST DRUHÁ</b>                                                                         |        | Oddíl první Způsoby vyjádření<br>podmínek realizace                             |      |
| Kvalitativní a dodací podmínky<br>výrobku<br>(§ 7—8)                                      |        | Úprava ceny podle podmínek<br>realizace                                         | § 28 |
| Způsob vymezení výrobku                                                                   | § 7    | Cenové relace                                                                   | § 29 |
| Podstatné kvalitativní a dodací<br>podmínky výrobku                                       | § 8    | Cenové zvýhodnění a znevýhodnění                                                | § 30 |
|                                                                                           |        | Oddíl druhý Technicky pokrokové<br>a technicky zastaralé výrobky                |      |
| <b>ČÁST TŘETÍ</b>                                                                         |        | Určování technicky pokrokových<br>a technicky zastaralých výrobků               | § 31 |
| Tvorba cen<br>(§ 9—79)                                                                    |        | Cenové zvýhodnění technicky<br>pokrokových výrobků                              | § 32 |
| <b>HLAVA I</b>                                                                            |        | Cenové znevýhodnění technicky<br>zastaralých výrobků                            | § 33 |
| Úvodní ustanovení o tvorbě cen                                                            | § 9—10 | Oddíl třetí Výrobky zařazené do<br>prvního a třetího stupně jakosti             |      |
| Nový výrobek                                                                              | § 11   | Cenové zvýhodnění výrobků zařaze-<br>ných do prvního stupně jakosti             | § 34 |
| Způsoby tvorby cen                                                                        | § 12   | Cenové znevýhodnění výrobků zařa-<br>zených do třetího stupně jakosti           | § 35 |
| Porovnatelný výrobek                                                                      | § 13   | Oddíl čtvrtý Zvýhodnění a zne-<br>výhodnění ceny ve vztahu<br>k cenovému limitu | § 36 |
| <b>HLAVA II</b>                                                                           |        | Oddíl pátý Módní novinky a vý-<br>robky luxusního provedení                     |      |
| Vyjádření podmínek výroby v cenách                                                        |        | Určování módních novinek a výrobků<br>luxusního provedení                       | § 37 |
| Oddíl první Kalkulace pro<br>tvorbu ceny                                                  | § 14   | Cenové zvýhodnění módních novinek<br>a výrobků luxusního provedení              | § 38 |
| Přímý materiál                                                                            | § 15   | Rízení úrovně cen módních novinek<br>a výrobků luxusního provedení              | § 39 |
| Polotovary vlastní výroby                                                                 | § 16   | Oddíl šestý Doproděj výrobků                                                    | § 40 |
| Přímé mzdy                                                                                | § 17   |                                                                                 |      |
| Ostatní přímé náklady                                                                     | § 18   |                                                                                 |      |
| Nepřímé náklady                                                                           | § 19   |                                                                                 |      |
| Zisk                                                                                      | § 20   |                                                                                 |      |
| Úprava některých položek kalkulace                                                        | § 21   |                                                                                 |      |
| Výrobní množství                                                                          | § 22   |                                                                                 |      |

|                                                                                       |         |                                                                                   |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------|
| HLAVA IV                                                                              |         | Spotřebitelské obaly                                                              | § 66    |
| Přirážky a srážky                                                                     |         | Obchodní srážky a obchodní přirážky                                               | § 67    |
| Přirážky a srážky za odchylky od<br>podstatných kvalitativních a dodacích<br>podmínek | § 41    | HLAVA XI                                                                          |         |
| Slevy                                                                                 | § 42    | Tvorba cen výrobků v působnosti<br>národních výborů                               | § 68    |
| Odbytové přirážky a obytové srážky                                                    | § 43—45 | HLAVA XII                                                                         |         |
| HLAVA V                                                                               |         | Zvláštnosti tvorby cen u některých<br>výrobků                                     |         |
| Cenové limity                                                                         | § 46    | Ceny služeb a oprav                                                               | § 69    |
| Předběžný cenový limit                                                                | § 47    | Náhradní díly                                                                     | § 70    |
| Konečný cenový limit                                                                  | § 48    | Výzkumné a vývojové práce                                                         | § 71—73 |
| HLAVA VI                                                                              |         | Úplata za dočasné používání movitých<br>základních prostředků                     | § 74    |
| Ceny dovozu a vývozu                                                                  |         | Příležitostný prodej výrobků                                                      | § 75    |
| Kupní ceny                                                                            | § 49    | Ceny sjednané dohodou dodavatele<br>s odběratelem                                 | § 76    |
| Limit kupní ceny                                                                      | § 50    | HLAVA XIII                                                                        |         |
| Obchodní přirážky a srážky organi-<br>zací zahraničního obchodu                       | § 51    | Úspory materiálu, převody výroby<br>a ceny v hospodářských smlouvách              |         |
| Ústředně řízené ceny dovozu                                                           | § 52    | Úspory a záměny materiálů u výrobků<br>se stanovenou cenou                        | § 77    |
| Velkoobchodní ceny dovážených<br>a vyvážených výrobků                                 | § 53    | Ceny výrobků při převodech výroby                                                 | § 78    |
| HLAVA VII                                                                             |         | Ceny v hospodářských a jiných<br>smlouvách                                        | § 79    |
| Ceny v investiční výstavbě                                                            |         | ČÁST ČTVRTÁ                                                                       |         |
| Použití cen v dokumentaci staveb                                                      | § 54    | Změny cen<br>(§ 80—87)                                                            |         |
| Velkoobchodní ceny stavebních<br>a montážních prací                                   | § 55    | Rozhodování o změnách cen                                                         | § 80    |
| Sazby doplňkových a vedlejších<br>rozpočtových nákladů                                | § 56    | Úroveň cen                                                                        | § 81    |
| Velkoobchodní ceny nestandardních<br>strojů a zařízení                                | § 57    | Kritéria pro změny cen                                                            | § 82    |
| Ceny stavebních objektů<br>a provozních souborů                                       | § 58    | Navrhování změn cen                                                               | § 83    |
| Závaznost cen a množství dodávek<br>ve schválených rozpočtech                         | § 59    | Náležitosti návrhů na změny cen                                                   | § 84    |
| Rekonstrukce, adaptace opravy<br>a údržba                                             | § 60    | Důsledky změn cen                                                                 | § 85    |
| HLAVA VIII                                                                            |         | Platnost změn cen                                                                 | § 86    |
| Nákupní ceny zemědělských výrobků                                                     | § 61    | Změny nesprávně stanovených cen                                                   | § 87    |
| HLAVA IX                                                                              |         | ČÁST PÁTÁ                                                                         |         |
| Tarif v dopravě a spojích                                                             | § 62    | Cenové řízení pro stanovení cen<br>a cenových limitů nových výrobků<br>(§ 88—102) |         |
| HLAVA X                                                                               |         | HLAVA I                                                                           |         |
| Maloobchodní ceny                                                                     |         | Náležitosti návrhu ceny                                                           |         |
| Tvorba maloobchodních cen                                                             | § 63    | Společná ustanovení o cenovém řízení                                              | § 88    |
| Daň z obrátu                                                                          | § 64    | Náležitosti návrhu velkoobchodní ceny                                             | § 89    |
| Cenové rozdíly v maloobchodních<br>cenách                                             | § 65    | Náležitosti návrhu maloobchodní ceny                                              | § 90    |

|                                                                                                |           |                                                                                                      |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Náležitosti návrhu ceny dovážených výrobků                                                     | § 91      | Prostředky získané porušením cenových předpisů                                                       | § 112 |
| Náležitosti návrhu ceny nestandardních výrobků                                                 | § 92      | Určení úhrnu neoprávněně získaných prostředků                                                        | § 113 |
| Náležitosti návrhu ceny výzkumných a vývojových prací                                          | § 93      |                                                                                                      |       |
| <b>HLAVA II</b>                                                                                |           | <b>HLAVA II</b>                                                                                      |       |
| Předkládání a projednání návrhu ceny                                                           |           | Dodatkové odvody                                                                                     |       |
| Projednání návrhu ceny s odběrateli                                                            | § 94      | Dodatkové odvody za porušení cenových předpisů                                                       | § 114 |
| Předkládání návrhů                                                                             | § 95      | Dodatkové odvody za výrobky s nedostatečnou jakostí nebo výrobky technicky zastaralé                 | § 115 |
| Doplňování návrhů cen                                                                          | § 96      | Oznámení o uložení dodatkového odvodu                                                                | § 116 |
| Cenové komise                                                                                  | § 97      |                                                                                                      |       |
| <b>HLAVA III</b>                                                                               |           | <b>ČÁST OSMÁ</b>                                                                                     |       |
| Stanovení a vyhlášení ceny                                                                     |           | Působnost v tvorbě a kontrole cen (§ 117—130)                                                        |       |
| Lhůty a způsob stanovení ceny                                                                  | § 98      | Federální cenový úřad                                                                                | § 117 |
| Cenové spory                                                                                   | § 99      | Cenové úřady republik                                                                                | § 118 |
| Zvláštní úpravy cenového řízení                                                                | § 100     | Státní plánovací komise                                                                              | § 119 |
| Podmínky pro pověřování organizací působností ve stanovení cen                                 | § 101     | Federální ministerstvo financí                                                                       | § 120 |
| Zaokrouhlování cen                                                                             | § 102     | Federální ministerstvo zahraničního obchodu                                                          | § 121 |
| <b>ČÁST ŠESTÁ</b>                                                                              |           | Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj a ministerstva výstavby a techniky republik | § 122 |
| Informační soustava v oblasti cen (§ 103—107)                                                  | § 103     | Úřad pro normalizaci a měření                                                                        | § 123 |
| Statistika cen a cenová evidence                                                               | § 104—105 | Federální ministerstvo národní obrany                                                                | § 124 |
| Rozbory vývoje a působení cen                                                                  | § 106     | Správa federálních hmotných rezerv                                                                   | § 125 |
| Cenová dokumentace organizací                                                                  | § 107     | Ostatní federální a republikové ústřední orgány státní správy                                        | § 126 |
| <b>ČÁST SEDMÁ</b>                                                                              |           | Národní výbory                                                                                       | § 127 |
| Cenová kontrola a dodatkové odvody (§ 108—116)                                                 |           | Vrcholné orgány družstevních a společenských organizací                                              | § 128 |
| <b>HLAVA I</b>                                                                                 |           | Generální ředitelství a organizace                                                                   | § 129 |
| Cenová kontrola                                                                                |           | Cenové gesce                                                                                         | § 130 |
| Předmět a rozsah cenové kontroly                                                               | § 108     | <b>ČÁST DEVÁTÁ</b>                                                                                   |       |
| Odběratelská kontrola cen výrobků v oblasti investiční výstavby a dodávek obytových organizací | § 109     | Přechodná a závěrečná ustanovení (§ 131—132)                                                         |       |
| Oprávnění a povinnosti kontrolních orgánů a kontrolovaných organizací                          | § 110     | Přechodná ustanovení                                                                                 | § 131 |
| Opatření k nápravě zjištěného porušení cenových předpisů                                       | § 111     | Závěrečná ustanovení                                                                                 | § 132 |